

Ympäristöpalkinto
UPM-Kymmenelle, s. 4

Kymin Osakeyhtiön
100-vuotissäätiö jakoi
apurahoja, s. 6

Reijo
Virta

Yli viisikymppiset eivät ole ongelmamme

Kymin teollisuusoppilaitoksen rehtori **Esko Niittymäki** toteaa tässä Paperivirrassa julkaistussa haastattelussaan olevansa tyytyväinen ammattikoulun tiloihin ja laitteisiin. Myös oppilasaines on Eskon mukaan erinomaista.

UPM-Kymmenen henkilöstöresurssihoitaja **Jorma Lehtonen** on samaa mieltä. "Ammattikouluista tulee nuorta, kovataisoista väkeä."

Lehtosen mukaan UPM-Kymmenen tarvitsee vuosittain palvelukseensa noin 1 000 henkilöä. Reilut 300 nimittäin lähtee joka vuosi toisen työnantajan leipiin, rakennemuutokset vähentävät väkeä keskimäärin 300:lla, eläkkeelle poistuu vajaat 400 ja ajasta iäisyyteen siirtyy puolensataa.

Isojen ikäluokkien lähtiessä piakkoin eläkkeelle kasvaa vuosittain palkattavien määrä voimakkaasti. Lehtonen muotoileekin asian seuraavasti: "Ongelmamme eivät ole yli viisikymppiset, vaan heidän lähtönsä. Mistä saadaan tilalle hyvää ja kokenutta väkeä johto- ja asiantuntijatehtäviin?"

Jotta kilpailisimme pätevistä väestä tasapuolisesti muiden yritysten kanssa, tulee meidän luoda omista yksiköistämme ja osastoistamme hyviä paikkoja tehdä työtä. Maine viihtyisästä työpaikasta kantaa kauas.

Siis: rentoutukaamme riittävästi lomalla, jotta voisimme palata työhön hyväntuulisina.

Viihtyisiä lomapäiviä!

Reijo Virta

*Kansikuva
(Kimmo Seppälä):
Kymin Osakeyhtiön
100-vuotissäätiön
apurahanjakojuhlissa
Kuusankoskitalossa oli
sali täynnä yleisöä.*

UPM

3/2002

Tässä numerossa mm.

- 3** Jehumaljasta kisattiin Kuusankoskella.
- 4** Ympäristöpalkinto UPM-Kymmenelle.
- 6** Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö jakoi apurahoja.
- 10** Päälystämme paperia.
- 14** Verlan tehdasmuseo täytti 130 vuotta.
- 18** Päätätöjäsentilaisuuksia Kymin teollisuusoppilaitoksella.
- 20** Aloiteaktiivisuutta halutaan lisätä.
- 24** Ensiopettajien opettelemassa.
- 32** Kaupunginosasarjassa esittelyvuorossa Mörkölinja.

Vakio palstat

- 40** Arto pakinoi.
- 41** Juttu kiertää.
- 49** Henkilöuutiset.
- 50** Kiitokset, eläkepäiville, osanottomme.

Palkintojen jakoa seuraamassa Helsingin pelastuskomentaja Kari Lehtokangas (vas.), pelastusylijohtaja Pentti Partanen, rouva Partanen, Kymi Paper Oy:n toimitusjohtaja Pertti Asunmaa ja pelastusylitarkastaja Einari Kapiainen.

246 MIESTÄ KILPAILI, JÄRJESTELYJÄ HOITI 136 HENKILÖÄ

Palokuntien SM ratkottiin Kuusankoskella

Kesäkuun toinen lauantai on perinteisesti palokuntien Suomen mestaruuskilpailujen pitopäivä. Jehumaljasta, kilpailujen pääpalkinnosta, oteltiin tänä vuonna 50. kerran. Kilpailupaikkana oli Kuusankosken keskusta, mutta osa tehtävistä suoritettiin Kalliosuojassa.

Koko aurinkoinen lauantai oli täynnä toimintaa. Järjestelyistä vastasivat Kuusankosken palolaitos, Voikkaan ja Kymin tehdaspalokunnat sekä Pelastusopiston ja Kaakkois-Suomen Pelastusalanliiton jäsenet, yhteensä 136 henkilöä.

Jo aamukahdeksan tienoilla ilmoitettiin kaupungintalolla, sitten tarkastettiin kilpailukalusto. Avajaisiin Telatorille kilpailujoukkueet, joita oli 41, siirtyivät kolmirivissä soittokunnan tahdittamana.

Sitten oli vuorossa marssi kalliosuojaan.

Avajaisten kanssa samanai-

kaisesti kilpailujen järjestäjät aloittivat Kuusankosken torilla kalustokilpailun ratojen rakentamisen. Ne ehdittiin myös testata ennen puoliltapäivän alkanutta kalustokisaa.

Paremmuuden mittaaminen aloitettiin kalliosuojan palloiluhallissa tietokilpailulla: kysyttiin palofysiikasta, ensitoimenpiteistä, elvytyksestä ja ensiavusta, lakiasioista, tulitöistä, savusukelluksesta sekä kemikaalimerkeistä.

Tietokilpailusta ei säännätty suoraan taitokilpailuun, vaan vuoroa odotettiin karanteenissa.

Tehtävänä oli viiden tajuttoman potilaan elvyttäminen kolmessa minuutissa. Tietokone rekisteröi lahjomattomasti onnistumiset tai virheet. Viiden Annuken sisään rakennetut anturit nimittäin välittivät tehtävävalvojan monitoriin tiedot suorituksista. Tehtävä oli vaativa: maksimipistemäärä olisi voinut olla 40,

mutta paras joukkue keräsi 17 pistettä.

Taitokilpailun jälkeen oli jälleen siirryttävä karanteeniin, koska kukaan ulkopuolinen ei saanut ennen kalustokilpailua olla tekemisissä kilpailujoukkueen kanssa. Karanteeni sijaitsi Mäenpääntien kulkuaukossa kalliion sisällä.

Kalustokilpailussa lähtökohdiana oli hitsauksesta alkunsa saanut autotallipalo. Oli pelastettava henkilö tallista, huolehdittava kaasupulloista, tehtävä tallin kattoon savutuuletusaukko, nostettava raivausvälineet, sammutettava pesäkkeet ja avopalo maastossa.

Paras joukkue selvisi tehtävistä kuudessa minuutissa 26 sekunnissa, pisin aika oli 18 minuuttia 54 sekuntia.

Tuloslaskennassa käytettiin Palopäälystöliiton omaa laskukaavaa; jokaisessa osakilpailussa oli myös omat kaavansa. Kaikki

tulokset saatiin kuitenkin valmiiksi klo 17:ään mennessä ja Kymi Paper Oy:n toimitusjohtaja **Pertti Asunmaa** ja Palopäälystöliiton toiminnanjohtaja **Pekka Tähtinen** saattoivat aloittaa palkintojen jaon Kuusankoskitalon pihanäyttämöllä.

Tulokset

1. Myllykoski Paper Oy TPK 195,33/386 (pisteet/aika)
2. Anjalan VPK 192,52/418
3. Kaarinan VPK 175,19/472
4. Vaajakosken VPK 171,24/424
5. Tirilän VPK 168,17/386
6. Kotkan VPK 167,69/409
7. Ruskon VPK 161,82/480
8. Imatran VPK 159,81/484
9. UPM-Kymmene Oyj, Kaukas TPK 153,14/529
10. Nousiaisten VPK 141,62/461.

Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin puheenjohtaja Lassi Kujala ja piirisihteeri Hanna Majander luovuttivat palkintotaulun metsänhoitojohtaja Timo Kivimaaalle.

Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin ympäristöpalkinto UPM-Kymmenele

Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri luovutti vuotuisen ympäristöpalkintonsa UPM-Kymmenele 5.6. maailman ympäristöpäivänä. Palkinto myönnetään merkittävän luonnonsuojelullisen teon tehneelle henkilölle tai järjestölle Kymenlaaksossa.

Palkinnon perusteluina oli UPM-Kymmenen valtiolle lahjoittama 560 hehtaarin erämaa-alue, joka mahdollistaa kauan kaivatun Repoveden kansallispuiston perustamisen. Lisäksi yhtiö on lupautunut korvauksetta suojelemaan 1 400 hehtaaria metsää tulevan kansallispuiston ympäriltä.

Palkinnon luovuttaneen Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin puheenjohtaja **Lassi Kujalan** mukaan lahjoitus on kansallisen merkittävä.

”Tällä teolla UPM-Kymmene osoitti, että se kantaa esimerkillisellä tavalla vastuuta ilman ja veden suojelun lisäksi myös metsien suojelusta”, kertoi Kujala.

UPM-Kymmenen puolesta

palkinnon vastaanotti juuri eläkkeelle jäänyt metsänhoitojohtaja **Timo Kivimaa**. Kivimaan mukaan Repoveden alue on suojelemisen arvoinen, sillä vastaavia alueita ei ole montaa koko Suomessa.

”Kansallispuiston myötä Repovedellä kävijöiden määrä luonnollisesti lisääntyy. Se tuo paljon lisätystä kaikille hankkeessa mukana oleville osapuolille”, muistutti Kivimaa.

JÄLLENNÄKEMISEN RIEMUA

Seniorisihteerit tapasivat

Kuusankoskella työskennelleet ja jo eläkkeelle siirtyneet johdon sihteerit vierailivat Kymillä huhtikuun lopussa. Monet varmasti vielä muistavat vuosien varrelta **Jonna Mäkilä-Lundbergin**, **Hilkka Uramaan**, **Solveig Sandströmin**, **Kirsti 'Kika' Pylkkäsen**, **Gerda Löthnerin**, **Henny Takolanderin**, **Inger Hagströmin**, **Sirkka-Liisa Sommarbergin** sekä **Eva Nordblad**in. Emäntänä oli arkistopäällikkö **Birgit Rantala**.

Kymmeniä vuosia kestänyttä hyvää yhteishenkeä ja ystävyyttä eivät eläkevuodet ja pitkät välimatkat ole päässeet katkaistamaan. Jälleentapaamisen ilo näkyi ja kuului iloisena puheensorinana ja nauruna - suomeksi ja ruotsiksi. Yhteisiä kokoontumisia he ovat pyrkineet järjestämään vuodesta -77 lähtien, ja tätä tapaamista voidaankin pitää 25-vuotisjuhlanä.

Kiinalaiset vieraat ja paikalliset isännät pitämässä palaveria Markku Rantasen johdolla.

Kiinalaisia kunnossapitäjiä vieraili Kuusanniemessä

Seitsemänhenkinen ryhmä Changshun tehtaalla työskenteleviä kunnossapitäjiä vieraili Kuusanniemessä perehtymässä tehtaan toimintaan. Kuukauden aikana miehet ennättivät työasioiden lisäksi tutustua myös Verlan tehdasmuseoon sekä suomalaiseen risteilykulttuuriin.

Käytännössä vierailu toteutettiin siten, että ryhmän jäsenet kulkivat omien kollegoidensa mukana tutustumassa laitteisiin ja työskentelytapoihin. "Heillä oli myös paljon valmiiksi mietittyjä kysymyksiä, joihin olemme parhaamme mukaan yrittäneet löytää vastauksia", kertoi vierailun isäntänä toiminnut kunnossapidon kehitysinsinööri **Markku Rantanen**.

Vieraiden ohjelmaan kuului tehtaan toimintaan tutustumisen lisäksi vierailu Metson Järvenpään tehtailla sekä Verlan tehdasmuseossa Jaalassa. Vapaa-aikanaan miehet kävivät risteilyllä Ruotsissa, viettivät saunailla Lovasjärvellä sekä tutustuivat Repoveden kansallispuistoon.

"Näissä vapaa-ajan ohjelmisissa järjestelyihin osallistui **Ilkka Parvinen**, joka oli muutaman vuoden kunnossapitopäällikkönä Changshun tehtailla. Kaverit tunsivat Ilkan hyvin ja hänestä oli todella paljon apua tämän vierailun järjestelyissä", kiitteli Rantanen.

Markku Rantasen mukaan ryhmä otettiin tehtaalla hyvin

vastaan ja vierailu meni muutenkin mukavasti. Ainoastaan kunnossapidon loma- ja koulutuskiireiden takia oli joskus vaikeaa löytää aikaa vieraiden syvälliseen perehdyttämiseen.

"Onneksi kaikki saatiin kuitenkin lopulta järjestymään", toteaa Rantanen.

Onnistunut matka

Vieraat tuntuivat myös olleen tyytyväisiä matkan antiin. Ryhmän yhteyshenkilö **Li Yi Bingin** mukaan vierailu Kuusankoskella oli kaikin puolin antoisa.

"Koko ryhmä on ollut tyytyväinen vierailuun ja olemme saaneet vastaukset suurimpaan osaan kysymyksistämme", kertoi Li Yi Bing.

Li Yi Bingin mukaan ryhmä oli hyvin otettu saamastaan positiivisesta vastaanotosta.

"Haluaisinkin kiittää mukana olleita henkilöitä hyvistä järjestelyistä, avusta ja tuesta. Uskon, että täällä oppimistamme asioista on paljon hyötyä työssämme tulevaisuudessa".

Lämmin ja iloinen tunnelma vallitsi Heinz-Ludwig Grossin (istumassa vasemmalla) jäähyväiskäynnillä. Iltaa istuttiin yhdessä kymiläisten kanssa Puralassa, kuvassa vas. Tapio Koskinen, Jorma Timonen, Ilkka Kymäläinen ja Jyri Kylmä.

Heinz-Ludwig Grossin lämmin jäähyväismatka Kymille

Lämpimiä ajatuksia ja kauniita sanoja sekä runsaasti pikkuisia lahjoja sai Nordland Paperilta eläkkeelle lähtevä henkilöstöjohtaja **Heinz-Ludwig Gross** jäähyväiskäynnillään Kuusankoskella kesäkuun alussa. Huomionosoituksia tuli niin Kymin henkilöstöhallinnon kuin henkilöstön edustajienkin taholta.

Henkilöstön edustajat muistuttivat erityisesti siitä, että kun Kymillä oli vaikeita aikoja henkilöstömäärän sopeuttamisen vuoksi, tehostui yhteistyö Nordland Paperin kanssa henkilöstöasioissa

nimenomaan Grossin ansiosta.

Gross puolestaan sanoi arvostavansa sitä, että Kymin johto ja henkilöstö ovat yhteistyöllä voineet saavuttaa nykyisen hyvän tilanteen. **Erkki Mikkilan** ja **Tapio Koskisen** ansioksi hän luki sen, että yhteistyö Kymin henkilöstöryhmien ja Nordland Paperin yritysneuvoston kanssa on kehittynyt.

Jatkuu sivulla 42.

Säätiön hallituksen puheenjohtaja **Matti Jaatinen** (oikealla) ja asiamies **Stig-Olof Lindholm** pohdiskelivat ennen juhlan alkua mm. verotuskäytännön muutoksen vaikutuksia apurahojen jakoon.

Juhlissa kuultiin yksinlaulua mm. **Jenni Nybergin** esittämänä...

Uusittu apurahajuhla kuvasti 100-vuotissäätiön uusia tuulia

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö valmistautui tämänvuotiseen apurahojen jakoon monella tavalla uudessa tilanteessa: Apuraha-anomuksia oli tullut enemmän kuin koskaan aikaisemmin, osasta apurahoja toimitettiin ensimmäisen kerran ennakonpidätys ja apurahajuhla päätettiin muuttaa uudentyypiseksi. Lisäksi yhtiöläisten, Kuusankosken ja Kymenlaakson apurahat jaettiin nyt samanaikaisesti.

29 aikaisempaa jakojuhlaa oli järjestetty Koskelassa ja juhlista oli aina henkilökohtaisesti vastaanotettu apurahaan liittyvät kunniakirjat. Koska jaettavia apurahoja oli tällä kerralla yhteensä 796, luovuttiin apurahan

saajien nimien lukemisesta ja vietettiin perinteinen juhla puheineen, yksinlaulu-, kuorolaulu- ja kansantanssiesityksineen.

Juhla onnistuikin täydellisesti: Kuusankoskitalon Kuusasalitalo täyttyi kokonaan ja ohjelma oli monipuolinen.

Juhlapuheen pitänyt säätiön hallituksen puheenjohtaja **Matti Jaatinen** kertoi 30-vuotisen toiminnan aikana jaetun yhteensä 11 400 apurahaa, yhteisarvoltaan 5,7 miljoonaa euroa. "Suomalaisien säätiöiden joukossa kuulumme nykyään suuriin säätiöihin".

"Yleishyödyllisenä säätiönä emme ole tähän saakka olleet verovelvollisia. Viime vuosina verolainsäädännössä tapahtuneet

muutokset ovat kuitenkin aiheuttaneet sen, että luonnollisille henkilöille virkistys-, kulttuuri- ja harrastustoimintaan jaetusta apurahoista joudutaan suorittamaan ennakonpidätys", totesi Jaatinen.

Hän muistutti säätiön viime aikoina suunnanneen toimintansa yhä enemmän myös ympäröivän yhteiskunnan pariin. Mm. huumeiden vastustamiseksi tehty työ on ollut Jaatisen mukaan uraauurtavaa. "Emme ole rahanjako-automaatti, vaan meillä on myös yhteiskunnallinen tehtävä."

Mahdollisuus toteuttaa unelmia

Apurahansaajien puheenvuo-

ron esittänyt **Sanna Haukka-vuori** totesi tämän päivän yhteiskunnan ja työelämän olevan jatkuvan muospaineen alla.

"Näihin muutoksiin vastaminen helpottuu lisäämällä omaa ammattitaitoaan opiskelun kautta ja kehittämällä itseään harrastustoiminnan avulla. Opiskelun aloittaminen työn ohessa vaatii rohkeutta ja uskoa itseensä. Ratkaisevaa on tuen saaminen sekä perheeltä että työympäristöltä."

"Ihminen tarvitsee haasteita. Ihminen tarvitsee unelmia. Unelmista voi tehdä haasteita ja haasteet voi toteuttaa. Matkalla saatat löytää itsestäsi aivan uusia kykyjä ja ulottuvuuksia, joiden eteen on olemassa.

...ja nähtiin apurahansaajien taitavia esityksiä.

Apurahansaajien puheenvuoron esitti Sanna Haukkavuori.

Kuusankoskelaiset Erkki ja Liisa Vainio saivat apurahan virkistystoimintaan. Verotus ei muuttanut heidän suunnitelmiaan.

Saavutuksia ei mitata vain oppiarvoin ja palkinoin vaan matkaa teet myös oman itsesi sisällä löytäen uutta henkistä voimaa. Rajoja on vain mielikuvituksessa ja ne on tehty rikottaviksi."

Sanna Haukkavuori kiitti lämpimästi kaikkien apurahan saajien puolesta Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiötä mahdollisuudesta näiden unelmien toteuttamiseen.

Luettelo apurahansaajista sivuilla 42-47.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön apurahat 2002

Toiminta-alueen apurahat	595	392 624
Palveluksessa olevat	199	174 164
Eläkeläiset	57	17 350
Perheenjäsenet	270	114 360
Yhteisöt 100 %	26	46 750
Yhteisöt 0-99 %	43	40 000
Kuusankosken apurahat	142	100 000
Yksityishenkilöt	131	84 300
Ryhmät	11	15 700
Kymenlaakson apurahat	59	50 000
Ryhmät	11	11 900
Ry:t	48	38 100
Yhteensä	796 kpl	542 624 euroa

TTT-projektiin liittyvää vaaranarvointikoulutusta vetää Reino Kärki konsernin suojelutoimistosta.

TURVALLISUUS- JA TYÖTERVEYSTOIMINTA OSAKSI TEHTAIDEN TOIMINTAJÄRJESTELMÄÄ

TTT-projekti toteuttaa

UPM-Kymmenen Kuusankosken tehtailla on kevätlvällä käynnistetty hanke turvallisen työyhteisön edellytysten varmistamiseksi. TTT-projektin tavoitteena on liittää turvallisuus- ja työterveystoiminta osaksi tehtaiden toimintajärjestelmää ja saattaa siten turvallisuus oleelliseksi osaksi tehdaskokonaisuutta. Samalla myös ylimmän johdon osallistuminen turvallisuusasioihin korostuu.

Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä on mahdollista sertifioida OHSAS 18001-standardin mukaan ja liittää se osaksi tehtaiden toimintajärjestelmää, johon ennestään kuuluvat ISO 9000-standardin mukaan sertifioitu laatu- ja ympäristöjärjestelmä, ISO 14 0001:n mukainen ympäristöjärjestelmä ja

EU:n EMAS-luettelomerkintä Kymin osalta. Voikkaan osuus liitetään mukaan, kun tehdään vuoden 2002 EMAS-päivitys. Päätyöstä BS 7799-standardin mukaisen tietoturvajärjestelmän liittämistä turvallisuushankkeeseen ei vielä ole tehty.

TTT-projektin toteuttamiseksi on nimetty ohjausryhmä, jonka vetäjänä toimii **Martti Purmonen**, ja johon kuuluvat **Jouko Rantakokko**, **Tuomo Linden**, **Martti Kokko**, **Erkki Haarto** ja **Ilkka Riihelä**. Tietoturvajärjestelmien osalta toimintaan osallistuu **Petteri Kettunen**, riskienhallintasioissa **Jaakko Sutela** ja turvallisuusjohtamisen alueella **Matti Sipilä** ja **Raimo Särkelä**.

Työryhmän tehtävänä on luoda hankkeelle toimintaperiaatteet ja

ohjeistukset. Varsinainen työ, kuten vaaranarvioinnit ja riskianalyysit, toteutetaan osastoilla projektihenkilöstön tukemana.

Vaaranarvioinnin toteuttavat työsuojeluparit osastoittain. Vaaranarvioinnin kautta seuloutuvat esiin merkittävät riskit. Tärkeää on myös luoda malli riskitekijöiden päivittämiselle.

Vaaranarvioinnin suunnittelun jälkeen tunnistetaan vaaratekijät ja määritellään riskien suuruus. Riskien merkittävyyden arvioinnissa otetaan huomioon sekä mahdolliset seuraukset että tapahtuman todennäköisyys.

Riskienarviointi on jatkuva prosessi. On otettava huomioon mm. liikkuminen työpaikalla, raaka-aineiden käsittely, työvälineet, kemialliset ja biologiset

vaaratekijät, tulipalon mahdollisuus, työergonomia ja fyysiset vaaratekijät.

Työsuojeluparien koulutus käynnistettiin pilottimuotoisesti kesäkuun alussa ja tavoitteena on käydä kaikki osastot lävitse kuluvan vuoden aikana. Vaaranarvointikoulutusta vetää **Reino Kärki** konsernin suojelutoimistosta.

Visioille ja päämäärille on tarkoitus saada johdon hyväksyntä elokuussa sekä toteuttaa sertifiointiin liittyvä esiarviointi niinkään syksyllä. Varsinainen sertifiointiarviointi on vuorossa vuonna 2003.

Osaamiskartoitus auttaa vastaamaan ammattitaidon haasteisiin tulevaisuudessa

UPM-Kymmenessä on viime vuosina yhtenäistetty mm. talousasioiden, tietohallinnon, logistiikan ja henkilöstöhallinnon järjestelmiä. On perustettu laajoja projekteja, joiden etuliitteenä on ollut "Global", suomeksi "maailmanlaajuinen".

Henkilöstöä koskevat kehityssasiat on niputettu Global HR -otsikon alle. Kysymys on siis UPM-Kymmenen henkilöstön voimavaroista. HR on lyhennelmä sanoista Human Resources = henkilöstön voimavarat.

Henkilöstön voimavaroja kehitetään monella tavalla. UPM-Kymmenessä puhutaan tällöin henkilöstöhallinnon globaaleista prosesseista. Yksi keskeisimmistä prosesseista on osaamisen eli kompetenssin kehittäminen.

Osaamisen kehittäminen lähtee aina yrityksen liiketoiminnan tarpeista. Tarpeet syntyvät yrityksen lyhyen, keskipitkän tai pitkän tähtäimen tavoitteista. UPM-Kymmenessä konsernin strategioista johdetaan Kymin ja Voikkaan strategiat sekä niistä edelleen tehtaiden ja osastojen tavoitteet.

Tämän jälkeen analysoidaan minkälaista osaamista tavoitteiden saavuttaminen ja hyvä toiminta vaatii. Osaamistarpeiden

määrittelyn jälkeen tarkastellaan olemassaolevaa osaamista.

Osaamistarkastelu auttaa työpaikoilla näkemään, mitä osaamista on riittävästi ja missä taas ilmenee tarvetta osaamisvajeen täyttämiseen.

Kompetenssitarkastelu on ensisijaisesti perusteena henkilöstön kehittämiseksi. Sen avulla on mahdollista löytää yksilön tai tiimien osaamisen pullonkaulat ja ryhtyä tarpeellisiin kehittämistoimenpiteisiin. Joissakin tapauksissa tarkastelu voi johtaa myös uuden työvoiman hankintaan.

UPM-Kymmenessä on konserninlaajuisesti määritelty yleiset kompetenssivaatimukset eri tehtävälueille. Kun on yhteisesti määritelty toimen tarkoitus, mitä toimessa tehdään ja mitä taitoja tarvitaan, on henkilöstön helpompi etsiä myös uusiin tehtäviin tai työhönottajien löytää sopivat osaajat.

Yleisten, konsernissa tehtyjen

tehtäväkuvausten täydennykseksi päätettiin Kymillä syventää aihetta ja ottaa huomioon paikalliset toiminnot ja tarpeet. Pilottikohteeksi otettiin Kuusanniemen sel-lutehdas.

Työ tehtiin keskimäärin viiden henkilön ryhmissä. Ryhmien kokoonpano vaihteli toiminnoista riippuen ja ryhmissä oli mukana myös luottamusmiehiä. Työryhmää veti normaalisti osastopäällikkö.

Työtehtäviä ryhmiteltiin toimintojen kannalta järkevästi.

Osaamiskartoitusta tehtäessä tutkitaan sekä tämänhetkinen tilanne että tulevien vuosien tarpeet osaamiselle. Tulevaisuuden vaatimusten ennustaminen on vaikeaa, mutta tärkeintä on luoda järjestelmä, jossa henkilöstön taitojen kehittäminen on sopusoinnussa yhtiön strategian kanssa.

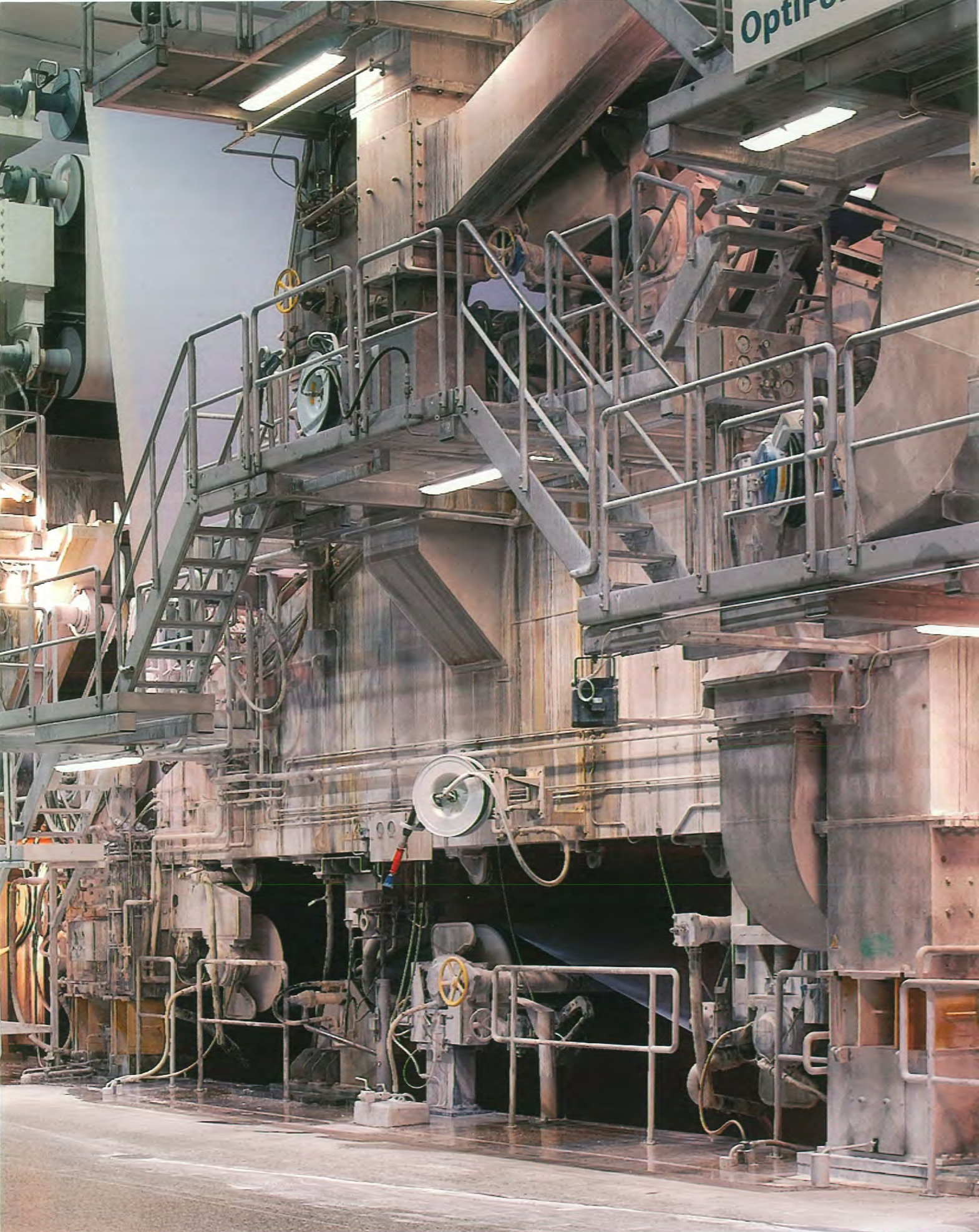
Kymillä aloitettua kompetenssiselvitystä on tarkoitus jatkaa Voikkaalla syksyllä.

*Päällystetyn
hienopaperin
valmistus
PK 8/päällystys-
konelinjalla alkaa
paperikoneen
märästä päästä,
jossa perälaatikko
levittää
massaosastolta
putkea pitkin
tulleen sellu-
massan
paperikoneen
levyiseksi
suihkuksi.
Massassa on
tällöin yli 99
prosenttia vettä.
Loput ovat kuituja
sekä täyte- ja
lisäaineita.*

Päällystämme

PAPERIA

Perälaatikko suihkuttaa massasuihkun kahden viiran väliseen kitaan. Viira on muovilangasta kudottu päättymätön verkkokudos. Tämän tyyppistä rainamuodostajaa kutsutaan kitaformerkiksi.

Koska vesi poistuu massasulputusta sekä ylös- että alaspäin, on vedenpoisto hyvin tehokasta ja muodostuvan paperin molemmat puolet ovat lähes samanlaiset.

Massasuihkun nopeuteen ja sitä kautta myös paperikoneen nopeuteen vaikutetaan perälaatikon paineen avulla. Massan sakeutta säädetään muuttamalla perälaatikon ns.huuliaukon korkeutta.

Rainan kuiva-ainepitoisuus on viiraosan jälkeen noin 20 prosenttia.

Seuraavassa vaiheessa vettä poistetaan rainasta puristamalla sitä paperikoneen puristinosalla. Rainan tiivistyessä se myös lujittuu ja rainan siirto seuraavan paperinteon vaiheeseen, kuivatusosaan, mahdollistuu.

Paperirainaa puristetaan useiden eri telojen välissä: aluksi pehmeämmin ja paperiradan muodostuttua yhä kovemmin. Muotoutumassa olevaa paperirainaa tuetaan puristinuopioiden avulla.

PK 8:n puristinosalla on käytössä myös ns.kenkäpuristin, jossa puristava osa on pitempi kuin normaaliteloja käytettäessä.

Puristinosalla kuiva-ainepitoisuuden nostoon käytetään myös höyrylaatikkoa, jolla höyryä puhalletaan paperirainaan juuri ennen puristavia teloja.

Puristimen jälkeinen kuiva-ainetaso on vähintään 45 prosenttia. Puristimella kuiva-ainetason nousu yhdellä prosentilla pienentää kuivatusosan höyryn kulutusta 3-4 prosenttia, joten puristaminen on taloudellinen tapa kuivata rainaa.

Viiraosalla poistetaan vettä

noin 150 kiloa paperikiloa kohden, puristinosalla pari kiloa ja kuivatusosalla 1,5 kiloa.

Puristamalla saavutetaan vain tietty paperirainan kuiva-ainepitoisuus. Kuivatusosalla sitä nostetaan haihduttamalla.

Paperikoneen kuivatusosa koostuu ryhmiin sijoitetuista, halkaisijaltaan 1 830 millimetrisistä, höyryllä kuumennetuista kuivatussylinteristä.

Paperirainaa painetaan tiiviisti kiinni kuumaan sylinteriin kuivatusviiran avulla. Rainan edetessä kuivatusryhmältä toiselle sen lämpötila nousee aiheuttaen veden haihtumista.

Kuivatusryhmiä on seitsemän. Niistä kuusi ensimmäistä muodostavat etukuivatusosan, joka sijaitsee ennen Opti-Sizer -esipäällystintä.

Paperin ominaisuudet kehittyvät kuivatuksen aikana. Esimerkiksi vetolujuus kasvaa lähes samassa suhteessa kuiva-ainepitoisuuden kanssa.

Kuudennen ja seitsemännen kuivatusryhmän välissä tehtävällä esipäällystyksellä tasoitetaan paperin pintaa, jotta varsinainen pintapäällystys onnistuu paremmin.

Esipäällystys paperikoneella

PK 8 on varustettu Opti-Sizer esipäällystimellä, joka voi toimia myös liimapuristimena. Esipäällystyksessä käytetään filmsiirtotekniikkaa. Pyörivän ns. aplikointitelan pinnalle levitetään ohut, filmimäinen kerros päällystyspasta, joka sen jälkeen siirretään paperirainan pinnalle telojen välissä.

Filmsiirtotekniikka mahdollistaa suuret valmistusnopeudet ja koska paperi kostuu vain vähän, se säilyy lujempuna.

Kosteaa pastaa ei voi kuivata kuumennettua sylinteriä vasten.

Siksi esipäällystetty paperi kuivataan puhaltamalla ns. leijukuivaimessa kuumaa ilmaa suuttimilla radan molemmille puolille.

Leijukuivaimen jälkeen paperiradan kosteutta tasataan infrapuna-kuivatuksella, jossa lämpönlähde kuumennetaan säteileväksi sähköllä.

Päällystykseen menevälle PK 8:n paperille annetaan kevyt pintakäsittely kuivatusosan ja rullaimen väliin sijoitetulla konekalanterilla. Käsittelyllä pyritään vähentämään paperin sileyden toispuoleisuutta ja tasataan paperin paksuutta.

Siirto päällystykseen

Tampuurit eli pohjapaperirullat siirretään PK8:lta päällystyskoneen salin tampoovirastoon kiskoilla liikkuvalla tampooviravauvulla.

Lastaus tapahtuu automaattisesti operaattorin annettua vauvulle käskyn lastauksen aloittamisesta. Ensiksi siirtoportit laskeutuvat varastokiskoille, sitten vauvun siirtohaarukat noutavat tampooviravauvun keskelle. Siirtoporttien noustua ylös, siirtää vauvun tampooviravauvun operaattorin antamaan osoitteeseen. Myös purkaminen tapahtuu automaattisesti.

Ennen konerullan viemistä päällystyskoneelle pohjapaperista poistetaan huonot kohdat Optireel välirullaimella. Tällöin paikataan mahdolliset reiät, poistetaan viallinen paperi ja leikataan reunanauhut. Lisäksi yhdistetään rullia sopivan mittaisiksi päällystyskoneen varten.

Koska pohjapaperirullan päällystäminen aloitetaan koneen käydessä täydellä vauhdilla, kiinnitetään rullaan saumausteippi välirullaimella.

Välirullauskoneelta tampooviravauvun siirretään päällystyskoneelle tampooviravauvun siirtohaarukalla. Vauvulta rulla viehii kiskoja pitkin ns. ensiosamaan, josta siirtovarret ha-

kevat sen automaattisesti päällystykseen olevan rullan pienennettyä määrättyyn halkaisijaan.

Saumaussessa aukirullautuva raina painetaan saumaustelalla vasten uuden konerullan liimaussaumaa. Kiinniliimautuva raina seuraa vanhaa rainaa, joka katkaistaan katkaisuterällä.

Päällystys kahdessa vaiheessa

Päällystyskoneella on kaksi päällystysasemaa. Toisella päällystetään paperin ylä- ja toisella alapuoli.

Jet-päällystymessä pasta aplikoidaan päällystettävän rainan pinnalle kapeasta koko koneen leveydestä raosta ja ylimääräinen pasta poistetaan kaavinterällä.

Rainan kosteus nousee päällystysasemalla, joten loppu- tai välikosteuden saavuttamiseksi rainasta on poistettava ylimääräinen vesi.

Kuivatus on yksi tärkeimmistä päällystysosaprosesseista. Tuotannon taloudellisuus ja lopputuotteen laatu ovat suuressa määrin riippuvaisia kuivatusprosessista. Päällystyskoneella käytetään kuivatuksessa sähkö- ja kaa-suinfroja sekä ilmakeinot.

Pastakeittiöllä valmistetaan pastat sekä pintapäällystykseen että esipäällystykseen. Käsiteltäviä aineita ovat mm. karbonaatit, kaoliinit, sideainetarvikkeet, la-tekstit ja lipeä.

Pastan panostamisessa valmistuksessa eri komponentit syötetään halutussa järjestyksessä mikseriin, jossa ne sekoitetaan homogeeniseksi seokseksi.

Kalanterointi muokkaa paperia

Päällystyskoneen jälkeen paperin kiiltoa ja sileyttä parannetaan 10-telaisen OptiLoad superkalanterin avulla. Pystysuuntaisessa telapinnossa on vuorotellen päällekkäin

metalliteloja ja polymeeripinnoitettuja väliteloja. Paperia muokataan lämmön ja mekaanisen energian avulla.

Kalanteroinnin ansiosta paperin tiheys kasvaa, kuohkeus, vaaleus ja paksuus pienenevät, mutta sileys ja kiilto paranevat.

Erikoistapaus on kalanteri, jossa molemmat telat ovat pehmeitä esim. päällystettyjen matala- ja korkealaatujen viimeisteleminen. C3:lla on käytössä tällainen pehmeätelainen softkalanteri.

Pituusleikkauksessa paperikoneen levyinen raina leikataan asiakkaiden toivomiin leveyksiin ja rullataan tilattuihin rullahalkaisuihin.

Rullapakkaus pyrkii estämään kaikki kuljetuksen aiheuttamat ulkoiset rasitukset, jotka voivat olla haitaksi jatkojalostuksessa. Päätylaput suojaavat rullaa alustan epätasaisuuden aiheuttamilta painautumilta. Pakkakääreeseen on kehitetty hankaus kuljetuksen aikana. Pakkauksen tulee myös säilyttää paperin tasainen kosteus.

Pakkaus tapahtuu vaiheittain: Alkuvaiheessa sijaitsevat tunnistus- ja mittausasema halkaisijan mittausta varten sekä keskitys- ja mittausasema rullan leveyden ja painon mittausta varten. Sitten on vuorossa käärintä- ja taittoasema, jossa laitetaan myös sisäpäätylaput sekä etiketöidään rulla. Viimeiseksi liimataan ulkopäätylaput päätypuristinrasemalla.

Rullapakkauksen jälkeen rullat siirtyvät kuljettimilla purkausrampistolle, josta ne viedään trukkeilla varastointiin tai kuljetusvälineisiin.

Uusi konelinja on jo nyt maailmanennätysvauhdissa

Kun listaa PK 8:sta ja päällystyskone 3:sta koostuvan tuotantolinjan tuotantoennätykset, voi lähes jokaisen luvun perään lisätä myös määritelmän: maailmanennätys.

Pohjapaperikone PK 8:n keskimääräinen päivätuotanto 1 180 tonnia ja tuotantonopeus 1 370 metriä minuutissa ovat hyvää tasoa, mutta eivät maailmaan huippua. Niitäkin on kuitenkin vielä mahdollisuus parantaa, toteaa PK8/C3-tuotantolinjan tuotantopäällikkö Stefan Fors.

Päällystyskoneen vastaavat luvut, 1 557 tonnia päivässä ja 24 tunnin keskimääräinen nopeus 1 785 metriä minuutissa sen sijaan ovat nopeimpia maailmassa. "Hetkellisesti päällystyskoneella on ajettu 2 150 metrin minuuttinopeudella.

"Lentävää" saumausta päällystyskoneella ei missään muualta ole onnistuttu toteuttamaan 1 900 metrin minuuttinopeudella. Niinikään kalanterin tuotantonopeus, 1 500 metriä minuutissa ja pituusleikkurin vauhti 3 200 metriä minuutissa, ovat maailmanennätysnäytteitä.

"Olemme selkeästi päässeet hienopaperin päällystämiseen uudelle alueelle, tuotantonopeus minuutissa on noussut monta sataa metriä. Kuitenkin olemme onnistuneet säilyttämään laadun tasaisen korkeana", sanoo Fors.

Forsin mukaan merkittävää on myös se, että laatu säilyy tasaisena kautta koko tuotantolinjan. "Se on ollut mahdollista, koska emme ole tehneet tekniikan suhteen kompromisseja. Erityisesti on line -laatusäädöt eri prosessivaiheissa on toteutettu parhaimmalla mahdollisella tavalla."

Niin pohjapaperikoneella kuin päällystyskoneellakin ollaan selvästi starttikäyrän yläpuolella. "Olimme varautuneet tekemään starttilaatuja muutaman kuukauden ajan, mutta pääsimme myyntilaatuun lähes välittömästi."

Tuotannon hyvä tulos on myös lisäinvestoinnit. Vaikka pituusleikkuri on maailmanennätysvauhdissa, ei sillä ennätetä leikata kaikkia valmistuvaa päällystettyä paperia. "Siksi olemme jo tilanneet linjalle uuden pituusleikkurin."

Verlan

tehdasmuseo täytti 30 vuotta

Eilinen elää

WWW.V

Suurelle yleisölle Verlan tehdasmuseo avattiin 14. toukokuuta 1972. Vaikka Suomessa oli jo tuolloin kuutisensataa erilaista museota, oli hyvin vaikeata arvioida millaisen vastaanoton uusi ja sijainniltaan syrjäinen museo tulisi saamaan.

“Varsin pian kävi kuitenkin ilmi, että Verlan tapaisella miljöömuseolla oli luonteva paikkansa suomalaisten museoiden joukossa”, kertoi Verlan hoitokunnan puheenjohtaja, hallintojohtaja **Matti Lounasmeri** tehdasmuseon 30-vuotisjuhlan tervehdyspuheessa.

Lounasmeren mukaan myös tehdasmuseon tulevaisuus näyttää hyvältä. Museoalueen tulevaisuudesta ovat kiinnostuneita UPM:n lisäksi myös Jaalan ja Valkealan kunnat, jotka yhteisvoimin hallin-

noivat Verlan kylää. Lounasmeri kaipaakin panostusta myös valtion taholta.

“Verlan hoitokunnan harras toivomus on, että myös valtiolta voisi jatkossa osoittaa samankaltaista aktiivisuutta maailmanperintökohde Verlan kehittämistä kohtaan kuin kunnat ovat jo tehneet. Yhteistyöstä ja yhteisestä vastuustahan tässä kuitenkin pohjimmiltaan on kysymys”, totesi Lounasmeri puheessaan.

Massaturismista myös haittoja

Verlan kävijämäärät ovat kolminkertaistuneet kolmen vuosikymmenen aikana, ja tänä kesänä museon kokonaiskävijämäärä tulee ylittämään huikeat 300 000 vierasta. UPM-Kymmene Oyj:n kulttuurijohtaja **Eero Niinikos-**

ken mukaan viime vuosina yhä useampi Verlan kävijä on ollut ulkomaalainen. Ylivoimaisesti eniten kävijöitä tulee Keski-Euroopan saksankielisistä maista sekä Englannista. Luonnollisesti myös Pohjoismaat ovat hyvin edustettuina vierasmäärässä. Venäläisten, kiinalaisten ja japanilaisten kävijöiden määrä on niin ikään ollut kasvussa.

“Kaiken kaikkiaan Verlaan tulee vuosittain vieraita noin 50:stä eri maasta. Harvinaisimpia maita olivat viime kaudella Etelä-Korea, Malesia, Meksiko, Senegal ja Uruguay.”

Turismin kasvu tuo valitettavasti mukanaan myös negatiivisia asioita. Niinikosken mukaan niitä on huomattu jo Verlassakin.

“Massaturismin haittapuolet alkavat näkyä jo täälläkin paikko-

Vaativattomasta paikallismuseosta on tullut kolmessa vuosikymmenessä kansainvälisen luokan nähtävyys. Tänä kesänä museon kokonaiskävijämäärän odotetaan rikkovan kolmensadantuhannen rajapyykin.

Juhlissa nähtiin myös yllätysvieras, kun Verlan vanha patruuna Gottlieb Kreidl (Aulis Forssell) kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

jen kulumisena, roskaamisen lisääntymisenä ja palvelutason sietorajojen kokeilemisessa. Myös autoliikenne on kasvanut Verlassa huomattavasti. Tämän vuoksi Verlan hoitokunnan yksi haasteellisimpia tehtäviä on ohjata Verlan tulevaa turismia kestävä kehityksen mukaisesti”, kertoi Niinikoski.

Mielenkiintoinen menneisyys

Verlan puuhiomo aloitti toimintansa vuonna 1872 Verlankosken äärellä nykyisen Jaalan kunnan alueella. Hiomon toiminta loppui kuitenkin lyhyeen, sillä se paloi vuonna 1876, vain neljä vuotta perustamisensa jälkeen. Hiomo rakennettiin kuitenkin uudelleen vuonna 1882 ja sen yhteyteen valmistui myös pahvitehdas. Hanketta johti itävaltalais-syntyinen paperimestari **Gottlieb Kreidl**, josta tuli Verlan maineikas patruuna lähes kolmeksi vuosikymmeneksi.

Tehtaan päätuote oli valkoinen puupahvi, jota valmistettiin erivahvaisina laatuina. Pahvi sai hyvän maineen, ja sitä myytiin kotimaan lisäksi aina Venäjälle, Keski-Eurooppaan ja Etelä-Amerikkaan asti.

Verlan pahvitehdas siirtyi Kymi-yhtiön omistukseen vuonna 1922. Tehtaan toiminta loppui kesällä 1964 ja tehdasmuseo aloitti toimintansa vuonna 1972.

VERLA-STANDAARIEN SAAJAT 2002

Sosiaalipäällikkö **Raine Valleala**, Verlan isäntä v. 1974–1983

Toimitussihteeri **Heli Kyllönen**, Verla-tietouden ansiokas tallentaja

Hallintojohtaja **Lasse Mäkelä**, Verlan hallintokunnan puheenjohtaja v. 1977–1996

Ylirakennusmestari **Aarne Pajula**, Verlan museorakennusten entisöinnin toteuttaja v. 1970–72

Pankinjohtaja **Seppo Karhu**, Tehdasmuseon ensimmäinen kesäopas (1972)

Hallintojohtaja **Sirkka Kettunen**, Verlan kehittämishankkeiden taustavaikuttaja

Kunnanjohtaja **Seppo Porkka**, Verlan ruukkikylän puolestapuhuja

Graafikko **Kirsti Kiri-Lindén**, Verlan graafisen ilmeen luoja

Mainoshoitaja **Kari Suhonen**, Verlan monivuotinen VIP-opas ja aktiivinen puolestapuhuja pääkaupunkiseudulla

UNESCO:n maailmanperintökohde Verlasta tuli vuonna 1996.

30-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä Verlassa avattiin Suomen maailmanperintökohteita esittelevä näyttely, joka on avoinna koko kesän. Tehtaan vanhassa kollamakasiinissa on lisäksi esillä Tampereen Teknillisen Korkeakoulun arkkitehtiylioppilaiden koostama näyttely, johon on koottu materiaalia Verlan rakennushistoriasta sekä tehdasrakennuksien mittapiirustukset.

Verlan kesäoppaan **Elina Nevalan** ja Verla-asiantuntijan **Veikko Talven** kesken virisi vilkas keskustelu – aiheena tietenkin Verla.

Esko Niittymäki jää hyvillä mielin eläkkeelle – koulu jää hyvään malliin.

Eskon mielenkiintoinen taival perusammattikoulusta e-learningiin

Kun insinööri Esko Niittymäki tuli silloisen Kymin Osakeyhtiön ammattikoulun rehtoriksi vuonna 1975, eli koulu yhtä murrosvaiheistaan. Vuonna 1970 yhtiö oli ilmoittanut luopuvansa perusammattikoulun pitämisestä ja siirtyvänsä antamaan jatkokoulutusta yleisestä ammattikoulusta vapautuneille nuorille.

Vaihtoehtona oli esitetty mm. koulutuksen siirtämistä osaksi Kouvolan silloista ammattikoulua. “Neuvotteluissa olivat mukana mm. Lars Räihä, Robert Brotherus, Eero Salmenoja, Jorma Lehtonen, Antti Majanne ja Eero Kaartinen. Räihä kuitenkin tyrmäsi ehdotuksen toteamalla, että Kuusankoskella on totuttu käymään ammattikoulua omassa kylässä.”

Vuodesta 1965 lähtien koulus-

sa opettajana ollut Niittymäki sai uusien suunnitelmien toteuttamiseksi vapautuksen opettajantehtävistä. Lähtökohdaksi otettiin siirtyminen yksivuotiseen, viikon teoriajaksolla alkavaan koulutukseen. Syyslukukaudelle sijoitettiin kuuden ja kevätlukukaudeksi seitsemän viikon teoriajakso. Muu aika vuodesta käytettiin työopetukseen todellisissa työtehtävissä.

Oli myös vähennettävä opettajien määrää 13:sta alle kymmeneen ja laajennettava johtokuntaa.

“Tämän vaiheen suuri muutos oli myös luopuminen laboratorioanalyysien opettamisesta ja siirtyminen säätötekniikan opettamiseen. Aluksi keskityttiin pneumaattiseen säätötekniikkaan ja sähkökäyttöihin. Digitaalitekniikan opettaminen aloitettiin 1980-

luvulla, vähän purusellun ohjausjärjestelmän hankkimisen jälkeen ja ennen Damaticin käyttöönottoa PK 8:lla.”

“1980-luvulla itse asiassa keskityttiin juuri digitaalitekniikan opettamiseen. Pääasiassa koulutus ostettiin AEL:ltä”, sanoo Niittymäki. Hän muistuttaa saman vuosikymmenen olleen myös METSKON eli Metsäteollisuuden koulutuskeskuksen kurssien sisäajanajan aikaa.

Mukana METSKOssa

“Metskoon suhtauduttiin aluksi varauksella. Niin meidän kuin muidenkin yhtiön tehtailla pelättiin, että kilpailijat hyötyvät liiaksi yhteisestä koulutuksesta. Jokainen paperitehdas piti itseään edelläkävijänä eikä halunnut luovuttaa tietoaan yhteiseen käyttöön.”

1990-luvun alun heikot ajat heijastuivat myös ammattikouluun. Koulua hyödynnettiin tehokkaasti: “Pahimpina seisokkiaikoina meillä oli päivittäin kurssilaisia 240: juhlasalissa istui 180 ja loput kolmessa luokkahuoneessa. Erityisesti sähköalan kurseja oli tuolloin paljon”, muistelee Esko.

Se, että oppilaita ei kyetä heti sijoittamaan koulutustaan vastaavaan tehtävään, ei Niittymäen mukaan ole uutta. “Myös 1990-luvulla työpaikan löytämisessä ammattikoululaisille oli vaikeuksia.”

Koulutustarpeen ennakointi on aina vaikeaa. “Kun Kymillä vähennettiin viimeksi runsaasti väkeä, valmistui meiltä suurin ryhmä pitkään aikaan...”

Jatkuu sivulla 19.

KOULU SAATU HYVÄÄN MALLIIN

– oppilaat historian parhaita

”**K**uluneena lukuvuonna saimme monet asiat Kymin teollisuusoppilaitoksessa hyvään malliin: laitteistot, opettajakunnan ja opetussisällön”, totesi teollisuusoppilaitoksen rehtori **Esko Niittymäki** paperivalmistaja-, sellunvalmistaja- automaatio- ja kunnossapitolinjoiden oppilaiden valmistajaisjuhlassa 7. kesäkuuta Kuusankoskella.

Erityisesti Niittymäki oli tyytyväinen Metso DNA -automaatiosimulaattoriin, joka Artti-projektissa palveltuaan siirrettiin ammattikoululaisten käyttöön.

Oppilaitokseen on ollut paljon hakijoita ja opiskelemaan pääsevien karsinta on ollut kovaa. “Se näkyy oppilaiden laadussa ja koulumenestyksessä. Nyt valmistuneelle kurssille osuivat koulun historian parhaimmat oppilaat.”

“Tällaisen vuosikurssin päättäjäisten jälkeen on minunkin hyvä jäädä eläkkeelle”, totesi ammattioppilaitoksen rehtorina vuodesta 1975 toiminut Niittymäki.

Niittymäen mukaan voidaan hyvällä syyllä sanoa Kymin teolli-

Koulun johtokunnan puheenjohtaja Pekka Koivisto luovutti koulun parhaalle Miika Espolle koulun stipendira hastoston stipendin.

suusoppilaitoksen kuuluvan maailman parhaiden koulujen joukkoon. “Siksi paljon kiittäviä lausuntoja on ulkomailla ja kotimaassa vaihdossa ja työharjoittelussa olleista nuorista tullut.”

Koulun historian parhaimmat oppilaat valmistuivat

Paperivalmistajalinja: Heino Mikko, Honkanen Jarkko, Huuskonen Sami, Iiskola Juhani, Kauppi Timo, Kuparinen Jarkko, Kuukka Timo, Laurila Mikko, Nyström Antti, Peltonen Niko, Purho Leena, Puujalka Samu, Salminen Eero, Sorsa Petri, Tapio Miia, Tohka Niko, Tuppurainen Markku, Udd Juha, Valkonen Topi, Vekkelä Jari.

Sellunvalmistajalinja: Saavalainen Jussi, Saukko Jukka.

Automaatiolinja: Espo Miika, Hilkkola Olli, Luukkanen Niko.

Kunnossapitolinja: Mauno Juha, Värrä Panu.

Stipendinsaat: Koulun stipendira hasto/Espo Miika (koulun paras), Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö/Purho Leena, Luukkanen Niko, Koulun stipendira hasto/Tapio Miia, Valkonen Topi, Hilkkola Olli, Saukko Jukka, Kuusankosken Sosialidemokraatit r.y./Puujalka Samu. ■

Niittymäki muistuttaa, että käyttöpuolen tai kunnossapidon ammattiin valmistuminen ei ole niin nopeaa kuin luullaan: “Ensiksi käydään kolmivuotinen ammattikoulu, sitten ollaan melkein vuosi sotaväessä ja vielä kaksi vuotta meillä. Aikaa menee melkein yhtä kauan kuin lääkäreiksi opiskelevalla, tosin ilman lukion kolmea vuotta.”

Yhtyneiden Paperitehtaiden ja Kymmene Oy:n teollisuusoppilaitosten yhdistäminen saman johdon alle oli Niittymäen kannalta henkisesti helppoa. Teollisuusoppilaitoksia johtamaan tuli nimittäin **Raimo Paukku**, opiskelukaiveri “Tampereen Tekulta”.

“Eniten keskustelua teollisuusoppilaitosten välillä aiheutti se, että meidän koulumme oli yksi- vuotinen ja Lotila kaksivuotinen. Koska ammattiaineiden opetuksessa ei ollut suuria eroja, meni muutos lävitse hyvin ja meillä

siirryttiin kaksivuotiseen koulutukseen.”

UPM-Kymmenen suhtautumisesta omaan ammattikoulutukseen Niittymäellä on pelkkää hyvää sanottavaa: “Tilojen ja laitteiden uusimiseen on riittävästi määrärahoja. Kymin Artti-projekti osui hyvään saamaan myös ammattikoulutusta ajatellen. Saimme tänne mm. Metso DNA -laitteisto.”

“Myös opettajat ovat päässeet tutustumaan tekniikan kehitykseen joko koululla tai tehtaalla.”

1990-luvun lopulla ja uuden vuosituhanen alussa opetuksen apuvälineiksi ovat entistä enemmän tulleet ns. e-learning ja simulaattorit. “KnowPulp, KnowPap ja KnowArt ovat hyviä tietolähteitä ja erilaisilla simulaattoreilla on hyvä harjoitella todellisen laitteiston käyttöä.”

88 vuotta koulutusta, kuusi rehtoria

Kymin teollisuusoppilaitoksen rehtori, insinööri **Esko Niittymäki** siirtyy eläkkeelle kuluvan vuoden syksyllä. Vuonna 1914 toimintansa aloittaneella teollisuusoppilaitoksella, entisellä Kymiyhtiön ammattikoululla oli ennen Esko Niittymäen aikaa neljä rehtoria: **Väinö Niinivaara**, **Jukka Wallenius**, **Viljo Tanner** ja **Eero Kaartinen**. Lisäksi **Harri Varhoma** toimi vt. rehtorina syksyllä 1954.

Niittymäki nimitettiin teollisuusoppilaitoksen rehtoriksi vuonna 1975. Vuonna 1997 teollisuusoppilaitoksen toiminta ja henkilöstö siirtyivät UPM-Kymmene Training -palveluyksikköön. Koulusta valmistui Niittymäen rehtorina ollessa 952 ammattimiestä.

TEKSTI JA KUVA: VILLE SAARIMAA

Puoli vuosisataa sitten oli heidän vuoronsa poistua Kymin teollisuusoppilaitoksesta tuoreet todistukset kourassa.

Puoli vuosisataa sitten valmistuneet mukana päättäjäsissä

50 vuotta sitten Kymin teollisuusoppilaitoksesta valmistuneet vierailivat nyt todistuksensa saaneiden päättäjäsitilaisuudessa vanhassa tutussa koulussa.

Kymmin teollisuusoppilaitoksen historiallisessa juhlasalissa on juhallinen tunnelma, kun vastavalmistuneille jaetaan todistuksia. Hieman taaempaan istuva 22 hengen porukka on ollut yhden päivän yli 50 vuotta sitten samassa tilanteessa.

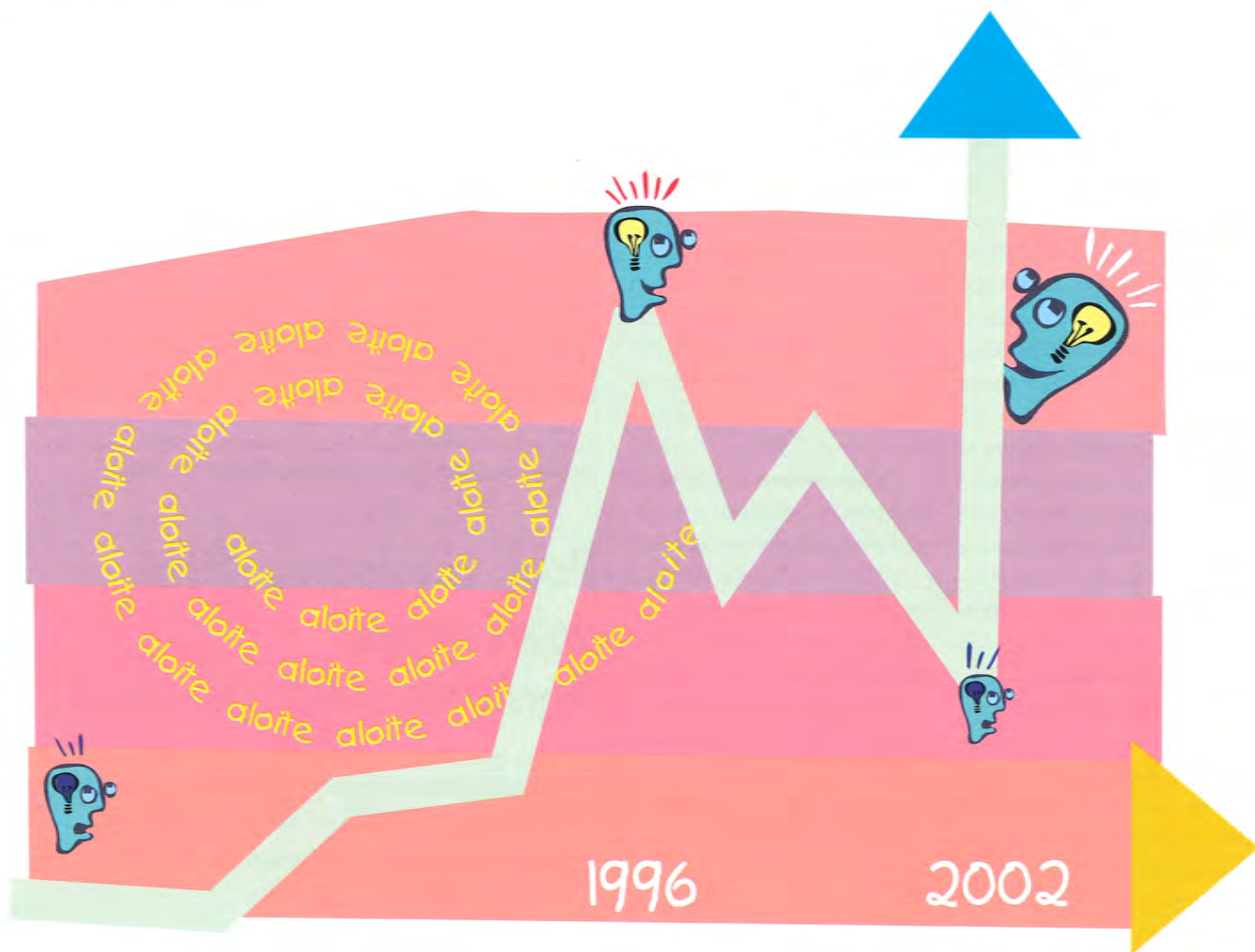
Vanhon opiskelukavereiden kokoontuminen on ensimmäinen sitten koulusta lähdön jälkeen. 50 vuodessa on ehtinyt muuttua moni asia eikä vähiten ihmiset.

“Haluttiin nähdä vanhat kaverit pitkästä ajasta. Eihän näitä kaikkia enää meinannut edes tuntea. Paikkakuntalaisia on tullut nähtyä silloin tällöin, mutta monia en ole nähnyt sitten koulun päättymisen jälkeen”, porukan koolle kerännyt **Reijo Hasu** kertoo.

“Koulurakennus on sentään pysynyt melko ennallaan, mutta opetustilat ja laitteet ovat muuttuneet rajusti. Nyt valmistuneet ovat aikuisia, me olimme silloin ihan lapsia, juuri olimme rippikoulun ehtineet käydä. Silloin mentiin jo 15-vuotiaana töihin”, Hasu vertailee 50 vuoden aiheuttamia muutoksia.

Päätötodistukset saatuaan opiskelijat kaasuttivat koulun pölyt puvuiltaan ja suuntasivat juhlaalounealle Sommeloon. Jo seniori-ikäen ehtineet entiset opiskelijat jatkoivat taas matkaa ensin

Jatkuu sivulla 47.

ALOITEAKTIIVISUUTTA halutaan lisätä

Aloitteen tekeminen on oman työn kehittämistä. Aloitteen ei tarvitse olla keksinnöllinen idea, vaan aloitteeksi riittää pienikin parannus. Palautteen saamme onnistumisesta ja siitä myös erikseen palkitaan.

Kuusankosken tehtailla uhraataan paljon aikaa ja vaivaa siihen, että henkilökunta tekisi aloitteita, koska jokainen toteutunut aloite parantaa ja kehittää koko yhtiön

---

ALOITE ON
PARANNUSEHDOTUS.

---

toimintaa ja tulosta. Sekä työnantaja että työntekijä hyötävät jokaisesta toteutetusta aloitteesta. Henkilön hyöty on yhtiön hyötyä pienempi, mutta tulee muistaa: kun yhtiöllä menee hyvin, niin sen

henkilökuntakin voi paremmin.

Aloitetoiminta on sääntöjen mukaista toimintaa. Säännöt on hyväksytty johdon ja henkilöstön YT-kokouksessa. Kymin aloitetoimintaa johtaa toimitusjohtajan määräämänä tutkimus- ja kehitysosaston johtaja **Matti Sipilä**.

“Aikaisemmin aloitteita tehtiin yksin tai kaksin. Nyt aloitteita tehdään myös porukassa. Porukassa kypsytellään ideoita, jae-

taan ryhmässä oleva tieto ja ratkaistaan yhdessä asioita”, sanoo aloitesihteeriksi **Hellevi Ala-Outinen**. Idean toteuttaminen on nykyään tärkeämpää kuin raha, vaikka se onkin hyvä lisäetu.

Aloiteasiamies **Pekka Nykä-**

ALOITTEEN TEKO ON
OIKEUS.

---

sen mielestä esimieskunnalta vaa-
ditaan aloitteentekijän kannusta-
mista, auttamista ja myönteistä
suhtautumista aloitteiden tekoon
sekä positiivisen palautteen anta-
mista.

Aloite tai idea tulisikin ensin
kertoa esimiehelle, joka voi antaa
arvion siitä, onko aloite toteutta-
miskelpoinen. Arvio tulisi tehdä
positiivisessa hengessä ja yhdessä
pohtia idean jalostamista ennen

ALOITTEEN TEOSSA SAA OPASTUSTA.

---

sen lähettämistä eteenpäin. Esi-
miehen kannustava suhtautumi-
nen aloitteen tekoon edesauttaa
merkittävästi aloitteellisuutta.

Aloite-ehdotukset vaativat
usein jalostusta. Aloite muokkau-
tuu lopulliseen muotoonsa yhteis-
työssä aloitteentekijän, lausun-
nonantajan ja toteuttajan kanssa.
Aloitteen käsittelyn tulisi olla ri-
peää, koska ratkaisun viipyminen
kyllästyyttää aloitteentekijää, ken-
ties aloitteenteko loppuu koko-
naan.

PK 8:sta ja C3:sta muodostu-
nut tuotantolinja on Kymillä uusi
alue ja siellä toimivat uudet ihmi-
set, jotka näkevät asioita eri taval-

KÄYTTÖNOTTO ON PERUSTE PALKKIOLLE.

---

la ja uusista näkökulmista. "Vaik-
ka meillä on uutta teknologiaa,
niin aloitteita odotetaan edel-
leen", muistuttaa paperitehtaan
johtaja **Timo Johansson**. "Tällä
hetkellä on meneillään paljon te-
hostamisohjelmia ja toimenpide-

ON TÄRKEÄÄ NÄHDÄ OMA IDEA TOIMIVANA KÄYTÄNNÖSSÄ.

---

ehdotukset suuntautuvat niihin.
Työntekijät eivät ehkä huomaa-
kaan tehdä niistä aloitteita."

"Paperitehtaalla parannuksia
ja kehitystyötä tehdään koko ajan,
eritoten uudella linjalla, koska ke-
hitettävää on paljon eikä kaikki
toiminnot ole vielä lonksahaneet
kohdalleen", sanoo C3:n päivä-
mestari **Jari Salminen**.

Hyvä asia on, että ihmiset ovat
motivoituneet parantamaan omaa

TOIMIVA ALOITE ON MONEN ASIAN- TUNTIJAN YHTEISTYÖN TULOS.

---

työtään, pohtivat miten työ voi-
daan tehdä turvallisemmin, hel-
pommin ja nopeammin. Näin
henkilökunnan työskentelyolo-
suhteet paranevat. Kun parannus-
ehdotus muutetaan aloitteeksi, si-
tä myös palkitaan.

"Jos haluaa kehittyä omassa
työssään, siihen auttaa työn ohe-
sa opiskelu. Myös vapaa-ajan har-
rastukset auttavat jaksamaan työ-
sä paremmin. 100-vuotissäätiö on
näissä oiva taloudellinen apu ja li-
säkannustin. Ollessaan virkeä,
henkilö on myös terävämpi huo-
mioimaan eri vaihtoehdot, joita
työn kehittäminen edellyttää.
Oman työn motivaation tulisi olla
riittävän korkealla, jotta jaksaa
paneutua myös aloitteiden tekoon.
Ideoiden kehittäminen useimmiten tuo
mielekkyyttä työn rutiineihin,"
sanoo jälkikäsittelemestari **Kalevi
Meriluoto**.

"Jos haudot uudistusta, niin

kypsytele asiaa ja hae tukea työ-
tovereistasi, sillä erilaisilla ihmi-
sillä on erilaista osaamista. Yksin
emme aina pärjää," muistutti A4-
linjojen käyttöinsinööri **Jukka
Ojonen**.

Osa aloite-ehdotuksista joudu-
taan hylkäämään. Aloitteentekijän
on hyvä saada tietää perusteet
aloitteen hylkäämiseen, mieluum-

ALOITTEITA TEKEMÄLLÄ PÄÄSEMME YHDESSÄ UUSIIN TAVOITTEISIIN.

---

min myös lähimmältä esimieheltä
eikä pelkästään kirjallisena ilmoi-
tuksena. Näin vaivannäöstäkin
annettaisiin palaute, eivätkä nega-
tiiviset tunteet pääsisi valtaan.
Pettymys saattaa olla suurikin,
kun itse on uskonut asiaansa, eikä
idea mennytkään läpi.

On myös ehdotettu, että pro-
jektien ja tehostamisohjelmien ai-
kana tavoitteeseensa päässyt ryh-
mä pitäisi palkita, vaikka yksittäis-
istä asioista ei olisi tehtykään
aloitetta. Tuntipalkalla työskente-
lyhän ei huomioi tuotannon nou-
sua. Kannustuksen tulisi suun-
tautua työryhmiin, jotta porukka
kasvaisi kurkottamaan yhdessä
uusiin tavoitteisiin aloitteita teke-
mällä. ■

Aloitetoimikunnat

Kymin aloitetoimikunnat

Paperitehdas

Puheenjohtaja Timo Honkanen,
puh. 86-53697.

Jäsenet (vars./vara): Pentti Put-
kinen/Jyrki Kohtala, Marja
Nurmberg/Tuija Hartikainen,
Raimo Timonen/Jarmo Lehto-
nen, Pekka L. Pöysä/Riia Sihvola,
Tapio Saarinen/Veli-Matti
Pynnönen, Vesa Virtanen/Kari
Tiitinen.

Sellu ja energia

Puheenjohtaja Timo Suominen,
puh. 86-52971.

Jäsenet: Jyri Kylmä/Seppo
Kylliäinen, Marjatta Jurvanen/
Irja Halme, Simo Lehto/Martti
Kurtto, Harri Meriluoto/Juha
Rötkö, Hannu Palmu/Jukka
Vartiainen, Tero Pasi/Ari Kivi-
nen, Ossi Hämäläinen, Seppo
Pasi/Jussi Tarjala.

Tekninen osasto

Puheenjohtaja Kari Huovila,
puh. 86-52964

Jäsenet: Ari Vaara/Jukka Puus-
tinen, Senja Erjansalo/Liisa Ni-
sula, Tauno Tanska/Marko Hel-
kala, Jukka Nokelainen/Hannu
Kuusisto, Pasi Untolahti/Keijo
Vilkki, Juha Rötkö/Haron
Dadu.

Aloiteasiamies Pekka Nykänen,
puh. 86-52594.

Aloitesihtööri Hellevi Ala-Outi-
nen, 53501.

Voikkaan aloitetoimikunta 2001-2002

Puheenjohtaja Jarmo Pulli,
86-53368.

Aloitetoiminnan hoitaja Lasse
Nyström, 86-53455.

Jäsenet: Juha Sipola, Lars-Jo-
han Hannén/Maija Martikai-
nen, Arto Ahlberg/Petri Seppä-
lä, Esko Aho/Hannu Pöysä,
Tenho Dahl/Reijo Laamanen,
Kari Haaraoja/Pertti Kohopää,
Harri Venemies/Pirjo Niemelä.

Palkitut lausunnonantajat hienopaperin talvipuutarhassa uusien lippiksiensa kanssa. Vasemmalta Pentti Eskelinen, Pekka Heikkinen, Aleksander Schoschkoff, Urho Karjalainen ja Eero Pasanen.

Lausunnonantajiin luotetaan

Lausunnonantajaksi valitaan paras aloitekohteen asiantuntija. Lausunnonantajalla on vastuu siitä, että ehdotetun toimenpiteen käyttökelpoisuuden arviointi aloitetaan heti, hyvän ehdotuksen käyttöönotto käynnistetään niin nopeasti kuin mahdollista. Usein lausunnon antaminen perustuu näkemykseen asiasta, parhaaseen arviointiin, koska absoluuttista oikeaa vastausta ei ole.

Lausunnonantajat tärkeä ryhmä

Paperitehtaan aloitetoimikunnan puheenjohtaja **Timo Honkasan** mukaan lausunnonantajat ovat tärkein ryhmä aloitteentekijöiden jälkeen. "Lausunnonantajien tehtäviin kuuluu lausunnon antamisen lisäksi arviointi palkkiosta. Merkittävin osa työstä on kuitenkin päättäminen siitä, otetaanko aloite käyttöön vai ei. Aloitteen käyttöönotto on myös tärkein perusta sille, että aloitteesta maksetaan palkkio", sanoo Honkainen. "Aloitteentekijästä on tärkeää nähdä, että oma idea on otettu käyttöön ja se toimii, sehän on koko aloitetoiminnan idea."

Hyödyn laskeminen on monimutkainen prosessi ja palkkioiden

tulee olla aloitetoiminnan sääntöjen mukaisia. Laskelmaa tai arviota tehdessään aloitteentekijä voi pyytää apua aloitetoimikunnan jäseniltä tai aloiteyhdysmieheltä.

Honkasan mielestä lausunnonantajien ote on terävöitynyt viimeisen parin vuoden aikana, koska he ovat ottaneet lausunnon antamisen osaksi omaa työtään. Heihin luotetaan ja heidän annetaan tehdä päätöksensä rauhassa.

Aloitetoimikunta kannustaa aloitteiden ripeään käyttöönottoon, mutta se ei puutu osastojen päätöksiin. Arviopalkkioiden suuruus ja laskelmien oikeellisuus sen sijaan tarkistetaan aina ja erityisesti arviopalkkioissa tavoitteena on yhdenmukaiset perusteet ja tätä kautta oikeudenmukaisuus.

Lausunnonantajia palkittiin

Paperitehtaan aloitetoimikunnan kokouksessa 22.4. palkittiin viime vuoden aktiiviset lausunnonantajat. He olivat paperivaraston käyttöinsinööri **Pentti Eskelinen**, PK 9:n päivämestari **Pekka Heikkinen**, mekaanisen kunnossapidon työnjohtaja **Urho Karjalainen**, automaatio- ja sähkökunnossapidon työnjohtaja **Eero Pasa-**

nen ja PK 7:n tuotantopäällikkö **Aleksander Schoschkoff**. He kaikki olivat hämmästyneitä mutta mielissään saamastaan huimonoisoiutuksesta.

Keskustelu lausunnonantajien kanssa keskittyi jokaisen omaan tärkeään asiaan. Selväksi tuli, että lausunnon antaminen ei ole helppoa ja lausunto on monen asian yhteissumma.

Eero Pasanen: "Lausunnon antamisessa tuntee syyllisyyttä, kun ei tiedä onko omat ratkaisut oikeita. Olisi parasta, jos voisi laskennallisesti osoittaa aloitteen kannattavuuden, mutta yhtään sellaista aloitetta ei ole osunut minulle. Taulukosta on katsottava minkä verran voi palkkiota antaa ilman omantunnon tuskia."

Aleksander Schoschkoff: "Lausunnon antaminen on joskus perin työlästä, varsinkin jos aloite koskee energian tai veden säästöä. Pitää ottaa selvää, onko aloite olenkaan mahdollista toteuttaa. Joskus aloitteessa on hyvä idea, mutta se on liian kallis tai monimutkainen toteutettavaksi. Tällöin asiaa ei viedä eteenpäin."

Urho Karjalainen: "Aloitteen saaminen toteutuskelpoiseksi saattaa viedä aikaa ja voi olla ko-

vankin suunnittelun tulos, että se saadaan toimimaan."

Pekka Heikkinen jatkaa: "Tarvitaan usean tahon esim. työsuojelun, suunnittelun ja kunnossapidon yhteistyötä, että aloitteen toteuttaminen onnistuu, on keskusteltava monen asiantuntijan kanssa."

Pentti Eskelinen: "Paperivarastolla täytyy lausunnonantajan tietää asiakkaan toimenpiteet, ettei aloitteella aiheuteta harmia asiakkaalle. Monasti aloite syntyy siten, että kehotan työntekijää tekemään parannuksestaan aloitteen, koska hänen uudistuksensa on jo havaittu toimivaksi."

Keskimmääristä aikaa aloitteen toteuttamiseen ei osattu määritellä. Monet aloitteet tehdään jälkikäteen, kun tekijä on nähnyt käytännössä, että idea toimii. Tällöin lausunnon antaminenkin on helpompaa. Toinen ääripää on toteutumisen pitkittyminen jopa vuoteen, riippuen toteuttamisen monivaiheisuudesta.

Miehet totesivat, että lausunnon antaminen yleensä sujuu, mutta jos tekeillä on monta lausuntoa yhtäaikaan, niin aikataulussa pysyminen tuottaa vaikeuksia.

Aloite "Romusta uudeksi" sai positiivista palautetta

Asentaja **Seppo Tapani Häkkinen** sellun kuorimolta sai syksyllä 2000 aloitteestaan "Romusta uudeksi" merkittävän aloitepalkkion. Aloite koski 2. kuorimolta vapautuneen kuljettimen pohjamateriaalin uudelleen käyttöönnottoa 3. kuorimolla. Summaa ei julkisesti kerrottu, mutta Seppo mainitsi, että matkustamaan pääsee pariksi viikoksi vaimon kanssa etelän aurinkoon.

Hänen työyhteisöön kuuluu kuorimontalon kunnossapitohenkilöstö. Seppo sai heiltä positiivista palautetta aloitepalkkiostaan. Kenties siksi, että kuorimolla on oivallettu, että jokaisella on mahdollisuus tehdä aloite ja moni heistä on tehnytkin tai ainakin ollut mukana ryhmäaloitteessa. Kaudesta ei ainakaan ääneen puhuttu.

Aloitepalkkion suuruutta hämmästeltiin ja harmiteltiin verottajan osuutta. "Ei sitä tule ajatella, koska sen tietää jo etukäteen", sanoo Seppo.

Hän on kuullut, että jotkut ajattelevat, ettei aloitteita kannata tehdä, koska hyöty on vain työnantajan. Seppo ajattelee toisin:

Arille ensimmäinen kunniakirja

Paperitehtaan aloitetoimikunnan kokous 22.4. aloitettiin täytekekkipöydällä. Kokouksessa palkittiin konemies **Ari Telkkinen** PK 9:ltä ensimmäisellä kunniakirjalla. Oli aihetta juhlaan. Kannustuspalkkiona aktiivisuudesta aloitteen teossa maksetaan hänelle 505 euroa.

Ari Telkkinen kaikki viisi palkittua aloitetta liittyvät veden käsitelyyn ja huuhteluun, veden käytettävyyteen ja säästöön.

"Kun aloite on valmiiksi pohdittu ja käytännössä toimivaksi havaittu, niin paperille laatimisesta saa kohtuullisen palkkion."

Kuorimolla aloitteita tehdään edelleen. "Yksi kolmen miehen ryhmäaloite on vireillä, yksi työtoverin kanssa mietitty parannusehdotus muhii ja yksi oma odottaa sopivaa kirjoitushetkeä", sanoo Seppo. Kaikki ideat testataan käytännössä toimiviksi, ennen kuin niistä laaditaan aloite. Kunnossapidossa testaaminen on käytännössä helpompaa kuin muilla osastoilla.

IDEASTA ALOITTEEKSI - säännöt tutuiksi

Mikä on aloite?

Aloite on parannusehdotus, jonka tavoitteena on mm. tuottavuuden kohottaminen, tuotteiden laadun parantaminen, kustannusten säästäminen sekä työolosuhteiden ja työympäristön kehittäminen.

Aloitteen voi tehdä työmenetelmistä, toiminnoista, koneista, laitteista, rakennelmista, välineistä, tuotteista ja ympäristön-suojelusta.

Aloitteen tulee osoittaa epäkohta tai ongelma sekä sisältää ehdotus epäkohdan poistamiseksi tai ongelman ratkaisemiseksi. Aloitteeksi voidaan hyväksyä myös pelkkä epäkohdan tai parannustarpeen osoittaminen.

Kuka voi tehdä aloitteen?

Jokaisella yhtiön palveluksessa olevalla on oikeus tehdä aloite joko yksin tai ryhmässä.

Kuinka aloite tehdään?

Aloite-ehdotuksen voi tehdä joko kirjallisesti tai myös suullisesti aloiteasiainmiehelle, aloiteasihteerille tai aloitetoimikuntien jäsenille.

Aloite-ehdotuksen tekoon tarvittavia lomakkeita ja kuoria on saatavissa eri tehdasosastoille ja konttoreihin sijoitetuista aloitelaitteista tai -kaapeista. Lomakkeita voi myös tulostaa itselleen intranetin kohdasta Aloitteet/Kymin aloitetoiminta/Lomakkeet.

Aloitteentekijää opastavat joko oma esimies, aloiteasiainmies, aloitetoimikunnan jäsenet ja aloiteasihteeri.

Toteutetusta parannuksesta on tehtävä aloite 6 kuukauden kuluessa siitä, kun parannusta on ryhdytty kokeilemaan tai käytännössä soveltamaan.

Miten toteutettava aloite palkitaan?

Palkkion suuruus määritellään aloitteen käytön tuottaman nettohyödyn mukaan. Jos nettohyöty ei ole laskettavissa, se arvioidaan pisteillä 1–10.

Aloitepalkkio maksetaan toteutusajankohdasta riippumatta heti, kun siitä on päätetty. Aloitepalkkio on veronalaista tuloa.

Jos aloitteentekijä on 5 vuoden aikana tehnyt 5 palkittua aloitetta, hänelle luovutetaan kunniakirja ja maksetaan kannustuspalkkio.

Sini Makkonen (vas.), Pirjo Rautanen ja Kati Liikanen herättelevät "potilas" Tapio Saarista.

TEKSTIT: ULLA EKHOUM
KUVAT: KIMMO SEPPÄLÄ, ULLA EKHOUM

Auttamishalu yhdistää ensiapuryhmäläiset

"Hei, mitäs täällä on tapahtunnu? Hei, herää - tältä on ihan tolkku pois. Hei herää! Mikä sulla on? - Ei tää kyll herää! Nyt soitetaan hätäkeskukseen."

"Yksi potilas, hengittää, sydän lyö..."

Iso mies saatiin kylkiasentoon. Todettiin, että hengitystiet ovat auki, käsi pantiin posken alle, potilaalle puheltiin rauhallisesti ja odoteltiin apua.

Näin toimi ensiapu 1 -kursin loppuharjoituksen toisella rastilla kolmen naisen ryhmä. "Herättelijänä" **Sini Makkonen** konsernihallinnosta sekä **Pirjo Rautanen** henkilöstöhallinnosta ja **Kati Liikanen** Kymin höyryltä. "Potilaana" oli **Tapio Saarinen**. Loppuharjoitus pidettiin 17.5. Kymin vanhan paperitehtaan nk. amerikkansalissa ja sen ympäristössä.

Rastit rakentuvat

Ensiapuryhmän vetäjät **Lasse Makkonen** Kymiltä ja **Mika Rautiainen** Voikkaalta päättävät siitä, mitä loppuharjoituksessa tehdään. Palokunnasta tulevat **Ari Korpela**, **Tapio Saarinen**, **Jukka Kaalinpää** ja **Kari Vänskä** sekä Kymin ea-ryhmästä **Jukka T Rihu** ja **Antti Launikari**. Mukana on myös SPR Kouvolan ea-ryhmästä **Seppo Lahtinen** ja **Satu Ahola**.

Lasse Makkonen jakaa tehtävät. Porukasta saadaan kokoon viisi rastia. Mika Rautiainen auttaa maskeeraamisessa. Työskente-

ly on hyvin itsenäistä ja sujuvaa, turhia ei puhella, vaan jokainen hoitaa tehtävänsä. Lasse muistuttaa vielä, että kyseessä on ohjaava harjoitus: kurssilaisten ei anneta tehdä väärin, vaan rastivahti opastaa heitä oikeaan toimintaan. Puollessa tunnissa rastit ovat valmiina.

Rengasharjoitus pareittain

Kurssilaisia on tällä kertaa 13 ja he harjoittelevat pareittain. Rastia kohden varataan aikaa noin 10 minuuttia ja siirtymiseen rastilta toiselle viitisen minuuttia. Jos olisi saatu kokoon kuudes rasti, niin odotteluaikoja ei jäisi.

Vaihtojen lomassa potilaat ja rastivahdit kertoivat syistä, mitkä johtivat heidät ensiapuryhmään ja mikä pitää heidät mukana vapaaehtoisina ensiapuryhmässä.

Ensimmäisellä rastilla on tapahtunut työtaturma. Potilaaksi maskeerattu Ari Korpela kertoo, että hän oppii samalla itsekin, mitä potilaalle pitää tehdä, kun näkee ja kuulee, miten toiset toimivat. Rastivahti Antti Launikarin

mielestä pelkkä ensiapukurssin käyminen ei riitä, koska taidot helposti unohtuvat. Taitoja pitää kerrata - vasta harjoitus tekee mestarin. "On hyvä osata ensiaputaidot, niin tarvittaessa voi auttaa ihmisiä."

Seuraavalla rastilla on tajuton potilas. Tapio Saarinen kertoo väliajalla: "Harjoituksissa oppii ymmärtämään myös potilaan tilaa paremmin, kun itse on potilaana." Rastivahtina on Seppo Lahtinen.

Kolmannella rastilla harjoitellaan nivelvamman tukemista ja verenpuodon tyrehtyttämistä. Potilaat Kari Vänskä ja Jukka Kaalinpää kertovat, että auttamishalu tuo heidät ea-loppuharjoituksen potilaiksi. He ovat olleet mukana monesti vuosien varrella. Rastivahtina on Mika Rautiainen.

Elvytusrastilla käydään läpi elottoman potilaan ensiapu. Elvytystä harjoitellaan myös pareittain Anne-nuken kanssa. Harjoitusta valvoo Satu Ahola.

Jatkuu sivulla 26.

Lasse Makkonen

Mika Rautiainen

Ensiapuryhmiin odotetaan lisää väkeä

Kymin ryhmänjohtajana toimiva Lasse Makkonen on laite-tarkastajana hienopaperissa. Hän sai kipinän liittyä Kymin ea-ryhmään SPR:n rinnepäivystyksestä, josta **Petteri Koskinen** kutsui hänet mukaan vuonna 1995. Lasse sanoo tekevänsä vapaaehtoistyötä "suurella sydämellä".

- Liikkuvan Lassen yhteystiedot: notes ja puhelinnumero 044 595 0986.
- Kymillä varajohtajana toimii **Riia Sihvola**. Muut jäsenet ovat **Markku Kujala**, **Antti Launikari**, **Esa Putkinen**, **Veli-Matti Pynnönen**, **Jukka T Rihu**, **Hannu Silvonon** ja **Erkki Toivonen**.
- Kymillä harjoitellaan joka kuukauden viimeisenä perjantaina klo 14–16 arkkisalin väestönsuojassa (ei kesällä).

Voikkaan ryhmänjohtaja **Mika Rautiainen** on II rullamiehenä PK 11:llä. Hän oli armeijassa lääkintämiehenä. Voikkaan tehtaan ea-ryhmään hänet värväsi vuonna 1990 silloinen ryhmänjohtaja **Markku Anttila**. Mika pysyy ryhmässä pitääkseen ensiaputaitonsa ajantasalla.

- Vuorotyöläisen **Mikan** yhteystiedot: notes ja puhelinnumero 0400 657 598.
- Muut jäsenet ovat **Reino Grönlund**, **Kimmo Hildén**, **Arto Hyttiäinen**, **Joni Höijer**, **Jarkko Kärkkäinen**, **Timo Pietiläinen** ja **Maija Uronen**.
- Voikkaalaiset harjoittelevat kerran kuukaudessa sopimuksen mukaan. Harjoituspaikka on pääluottamusmiehen talossa, viereinen ovi (ei kesällä).

Kymin ja Voikkaan ensiapuryhmiin odotetaan lisää väkeä. Harjoittelemalla pidetään taidot tallella ja ryhmän kautta on mahdollista kouluttautua. Tule sinäkin mukaan vapaaehtoistoimintaan!

Ea-ryhmän perustajajäsen **Hannu Silvonon** arvostaa vapaaehtoistyötä niin paljon, että hän tuli haastatteluun kesälomallaan.

Onnettomuusjäljet pysäyttivät

Laitoshuoltajana kuorimolla Kuusanniemessä toimiva **Hannu Silvonon** on ollut ensiapuryhmässä sen perustamisesta lähtien, siis 25 vuotta. Se on kunnioitettava aika vapaaehtoistyössä.

Hannu tuli taloon ammattikoulun käyneenä levyseppänä Kuusanniemen kunnossapitoon vuonna 1972. Sieltä tie johti kuorimoon 1990-luvun alussa. Kaikki nämä vuodet hän oli päivätyöläinen, kunnes kokeilunhalu veti hänet kuorimoon käyttökäyttöön vuorotöihin kolmisen vuotta sitten.

Hän muistaa, että jo ammattikoulussa hän kävi EA-kurssin. Kurssi ei silloin kummemmin sävähdänyt. Jonkin ajan kuluttua hän osui liikenneonnettomuuspaikalle, jossa onnettomuustilanne oli jo ohi. Katsellessaan tien pinnassa verisiä jälkiä hän ajatteli, että onneksi ei tullut paikalle aikaisemmin, koska ei olisi kuitenkaan osannut auttaa. Tilanne jäi Hannun muistiin.

Kun ensiapuryhmät vuonna 1977 perustettiin ja ryhmiin etsittiin vapaaehtoisia, Hannuakin pyydettiin mukaan. Asia oli muhi-

nut valmiiksi ja niin hänestä tuli yksi ensiapuryhmän perustajajäsenistä.

Arkaillen hän meni ensi kerran ryhmään, koska tiesi, että perustaidotkin olivat unohtuneet. "Pelot olivat kuitenkin turhia. Vastaanotto ryhmässä on aina ollut hyvä. Minua on neuvottu, koulutettu ja myös omat virheeni ovat opettaneet minua. Harjoituksissa on aina pilkettä silmäkulmassa, vaikka muuten ollaan tosissaan", kertoo Hannu. Erilaiset tilanteet ovat tuoneet uutta ilmettä harjoitukseen, myös yhteistyö palokunnan sekä johtava työterveyshoitaja **Anna-Liisa Metson** kanssa saavat Hannulta kiitokset.

Päivätyöläisenä hän oli aktiivisesti mukana, koska elämän rytmi oli selkeä. Vuorotyössä on omat hankaluutensa – aina ei pääse lähtemään eikä oikein jaksakaan: "Kun harjoituksissa ei käy säännöllisesti, niin ote herpoaa", sanoo Hannu. Hän toivookin uusia innokkaita yhtiöläisiä mukaan: "Uudet ihmiset tuovat ryhmän toimintaan aina uusia ajatuksia".

Ensiapuryhmien ja palokuntien yhteistyö sujuu

Kuusankosken tehtailla on sekä Voikkaalla että Kymillä oma ensiapuryhmänsä. Molemmat on perustettu vuonna 1977. Nykyisin ensiapuryhmät kuuluvat suojelun organisaatioon.

Lisäksi Voikkaan palokunnan yhteydessä toimii ensivasteryhmä. Ensivasteryhmässä on sekä palo-opistolla sairaankuljettajakoulutuksen saaneita että EA 3-kurssin suorittaneita palomiehiä, joten heillä on hyvin monipuoliset valmiudet toimia onnettomuustilanteissa. Voikkaan palokunnan ensivasteryhmään kuuluvat **Santtu Aitala, Johan Heimonen, Joni Höijer, Ismo Kamesaki, Jarmo Kontkanen, Jouko Kääriäinen, Ari Mäkinen ja Juha Rötökö.**

Ensiapuryhmät toimivat tehdaspalokuntia tukevin ensiapuryhminä. Ne on liitetty palokuntien hälytysrenkaaseen. Heidät hälyttää tarvittaessa onnettomuuspaikalle siellä toimintaa johtava päivystävä palomestari (S3). Ensiapupäivystykset yhtiön eri tilaisuuksiin tilataan suojelupäällikkö **Martti Kokolta.**

Ensiapuryhmiin kuuluvat ovat vapaaehtoisia yhtiöläisiä, joilla on hyvä ea-peruskoulutus. He ovat käyneet EA 1-, EA 2- ja niiden kertauskurssit. Kurssit järjestää Kymin työterveys, joka ostaa osan kouluttajapalveluista SPR:ltä.

Suurin osa ea-ryhmien jäsenistä on käynyt EA 3 -kurssin ja sen kertausten, joka toistuu kolmen vuoden välein. Kolmosen järjestää Teollisuusvakuutus yhdessä SPR:n kanssa. Muutamilla on myös SPR:n järjestämä ryhmänjohtajakoulutus ja palokuntalaisilla ensivastekoulutus. Ensivastekoulutus tapahtuu palo-opistolla.

Ryhmät tekevät omat toimintasuunnitelmansa vuosittain. Kymmin ja Voikkaan kesken tehdään yhteistyötä. Sekä koulutus että harjoitukset tapahtuvat yleensä työaikana ja työajan ulkopuolella tapahtuvasta toiminnasta maksetaan koulutusajan palkka. Oma osasto vastaa kustannuksista.

Ensiapuryhmät suunnittelevat ja toteuttavat itsenäisesti ea-perus- ja jatkokurssien loppuharjoitukset.

Työturvallisuuslain mukaan työpaikalla tulee olla henkilökunnasta vähintään 5 % ensiapukoulutettuja, mutta pienillä työpaikoilla ja erillään työskentelevissä ryhmissä tulee olla myös ensiapukoulutettuja.

“Kuusankosken tehtailla EA 1 -kurseja pidetään kaksi, EA 2 -kurseja kahdesta kolmeen ja kertauskurseja kymmenkunta vuodessa. Kertauskursseilla ylläpidetään perus- ja jatkokurssien tietoja ja taitoja. Kymillä kertauskurssit ovat olleet neljän tunnin pituisia”, kertoo johtava työterveyshoitaja **Anna-Liisa Metso** työterveydestä. ■

Jatkoa sivulta 24.

Auttamishalu yhdistää ensiapuryhmäläiset

Viidenneksi rastiksi on lavastettu liikenneonnettomuus. Potilas Jukka T Rihu on ollut 15 vuotta mukana Kymin ryhmässä. Hänet havahdutti aikanaan oma taitamattomuus: “Kun perheemme lapset olivat pieniä, niin mökillä tajusin, etten osaa tehdä mitään, jos lapset putoavat järveen.” Hän kävi peruskurssin ja liittyi vapaaehtoisena ryhmään. “Harjoittelu on mielenkiintoista, eikä taidot ole koskaan liian hyvät,” jatkoi Jukka. Rastivahtina on Lasse Makkonen.

Potilaita kohdeltiin hyvin

EA 1 -peruskurssin kesto on 16 tuntia. Kouluttajana oli **Sanna Velin** SPR Kaakkois-Suomen piiristä: “Kun ollaan maastossa, esim. autorastilla, tulee harjoituksissa esille asioita, joita ei voi luokassa tehdä. Kymillä koulutus on tehokasta, kun pidetään erillinen loppuharjoitus, jossa käytännössä pääsee kokeilemaan opittuja taitoja. Aidonnäköisiksi lavastetut tilanteet auttavat hahmottamaan, miten oppi on mennyt perille.”

Rastivahtit olivat tyytyväisiä kurssilaisten taitoihin. He ottivat tilanteet rauhallisesti ja tosissaan, potilaista pidettiin hyvää huolta, heitä pajattiin ja rauhoiteltiin. Puheet olivat asiallisia, vaikka potilas oli tajuton. Puheissa pitääkin olla varovainen, sillä koskaan ei voi tietää kuuleeko potilas vai ei. Potilasta ei saa pelästyttää.

Lasse Makkonen muistutti lopuksi, ettei tositalanteita tarvitse pelätä: “Tehkää potilaalle samoin, kuin haluaisitte itseänne onnettomuustilanteessa kohdeltavan.” ■

Viimeisenä aukiolopäivänä Nikkari täytti uskolisista asiakkaista. Sisään asteli kymmenkunta miestä valmiina viettämään vielä yhden illan vuosien varrella tutuksi tulleessa verstaassa. Vaikka kyseessä oli vihoviimeinen nikkarivuoro, ei koko iltaa vietetty pelkästään nostalgisten muisteluiden merkeissä. Pitihän viimeisetkin työt saada valmiiksi ennen kuin ovet laite-taan lopullisesti lukkoon.

Ennen töiden aloittamista porukka kerääntyy kuitenkin kakkukahville juttelemaan menneistä vuosista. Joku muistaa hauskan tarinan miehestä, joka sanoi iltaisin vaimolleen lähtevänsä nikkarikerhoon, mutta lähtikin todellisuudessa baariin kaljalle. Ennen joulutaukoa mies sitten kyseli häntäntyneenä kavereilta, josko jollain olisi myydä valmiita puutöitä. Pitihän vaimolle näyttää todisteita siitä, missä aikaa on vietetty.

Kahvit hörpättyään turinointi saa riittää ja miehet painuvat töihinsä. Joku alkaa kasata leikkulautaa, toinen höylää osia tuolia varten.

Nikkarin lakkauttamisen päällimmäisenä syynä on kävijöiden määrän vähentyminen. Työsuhdehallintopäällikkö **Anssi Pälvisalon** mukaan lakkauttaminen ja verstaiden yhdistyminen on ollut esillä jo useamman vuoden ajan. Yhdistymisprosessi oli helppo, sillä loppujen lopuksi kaikki asianosaiset tahot olivat yhdistymisen kannalla.

“Kun tilastojen valossa näimme käytön vähentyneen viime vuosina, niin kaikki ymmärsivät tulossa olevan toimintojen yhdistämisen. Rakennus oli muutenkin viimeisillään ja kohta sille olisi kuitenkin pitänyt tehdä jotain.”

Uuden verstaan sijoituspaikka oli varsin helppo valita, sillä Voikkaan Virtakiven verstaas kunnostettiin perusteellisesti pari vuotta sitten.

Perjantaina 17. toukokuuta vietettiin Kymin vanhan puutyöverstaan eli Nikkarin jäähyväisiä. Askartelun lomassa juotiin kakkukahvit. Vanha ja huonokuntoinen rakennus puretaan piakkoin, jonka jälkeen toiminta yhdistetään Voikkaan Virtakivessä sijaitsevan verstaan kanssa.

VOIKKAAN VIRTAKIVEEN AVATAAN SYKSYLLÄ TEHTAIDEN YHTEINEN VERSTAS

Kymin Nikkari hiljeni lopullisesti

“Tätä Kymin verstasta ei puolestaan ole kunnostettu pitkään aikaan. Onkin aivan käsittämätön juttu ettei tämä ole palanut kertakaan”, ihmettelee Pälvisalo.

Taitavia puuseppiä

Nikkarin pitkäaikaiset ohjaajat **Pentti Pasanen** ja **Pentti Fagerlund** olivat myös luonnollisesti paikalla Nikkarin viimeisenä päivänä. Viisi vuotta ohjaajana toiminut Fagerlund ja kolmen vuoden ajan samassa hommassa viihtynyt Pasanen olivat hieman haikeissa tunnelmissa.

“Olen käynyt nikkarilla parinkymmenen vuoden ajan. Onhan tämä purkaminen tietysti vaikeata, kun olen samojen kavereiden kanssa touhunnut vuodesta toiseen. Tämän jälkeen en varmaan tule näkemään näitä kavereita yhtä usein”, miettii Pentti Pasanen.

Pasasen mukaan Nikkarilla on vuosien varrella käynyt todella taitavia puuseppiä, jotka olisivat voineet tehdä harrastuksestaan myös ammatin. Yksi näistä miehistä on **Risto Henttu**, jolle voidaan todennäköisesti myöntää Nikkarin pitkäaikaisimman asiakkaan titteli.

“Minä olen käynyt täällä Nikkarilla alusta alkaen eli vuodesta 1957 lähtien. Ensimmäiseksi työkseni tein keittiön kaapin, joka on muuten vieläkin käytössä kesämökillä”, kertoo Henttu.

Koulusta verstaaksi

Puutyökerhon toiminta juontaa juurensa vuoteen 1948, jolloin sekä Kymintehtaalla että Voikkaalla käynnistyivät säännölliset askarteluillat. Kymintehtaalla toiminta alkoi ammattikoulun puutyöluokassa, josta se siirtyi nyky-

siin tiloihinsa vuonna 1957. Samalla toiminta laajeni kerran viikossa järjestetystä askarteluillasta joka arki-iltaiseen toimintaan.

Ennen verstaatoimintaa Nikkarin talo palveli kuusankoskelaisia hieman erilaisissa merkeissä, sillä talossa sijaitsi Kuusankosken kansakoulu. Rakennus valmistui vuoden 1902 syyslukukauden alkuun, eli ensi syksynä Nikkarin talo olisi viettänyt satavuotisjuhliansa.

Nikkarin välineet siirretään Voikkaalle

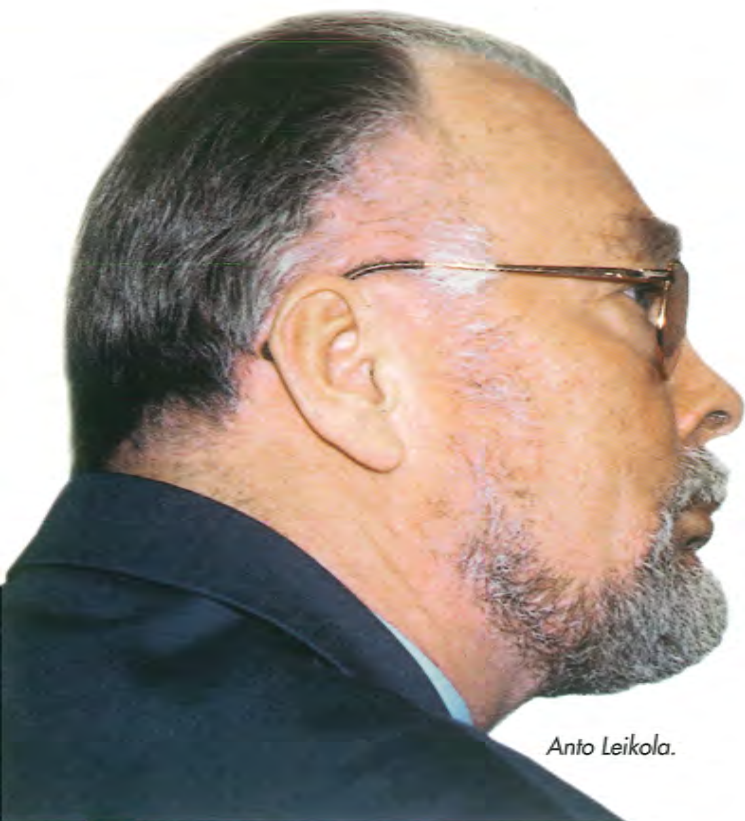
Yhdistymisen myötä Virtakiven verstaas laajenee kaksikerroksiseksi, sillä Nikkarilta jääneet koneet ja laitteet siirretään Voikkaan verstaan alakertaan. Muitakin muutoksia on tiedossa, sillä Voikkaan verstaalle tulee vuorot myös eläkeläisten ja työväenopiston ryhmille.

“Voikkaan verstaalla on eläkeläisille varattu omat päivävuorot tiistaina ja torstaina ja työväenopistolle keskiviikkona. Eläkeläisten vuorot ovat päivällä ilmaisia, mutta jos he haluavat käydä verstaalla iltavuoroissa, niin heiltä peritään yhden euron tuntikorvaus. Toinen uudistus on, että työssäkäyvät saavat käydä verstaalla myös päivällä”, kertoo Anssi Pälvisalo uuden verstaan säännöistä.

Uuden verstaan varustukseen kuuluu kaikki tarvittava, eli ainakin taso- ja oikohöylä, tapituskone, sirkkeli, hiomakone, vannesaha, puusorvi sekä puutyökäluut. Puutavaran voi ostaa suoraan verstaalta tai tuoda omat mukanaan. Liimat tulevat talon puolesta. “Välineitä ei todellakaan kannata ostaa itse. Verstaalta kyllä löytyy kaikki mitä tarvitaan”, kertoo Anssi Pälvisalo.

UPM-Kymmenen arkistoväki keskittyi 24. huhtikuuta Lahdessa pidetyssä arkistopäivässä monipuolisesti sähköiseen arkistointiin. Päivän päätteeksi professori Anto Leikola palautti osanottajien mieliin informaatio-käsitteen muutoksen kivikaudesta nykypäivään. Ohessa tiivistelmä esitelmästä "Uudet mediat – mahdollisuudet ja uhkakuvat".

Jo muinainen *kivikirves* sisälsi informaatiota

Anto Leikola.

Kun kulttuurihistoriassa mennään riittävästi taaksepäin, joudutaan aikaan, jolloin esi-isämme elivät puissa. Puista laskeutumisen jälkeen alkoi niin sanottu kulttuurievoluutio.

Voidaan suurin piirtein sanoa, että ihmisen kehitys on ollut viimeisen miljoonan vuoden ajan nimenomaan kulttuurikehitystä: aivot kasvoivat – tai kenellä kasvoivat, kenellä ei. Nykyiset ihmiset eivät kuitenkaan poikkea millään tavalla 30 000–40 000 vuotta sitten eläneistä Gro Magnon -ihmisistä. He olivat samannäköisiä ja yhtä fiksuja kuin me. Ainoa, mikä poikkeaa, on kulttuurin kehitys, joka siinä vaiheessa oli sittenkin vasta alkuvaiheessaan.

Oli kulunut vasta korkeintaan pari miljoonaa vuotta ja pystyttiin tekemään kiviaseita ja pystyttämään jonkinlaisia majoja, kotia ja hökkeleitä.

Kulttuurievoluution keskeisiä tekijöitä on ollut informaation saanti ja informaation käsittely. Toinen edellytys on ollut energian vapauttaminen. Energian vapaut-

taminen, informaation saanti ja informaation prosessointi johtavat ensimmäisiin kivikirveisiin saakka. Onhan jokainen kivikirveillä hakannut voinut todeta, että vaikka ne ovat vaatimattomia työvälineitä, ne ovat sittenkin parempia kuin pelkän kämmensyrjän käyttäminen. Toisin sanoen: energian käyttö kivikirvestä käyttäen on tehokkaampaa kuin ilman sitä.

Toisaalta kivikirveeseen sisältyy informaatiota, koska siihen sisältyy kaksi ratkaisevan tärkeää tietoa.

Ensinnäkin tieto siitä, miten kivikirves tehdään ja toiseksi tieto mitä kivikirveellä tehdään. Informaation saanti ja sen käsittely sekä energian vapauttaminen ovat jatkuvasti olleet vuorovaikutuksessa. Energian vapauttaminen on tietysti ollut riippuvaista tiedosta. Tämä kaikki on ollut käynnissä yli miljoonan vuoden ajan ja jatkuu yhä.

Informaatio muuttaa muotoaan

Informaation käsittelyyn on ratkaisevasti vaikuttanut mahdollisuus sen varastointiin. Tietysti on paljon informaatiota, joka säilyy muistinvaraisesti. Toisaalta informaatiosta häviää ajan kuluessa osa ja se muuttuu sukupolvien välillä. Eihän Lönnrotkaan voinut tietää, oliko hänen kuulemansa runo samanlainen kuin se, jonka hänen haastattelemansa runonlaulaja väitti

kuulleensa isoisältään.

Informaatio siis muuttuu ja katkeilee, rönsyilee ja saattaa kadota kokonaankin. Näin on tapahtunut riippumatta siitä, oliko informaatiosta hyötyä vai ei.

Mikään ei ole tässäkään asiassa muuttunut: Internetissä on hirtittävää paljon hyvää tietoa, mutta ei vielä ole mitään välinettä, jolla voitaisiin todeta mikä on oikeaa tietoa - ja joskus juurakatkin kertovat tosiasioita.

Muistinvaraisuus on siis hyvin epävarma keino varastoida informaatiota. Tiedonvarastoinnin parantumisen ensimmäiseen vaiheeseen on sijoitettava kuvien piirtäminen. Altamiran ja Lascauxin luolissa on maalauksia, jotka tänä vuonna ovat yhtä puhuttelevia kuin kymmeniätuhansia vuosia sitten: vanhimmat niistä ovat 30 000 vuoden takaisia, uusimmat 10 000 vuotta sitten syntyneitä.

Emme tiedä mitä niihin kuviin laitettu informaatio merkitsi niiden kuvien tekijöille, mutta informaatio on joka tapauksessa säilynyt sellaisenaan. Me voimme lukea sitä informaatiota, ihailla niitä kuvia - ja syyttäköön nykyiset taiteilijat itseään, elleivät ole sen pitemmälle päässeet.

Tiedon käsittely kehittyi

Varsinainen tiedon käsittely alkoi kehittyä antiikin aikana mm. kirjoitustaidon, lukujärjestelmien ja ajanlaskun myötä. Harvoin ajatellaan, miten tavattoman suuri merkitys kirjoitustaidolla on ollut in-

formaation varastoinnin kehittämisessä.

Valtaosalta kirjoitus kuitenkin säilyy kirjoituksena. Emme voi kuvitella, että kulttuurimme palaisi kokonaan kuvamerkkien tai pelkkien tekstiviestien aikakauteen.

Kaikilla näillä asioilla on oma pitkälinen kehityksensä. On esimerkiksi hyvin todennäköistä, että kirjoitus on syntynyt eri mais- sa eri kulttuurien piirissä spontaanisti. Ihmisillä on ollut jokin tarve varastoida sitä mitä sanotaan. Toinen asia on tietenkin se, että kaikki mitä sanotaan ei ole varastoinnin arvoista. Joskus huomataan, että olisi pitänyt varastoida se, mitä ei katsottu tallettamisen arvoiseksi.

Kirjoitusjärjestelmät todennäköisesti syntyivät monessa eri paikassa toisistaan riippumatta, mutta eivät yhtä aikaa: syntyi keski- ja eteläamerikkalaisia kirjoitustyypppejä, eräänlaisia kuvakirjoituksia, etelä-amerikkalaista solmukirjoitusta, egyptiläisten hieroglyfejä ja kiinalaisten kirjaimia.

Kirjoitusjärjestelmä on kuvakirjoitusten ja sanamerkkien kautta tullut tavu- ja äännekirjoitukseen. Niitä on edelleen hyvin paljon, mutta länsimaisessa kulttuurissa ei roomalaisajan jälkeen, kahtentuhanteen vuoteen, informaatiovarastoinnin muoto oikeastaan ole mitenkään muuttunut. On täysin mahdollista lukea roomalaisten latinankielisiä tekstejä jopa alkuperäisinä piirtokirjoituksina.

On myös aika vaikea nähdä miten kirjoitus voisi muuttua tulevaisuudessa. Kirjoitus siis on tiedon perusvarastointimuoto edelleen.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Kun puolestaan ajatellaan antiikin lukujärjestelmiä, olivat ne informaation käsittelyn kannalta suorastaan kömpelöitä. Roomalaisia lukuja näkyy edelleen järjestysluvuissa. Vuosi 2002 kirjoitetaan MMII, se on siis helppo, kuten myös 1999, joka oli IMM. Yleensä kuitenkin laskutoimitusten suorittaminen niillä oli hankalaa ja itse asiassa oli ihme, että niillä pystyttiin Roomassa suorittamaan laskutoimituksia. Insinöörit eivät käyttäneetkään niitä laskelmia tehdessään, vaan kokelemaan ja sormituntumaa - ja menestyivät aika hyvin, saivat ihmeitä aikaan.

Vasta kun arabialaiset luku-merkit - jotka olivat itse asiassa tulleet Intiasta - otettiin Euroopassa keskiajalla käyttöön, saattoi informaation matemaattinen käsittely jatkua ja kehittyä.

Sillä, että meillä on lukujärjestelmä ja lukujärjestelmässä on nolla, on ollut tavattoman suuri merkitys.

Ajanlasku antaa ryhdin

Ajanlaskullakin on ollut monia vaiheita. Se perustuu edelleenkin tähtitieteelliseen auringon ja kuun kiertoon ja vuorokausirytmiiin. Siitä on pidetty sitkeästi kiinni.

Ranskan vallankumous sen sijaan ajatteli aivan uudenlaista systeemiä, jossa oli kymmenpäiväiset viikot. Tieteellisesti hyvä, Ranskan vallankumouksesta aloitettava ajanlaskujärjestelmä kesti vain 13 vuotta ja hajosi sitten omaan mahdottomuuteensa.

Noudatamme siis edelleen vanhaa ajanlaskua, joka noin 500

vuotta Jeesuksen syntymän jälkeen päätettiin aloittaa Jeesuksen syntymästä. Sitä ennen aika laskettiin Rooman perustamisesta ja välillä ei laskettu mistään.

Tämä olikin kiinnostavaa, koska se, että ajanlasku tuli, on informaation säilyttämisen kannalta merkittävää. Se on mahdollistanut historian käyttämisen menneisyyden kronologisena kuvauksena ja antanut sitä kautta korvaamattoman lisän tiedon varastointiin.

Roomalaisilla oli kyllä oma historiansa, mutta yleensä sanottiin asioiden tapahtuneen niiden ja niiden konsulien aikana.

Tällaisenkin määrittelyn avulla meillä on kuitenkin ajoitettavissa oleva informaatiovarasto. Se antaa meille ajanlaskun.

Vaikka ajanmääräet ovat joskus tavattoman epämääräisiä, antaa ajanlasku meille ryhdin, jolla voimme järjestää informaation peräkkäisiksi tapahtumiksi ja peräkkäisiin kerroksiin. Jos päiväys tai jopa vuosiluku jää pois, on informaatiomme vajavaista.

Tieto säilyy paperilla

Uuden ajan alkumerkkeihin on täydestä syystä luettava kirjapainotaito, joka syntyi 1400-luvun puolivälissä. Vuonna 1575 eli toistasataa vuotta kirjapainotaidon keksimisen jälkeen tehtyyn kirjaan tutustuminen osoittaa, että

paperille voi arkistoida ja tieto myös säilyy hyvin. Kirjassa olevat latinankielen oikeinkirjoitus- ja kielioppi-ohjeet ovat päteviä edelleenkin.

Kirja myös kertoo siitä, miten pitkään tällainen informaatio säilyy muuttumattomana. Tämä onkin tärkeää: sinänsä kirjapainotaito ei edistänyt tiedon prosessointia, mutta se mahdollisti tiedon entistä nopeamman leviämisen muuttumattomana.

Käsikirjoituskin pysyy muuttumattomana, mutta kun viisi tai kymmenen munkkia kopioi sitä, tekee joku aina virheen ja kun kopioidaan edelleen, tulee uusia virheitä.

Tietovarastoa voitiin kirjojen avulla levittää nopeammin, kun ei tarvinnut turvautua käsikirjoitukseen. Tämä taas merkitsi, että mahdollisuudet tiedon käsittelyyn olivat paljon entistä suuremmat. Yhä useammat saattoivat osallistua tiedon prosessointiin, vaikka alkuvaiheessa vain varakkailta ihmisillä oli mahdollisuus ostaa kirjoja.

Uusia havaintovälineitä

Ehkä vielä merkittävämpi oli 1600-luvulla tieteen vallankumouksen yhteydessä syntynyt uusi tapa suhtautua tietoon. Tietoa ryhdyttiin etsimään suoraan ympäris-

töhavainnoista eli selvittämään sitä, millainen maailma oikeastaan on, sen sijaan, että oltaisiin tyydytty antiikin kreikkalaisilla olleeseen tietoon.

Tässä vaiheessa saatiin myös uusia havaintovälineitä, kuten kaukoputki ja mikroskooppi, jotka lisäsivät havaintojen mahdollisuutta ja maailman tuntemusta sekä tiedon lisääntymistä tavottomasti.

1800-luvulla havaintovälineiden kehitys on ollut niin jatkuva, että suurin osa nykyisestä tiedosta perustuu johonkin muuhun kuin välittömään havaintoon.

Tiedon käsittelyn ja levittämisen alkaessa käydä nopeammaksi oli tiedon siirtäminen kuitenkin pitkään ihmisen ja hänen käyttöönsä ottamiensa eläinten, ennen kaikkea hevosen, fyysisen liikkuvuuden varassa. Tämä vaihe kesti hämmästyttävän kauan, koska vielä parisataa vuotta sitten ratsumies ja purjealus olivat esimerkiksi **Napoleonin** ainoat mahdollisuudet saada informaatiota kulkemaan kirjeitse paikasta toiseen.

Kun Yhdysvalloissa oli käyty itsenäisyysota ja annettu itsenäisyysjulistus, lähetettiin **Benjamin Franklin** lähettilääksi Pariisiin. Hänen oltuaan asemapaikassaan puolisen vuotta presidentti **George Washingtonin** kerrotaan todenneen: "Emme ole puoleen vuoteen kuulleet tohtori Franklinista. Pitäisiköhän hänelle lähettää kirje?"

Tiedonsiirto nopeutuu

Vasta 1800-luvun lopulla tiedonsiirron mahdollisuudet alkoivat ratkaisevasti parantua sähkönen-

nättimen ja radion myötä. Toisaalta ihmisten ja viestien sekä tavarankulkua helpottivat höyryalukset, junat, sittemmin autot ja lentokoneet.

Joitakin keksintöjä on ollut alkumuodossaan jo kauan. 1800-luvun alkupuolella oli keksitty ns. optinen lennätin eli kaksilippujärjestelmä, jossa jokainen asento merkitsee tiettyä kirjainta.

Itse asiassa Suomessa oli optinen lennätin käytössä jo tavattoman paljon aikaisemmin. Viikinkien liikkua Hämeessä saatiin tieto heistä sytyttämällä vainovalkeita kukkulalta toiselle. Informaation määrä, joka em. välineissä kulkee, on erittäin vähäinen. Nuotiolla ei voi paljon kertoa.

Informaation siirto ei ole enää hirveästi nopeutunut, koska valon nopeus asettaa rajoituksensa. Viestin kulkeminen valokaapelia pitkin valon nopeudella riittää maanpäällisiin tarpeisiin, mutta jos haluttaisiin viestittää jotain aurinkoon, kuluisi kahdeksan minuuttia – ja kuuhun sekunti. Kaukaisista tähdistä saataisiin tieto kauniista ilmasta, joka on vallinnut vaikkapa miljoona vuotta sitten.

1900-luvulla suurin muutos on tapahtunut informaation käsittelyssä erilaisten laskennan apuneuvojen keksimisen ansiosta. Syntyivät mm. helmitaulu ja laskutiku sekä teoria tietokoneesta. Varsinaisen muutoksen toi elektroniikka kaikkine ulottuvuuksiineen, joiden keskellä me elämme sekä arkielämässä että maailman kuvaamme täsmäntävässä tieteesä.

Kanadalainen kulttuuribiologi

Marshall McLuhan teki 1960-luvulla medioitten ymmärtämisestä kirjan, joka suomennettiin vuonna 1968 nimellä Ihmisen uudet ulottuvuudet. Hänen iskulauseensa oli: väline on viesti. Se on jäänyt elämään yli 30 vuoden takaa.

McLuhan jakoi kulttuurikehityksen kolmeen jaksoon: ensimmäinen oli heimokulttuuri, toinen kirjakulttuuri ja kolmas sähkökulttuuri.

Kirjan esipuheessa todetaan: "Sähkökulttuurille on ominaista viestinnän tavaton nopeus. Sen tunnuksia ovat elektroniikka ja automaatio, joka korvaa painetun rivin ja liukuhinnan. Sähköajan myötä siirrytään uuteen heimokulttuuriin, jossa suljettu tila katoaa, yksityisyys murenee ja kaikki vaikuttaa kaikkeen. Vuosisatainen kulttuurien laajentuminen on muuttunut supistumiseksi, jossa jatkuvien informaatiovirtojen verkosto sulkee kaiken sisäänsä yhdeksi muuttuvaksi ja monitahoiseksi kokonaisuudeksi."

McLuhain visio on osittain jo toteutunut. On aika hämmästyttävää, että hän ei tuntenut tietokoneiden huimaa kehitystä eikä hänellä ollut käsitystä Internetistä. Kuitenkin hän voisi huudahtaa: Mitä minä sanoin! Internetin kehityksen myötä onkin uudelleen ryhdytty puhumaan McLuhanin maailmankylä-käsitteestä.

Keksiminen ei lopu

Muitakin tulevaisuuden visioita on esitetty vuosisatojen aikana. Nyt voi ennustaa, että biotekniikan puolelta tulee jotakin uutta 20 seuraavan vuoden kuluessa.

On melkoisen todennäköistä, että keksiminen ei lopu, vaikka eräät historiafilosofit ovat sitä mieltä, että kaikki, mitä ylimalkaan voidaan keksiä, on jo keksitty ja että keksiminen päättyy tähän. Jos kysytään, milloin historiafilosofit ovat esittäneet tämän mielipiteen, vastaus on: aina.

Tärkein haaste, mitä uusi teknologia ihmiselle asettaa lienee tässä kuten muussakin: pää on pidettävä kylmänä. Tällä tarkoitetaan sitä, että ihmisen on johdettava tekniikkaa eikä tekniikan ihmistä.

McLuhan taas kirjoitti, että mikään ei ole ehdottomasti väistämätöntä niin kauan kuin haluaa pysyä selvillä siitä, mitä tapahtuu. Ei sen sijaan ole helppoa selvittää, mitä oikeastaan on tapahtumassa ja mikä muutoksessa on todellista ja pysyvää ja mikä vain aikojen vaihtelua. Toiset kuitenkin sanovat että mikään ei muutu. On myös niitä, joiden mielestä mikään ei pysy ennallaan ja että kaikki eilispäivän tieto on vanhentunutta ja menemme hirtittävää vauhtia tulevaisuutta kohden.

Tässä välissä luoviminen, sen näkeminen, mikä on todellista muutosta, on ratkaisevaa. Informaation saannin ja käsittelyn nopeudessa ja laajuudessa on todella tapahtunut muutos. Energiasta voi sanoa samaa.

Esimerkiksi elektroniikka saattaa kuitenkin osoittautua hauraammaksi ja haavoittuvammaksi kuin luulimme, eihän meillä ole yhtään sadan vuoden ikäistä levykettä. Jos todella haluaa jonkun arkistoida, on paras pistää se paperille.

Olemme sen sijaan nähneet

muutaman vuosikymmenen takaisia "väriavokuvia". Tällä hetkellä kirjastojen suurimpia ongelmia on, miten selviytyä siitä, että 1800-luvun jälkipuoliskolla puusta tehty paperi alkaa hajota itsestään. Kirjastot kamppailevat säästääkseen tuon ajan kirjoihin säilytetyn informaation.

Informaatio pitää säilyttää kuin se olisi marmorin hakattu: hakattaessa kiveen viitsitään kirjoittaa vain lyhyitä lauseita. Informaation varastoinnissa, järjestämisessä ja käsittelyssä tulee siis jatkuvasti olemaan ongelmia.

Luulen kuitenkin, että kulttuurimme pahimmat uhkakuvat ovat muualla eli maapallon väestönkasvussa, ekologisissa kriiseissä, sotavarustelujen höltyttömyydessä jne. Jos uudet mediat auttavat meitä selviytymään myös näistä kriiseistä, tietämään enemmän ja luulemaan vähemmän ja kannustavat meitä kriisien poistamiseen, silloin ne ovat varmasti lunastaneet paikkansa maailmassa.

Suurin osa ihmiskunnasta ei kuitenkaan elä informaatioyhteiskunnassa vaan uuden informaatiotekniikan saavuttamattomissa, ei maailmankylässä vaan hyvin todellisissa kylissä.

Mahdollisesti meidän teknokulttuurimme tulevaisuus riippuu siitä, miten nämä kylät ja pikkukaupungit saadaan mukaan maailmankylään ja maailmanlaajuiseen verkkoon ilman että kylät menettävät inhimillistä sisältöään. On tajuttava, että kysymys on sittenkin vain välineistä ja että väline ei aina ole viesti vaan viestit ovat ihmisellä itsellään.

*Synkäsä korvesta
on Kymin tehtaan viereen
kasvanut linjakas,
rauhallinen
ja moni-ilmeinen
asuntoalue. Siellä asuvien
elämään kurkistamme
kaupunginosia
esittelevässä sarjassamme.*

Kurkistus

MÖRKÖLINJAAN

KURKISTUS MÖRKÖLINJAAN KURKISTUS

MÖRKÖLINJAAN KURKISTUS

Mustanvuoren uimala
Mörkölinjan itäpäässä 1950-
luvun alussa.

Kuusankosken Sanomissa kertoi vuonna 1960 nimi-merkki 'Ruukkilainen' Mörkölinjan – ja sitä alkuperäisemmän Mörkökorven – nimien synnystä seuraavaa.

Kymintehtaan rakennusaikana vuosina 1872–1873 oli Mörkölinjan seudulla jylhä kuusikkokorpi, jonka puut olivat tyveltään miehen sylen yltämättömät. Niillä paikkeilla, missä myöhemmin oli **Matulan** talo, oli kuitenkin tuolloin jo torppa. Torppaan majoitettiin kortteerimiehiä, jotka olivat tehdasta rakentamassa.

Eräs kortteerimiehistä, nimeltään **Arpiainen**, nukkui rauhattomasti ja puhui nukkuessaan: "Jokos sinä taas tulit? Mene pois!" Arpiainen selitti kavereilleen, että kun hän nukahtaa, unessa tulee pitkä punatukkainen nainen, joka tahtoo häntä mukaansa. Kaverit ajattelivat, että Arpiaisella oli joku rikos tunnollaan. Eräänä synkkänä syysyönä torpan väen ollessa unessa tuli Arpiainen taas rauhattomaksi, nousi ketterästi

ylös, veti saappaat jalkaansa ja sanoi päättävästi: "No, astu edellä, niin minä tulen perässä." Sen koommin ei Arpiaista näkynyt – ei löytynyt Kymestä, eikä mistään.

Tämän tapauksen jälkeen ei ole vaikea arvata, minkä nimen kuusikkokorpi sai sen ajan puolittain taikauskaiselta kansalta. Siitä tuli Mörkökorpi, kirjoitti 'Ruukkilainen'.

Kun **Kaarina Tommola** keräsi vuonna 1954 kuusalaaisia paikannimiä, kerrottiin hänelle Mörkölinjan nimen synnystä seuraavanlaisia tarinoita: "Siihen pit yks miäs, se tais olla **Paananen** nimeltäh, rakentaa torpan. Sille tul unissah se mörkö sanomah, että siä valloitit min paikkan. Se etti sit uulem paikan sille mörölle." ja "Siin on ollut sellain piän mökki. Sit sanottih Paanasen torpaks. Pappa kun käv illal maaten, niin joku ajel sit ja sano, että mitäs siä olet laittannu asuntos min lapsein hirtinpuun päälle. Ne ei pitäny sillon kivijalkaa, vaan laittovat puun päälle taloh. Siit se sai Mörkölinjan nimen. Kun miä tos Linjas asuin, puhu minkin äiti niit

mörköi. Ne sanovat, että jos siih ol ennen, Ruattin sotan aikaa, hirtetty niit lapsii."

Synkästä korvesta moneksi linjaksi

Kaikesta päätellen Mörkökorven nimen syntyä ei voida identifioida mihinkään yksittäiseen tapahtumaan, vaan nimitys synkkää kuusikkoa kasvaneelle paikalle on ollut olemassa jo ennen tehtaan perustamista.

Kun muistitietoa nimen taustoista talletettiin 1950-luvulla, oli se jo muuntunut erilaisiksi versioiksi. Vuonna 1973 nimiselitys oli hämärtynyt jo siinä määrin, että tuolloiselle nimestäjälle **Pentti Antikaiselle** kerrottiin ainoastaan, että "tietä on kuulemma ollut parasta karttaa pimeällä". Kaikissa nimiselityksissä korostetaan Mörkölinjan ja Mustanvuoren – vanhalta nimeltään Haukatajanmäen – seutujen synkkää ikikuu-sikkoo ja sitä, että mörkö-tarinoilla peloteltiin lapsia. Myös **Fredrik Nilsson**, joka on kirjoittanut muistelmia Kymintehtaan vanhimmista asutusalueista, käytti alueesta nimitystä Mörkökorpi.

Paikkannimen Mörkölinja syn-

tytausta on sen sijaan selvä. **Fredrik Nilssonin** tietämän mukaan alueen ensimmäinen tehtaalamökki oli myöhemmän Mörkölinjan eli nykyisen Koskikadun länsipäähän pystytetty **Ferdinand Kajanderin** talo. Seuraava tehtaan vuokramaalle syntynyt työläismökki oli tien vastapuolelle rakennettu **Salmisen** talo. Mörkölinja-nimitys syntyi siitä, että kyseessä oli Kymitehtaan työläisille tehtaan toimesta sen omalle maalle kaavoitettu ja vuokrattu tontti-alue, jonka tontit sijoitettiin 'linjaan' tien molemmin puolin. Alueen ensimmäiset vuokratalot rakennettiin Kajanderin ja Salmisen taloista koilliseen nykyisen Koskikadun molemmin puolin.

Tällaisia linjoja oli Kymintehtaan alueella 1800-luvun päättyessä useita muitakin. Kymintehtaan alue poikkesikin Kuusaan ja Voikkaan alueiden synnystä alkuvaiheessaan olennaisesti. Kymintehtaan perustaja **Axel Wilhelm Wahren** oli nimittäin jo tänne saapuessaan saanut kokemusta tehdasyhdyskunnan perustamisesta Forssassa. Hän toi Kymintehtaan puolelle rakennettuihin työväen asuinalueisiin asemakaavamaiseen järjestykseen perustuneen rakennustavan.

Tehtaanportilta, ns. Klubin portilta, länteen tehtaan aidan ja VR:n tehdasradan suuntaisesti oli syntynyt Kinnaslinja, jonka eteläreunalla oli osin kookkaitakin asuin- ja liiketaloja, mm. Kymintehtaan osuuskauppa. Kinnaslinja ulottui ns. Klubin portilta Kymintehtaan saunalle. Hanskalinjaksi taas nimitettiin tietä ja sen länsipuolella ollutta talorivistöä, joka

Vas. Eero Kankareen talo, Koskikatu 20, jonka hän osti 1969 Kymen Osakeyhtiöltä. Talossa on kaksi huonetta. Talon neljäs omistaja poikamiehenä eleävä Jari Pappila viihtyy mökissä, jonka hän on ostanut itselleen 1994. Tontti on 677 neliötä. Puu ja marjapensas ovat jo kaupungin alueella.

Oik. Sandra ja Taavi Tommolan 1-huoneinen mökki, Koskikatu 22. Alli Tyynelä muistaa, että hän vei 1940-luvulla mökkiin sähkösanoman. Vuonna 1986 paikalle valmistui nykyinen talo.

ulottui Klubin portilta silloista Isonmäentietä etelään aina Öljymäen tyvelle asti. Isonmäentien ja rautatien ylittäneen Kaarisillan poskessa olleen Mäkikoulun eli Kettumäelle siirretyn Kotiseututalon välistä vuokratalorivistöä nimettiin Uudeksilinjaksi. Nämä kaikki teosuudet talorivistöineen ovat olleet olemassa jo 1890-luvulla, mutta rakennukset purettiin

Lähteet:

- 'Ruukkilainen': Muistelmaa Mörkölinjasta, kuinka nimi on syntynyt – Kuusankosken Sanomat 22.10.1960/120:3
- Suomen kielen laitoksen paikannimilaput (kopioita säilytetään kaupunginmuseon arkistossa)
- Veikko Talvi: Pohjois-Kymenlaakson teollistuminen/1979:180–186
- Fredrik Nilsson: Menneinä aikoina nähdystä Kymintehtaan lähiympäristössä olleista asuma-alueista muistinvaraisesti kerrottua/1982 (muistelmaa säilytetään kaupunginmuseon arkistossa)
- Kimmo Seppänen: Kymintehtaan asemanseutu, 1920- ja 1930-lukujen liikekeskus - Paperivirta 2001/8:26–32

Jatkuu sivulla 38.

Kymijoella vahva vaikutus elämään

Kymin keskuskonttorilta on vain "kivenheiton matka" Ahlmannintietä pitkin Mörkölinjaan. Mörkölinjaa vastapäätä joen toisella puolella näkyvät Kuusanien sellutehtaan hakekasat.

Ahlmannintie myötäilee Kymijokea. Oikealle kääntyy Koskikatu, joka on Mörkölinjan pääkatu ja siitä vasemmalle Segerhornintie, jossa nurkkatontilla asustavat **Pertti** ja **Alli Tyynelä**. He ovat molemmat olleet Kymillä töissä. Pertti Tyynelä jäi eläkkeelle koneenhoitajan tehtävistä vuonna 1994 ja Alli siivoojan tehtävistä vuonna 1989.

Tyynelät ovat kulkeneet yhteistä matkaa 48 vuotta. Perheen viidestä lapsesta neljä on asettunut Kuusankoskelle ja yksi Jaalaan. Lastenlapsia on kaikkiaan 16. Lapset lapsineen vierailevat kotona useasti viikossa. Mumolla ja vaarilla on heille tilaa ja

aikaa, koska tontti rajoittuu metsään eikä kasvimaatakaan ole tehty riesaksi.

Rouva Alli Tyynelä meni 14-vuotiaana 4.8.48 juoksutyöksi pääkonttorille. Hän sai olla töissä vain neljä vuotta, koska 18-vuotiaana juoksutyöt "pantiin eläkkeelle". Hän oli pari kuukautta kotona eikä hakenut työtä, koska konttoripäällikkö **Ström** oli sanonut hänelle lähtiäisiksi: "Alli muistaa, ettei hae mistään töitä, minä hommaan Allille hyvän työpaikan." Mies piti sanansa ja parin kuukauden päästä Alli sai työpaikan Kuusaansaaren laboratoriota.

Tyttönä ollessaan Alli asui Kuusanniemessä. Heidän kotitalonsa paikalla on nykyisin "puruksat ja puut". Joten Alli on asunut Kymijoen rannalla koko lapsuutensa ja nuoruutensa. Työmatkat hän kulki kesällä pyörällä ja

talvella joen yli jäätä pitkin kella.

Alli oli ollut laboratoriossa töissä reilut kaksi vuotta, kun hän avioitui Perttinsä kanssa. Se tiesi armotta lopputiliä. Siihen aikaan naiset saivat lopputilin, kun menivät miehelleen, joten Alli keskittyi lastenhoitoon seuraavat 17 vuotta. Tänä aikana tilanne muuttui ja myös rouvat saivat työtä tehtaalta. Kun nuorimmainen oli toista vuotta koulussa, Alli meni uudelleen yhtiön työnhakutoimistoon. Laboratorioon hän ei edes pyrkinyt, koska oli kuullut, ettei silloinen laboratoripäällikkö ottanut niin vanhoja naisia töihin. Kymin tutkimusosastolle siivoojan tehtäviin ei sen sijaan ollut ikärajaa ja siellä hän teki työtä eläkkeelle lähtöönä asti, vuoteen 1989.

Pertti on kotoisin Inginmaalta, Korian läheltä. Yhteinen taival alkoi pikkumökissä Maunukselasa-

sa, jossa asuttiin vain muutama kuukausi. Seuraava koti oli Puhjonmäessä viitisen vuotta. Mutta rouvan mieli ja sydän olivat vahvasti kiinni Kuusanniemessä ja joessa, joten he muuttivat yhtiön taloon Kuusanniemeen vuonna 1960. Segerhornintien talo valmistui juhannukseksi 1977, mutta rouva suostui muuttamaan taloon vasta elokuussa, koska hän halusi asua vielä kesän aurinkoisessa Kuusanniemessä.

Asuinpaikka säädyn mukaan

Säätyerot näkyivät asuinpaikassa 1950-luvulla. Mustallavuorella -vuoren päällä - asuivat "isot herat", eli se sääty, joilla oli palvelijat. Joskus tärkeää postia piti toimittaa heille kotiin ja silloin Alli pääsi käymään muuten kielletyllä

Jatkuu sivulla 38.

Hölsän perhe on sitä mieltä, että maailmalla on monta hyvää paikkaa asua, mutta Mörkölinja on taatusti yksi parhaista. Kuvassa vas. Kimi, Ari, Pia ja Krista.

Koko perhe lähti kevätjuhlaan

On kesän ensimmäinen hel-
lepäivä. Lämmintä on 24
astetta. Olen vieraana **Ari** ja **Pia**
Hölsän kotona Segerhornintie
17:ssä. Terassilla pyörivät myös
perheen lapset, kohta 8-vuotias
Krista ja 3-vuotias **Kimi**.

Ari ja Pia Hölsä tapasivat toisen-
sensa vuonna 1983. He seuruste-
livat seitsemän vuotta ja menivät
kihloihin, olivat seitsemän vuotta
kihloissa ja menivät naimisiin
vuonna 1997.

Molemmat ovat kotoisin Pil-
kanmaasta. Ari on ollut töissä
Voikkaan tehtaalla, Kaukaalla,
Myllykoski Oy:ssä ja vuodesta
1994 lähtien laitoshoitajana J.M.
Huber Finland Oy:ssä Kuusannieme-
ssä. Yritys valmistaa paperin
täyteainetta UPM-Kymmenen
käyttöön. Välillä hän oli vuoden
rauhanturvajoukoissa Libanonissa.

Pia on tullut Kymille 1982.
Hän on juuri aloittanut työt kol-
men vuoden hoitovapaan jälkeen
ja hän toimii teknisenä avustajana
suunnitteluosastolla. Hän oli tyy-
tyväinen siihen, että hoitovapaalla
olo oli taloudellisesti mahdollista.
"Oli kiva olla kotona, mutta kiva
oli lähteä taas töihin. Elämään tuli
vaihtelua ja elinpiiri laajeni."

Oma talo

Perheeseen odotettiin ensimmäi-
sistä lasta, kun he muuttivat vuokra-
talosta Segerhornintielle vuonna
1994. He olivat etsineet omaa ko-
tia vuoden verran. Segerhornin-
tien talossa heitä viehätti puisto-
alueeseen rajoittuva tontti, mikä
takaa paikan rauhallisuuden. Tal-
lon huonejärjestys on mukava ja
talossa on riittävästi tilaa. Työ-
matka on molemmille lyhyt ja tal-
lon hintakin oli heille sopiva. Li-
sätuna he sanovat saaneensa
kaupungilta leikkikentän, joka on
aivan lähituntumassa.

Talossa oli uima-allas, jonka
pääle Ari ensi töikseen pani kan-
tavan lattian. Näin saatiin aikuisil-
le makuuhuone ja luukun alle va-
rastotilaa. Keittiökin on saanut
uuden ilmeen ja jokainen huone
vuorollaan remontoidaan perheen
tarpeita vastaavaksi.

Kasvimaata ei ole. "Piha oli
saanut ennen meitä monia palkin-
toja, mutta nyt piha on palautunut
luonnolliseen tilaan", nauravat
Hölsät.

Arvot kohdallaan

"Meidän perheelle on ominaista

yhdessä vietetty aika. Meillä
kummallakaan ei ole omia aikaa-
vievä harrastuksia", sanoo Ari.
"Me reissaamme yhdessä, käym-
me isovanhempien luona ja olem-
me muutenkin hyvin perhekeskeisiä."

Lastenhoitokin sujuu joustava-
sti, koska Pialla on päivätyö ja
Arilla kolmivuorotyö. Kimi on
Kymintehtaan päiväkodissa sil-
loin, kun vuorotyö niin vaatii.
Krista on käynyt vuoden Kymin-
tehtaan koulua, eikä hänelle ole
tarvittu ulkopuolista iltapäivä-
apua.

Vanhemmat kertovat, että lap-
silla on säännölliset nukkumaan-
menoajat eikä silloin känkkäränk-
kä tule kylään.

Perheessä on myös yhteiset
ruokailuajat, kun kaikki ovat
koolla. Kun Arin vapaapäivä osuu
viikonlopuksi, niin hän kokkaa
perheelleen jotain oikein hyvää.
Ari pitää ruuanlaitosta eikä hän
anna vaimon pilata kalliita sisäfi-
leitä! Työskentelihän perheenisä
kokkina myös Libanonissa.

Lapset kuuntelevat aikuisten
puhetta. Keskustelun kuluessa
Krista paljastaa: "Äitiä ei aina to-
tella, mutta isää totellaan aina."
Ari jatkaa: "Lapset kyllä tottele-

vat, mutta Pian kouluttamisessa
on vielä vähän työtä." Pia kuiten-
kin myöntää, että hän arvostaa
sitä, että hänen miehensä ottaa
vastuun perheestään, joten vaimo-
na on turvallista elää hänen kans-
saan. "Ari on jämäkkä", kehuu Pia.

Haastattelupäivänä oli Kristan
koulussa kevätjuhla. Sinnekin
perhe halusi mennä yhdessä. Juh-
lavaatteet pyntättiin päälle ja tie-
dossa oli Kristan luokan esittämä
ohjelma Merirosvovaarista: kuorolaulua ja hyppyjä.

Ari ja Pia arvostavat sitäkin,
että lapset ovat olleet terveitä,
vaikkakin Kimi on usein terveys-
keskuksessa "paikattavana" saa-
miensa kolhujen takia. Pia vaka-
voituu, kylmä hiki nousee vielä-
kin pintaan, kun hän kertoo lie-
västä sähköiskusta, minkä Kimi
sai viime talvena.

Lähistöllä asuu 3 lasta, jotka
ovat samalla luokalla Kristan
kanssa. "Naapurisopu on loistava:
puuttuvia tavaroita lainataan ja
lapsia kuljetetaan tarpeen mu-
kaan", sanoo Ari.

Hölsät ovat sitä mieltä, että
maailmalla on monta hyvää paik-
kaa asua, mutta Mörkölinja on
taatusti yksi parhaista.

Jatkoa sivulta 36.

Kymijoella vahva vaikutus elämään

alueella. Öljymäellä ja Mustanvuoren kupeessa asuivat koneenhoitajat ja mestarit. "Koneenhoitajakin oli siihen aikaan kansankielessä herra, muttei niin iso herra, että olisi Mustallevuorelle asti päässyt", kertoo Alli Tyynelä.

Koneenhoitajille kuului luonnetaitetuina asunto "kaikilla mukavuuksilla", jotka olivat taloussähkö, lämmitys - puut tai öljy - ja vesi. "Vesi tuotiin kaksi kertaa viikossa autolla kesän talven kanssa, kun kaivot kuivuivat. Koneenhoitajakin kuuluivat herrakaartiin, joten meille tuotiin juomaveden lisäksi myös saunavedet", kertoo Alli.

Kuusanniemen tehdasalueen laajentaminen alkoi 1970-luvulla ja Tyynelät ymmärsivät, että muutto on edessä. Öljymäen ja Mustanvuoren kupeessa olevat talot oli jo purettu, joten he olisivat voineet muuttaa yhtiön taloon joko Naukioon tai Tähteeseen. Toinen vaihtoehto oli rakentaa oma talo. Alli ei halunnut luopua joesta, joten he kävivät katsomassa Mörkölinjasta tontin ja päättivät, että jos juuri sen saavat, niin sinne rakennetaan. Asia oli jo unohtunut, kun heille ilmoitettiin, että tontti on heidän. Lähtö Kuusanniemestä oli kuitenkin vaikeaa. Onneksi uuden talon olohuoneesta näkyy joelle, joten jokea ei tarvinnut kokonaan jättää. Alli mainitsee kuitenkin, että Mörkölinjassa on aina pimeää verrattuna Kuusanniemeen.

Uimala ja pyykkilaitureita

Kuusanniemen puolella oli 40 vuoden aikana yksi ainoa pyykkilaituri.

Se oli Allin isän rakentama.

Herrasväellä sen sijaan oli oma uimalaitos Mustanvuoren puolella. Rannassa kyyhöttävä pukukoppi muistuttaa vieläkin menneistä ajoista. Rannassa oli parhaaseen aikaan myös kolme pyykkilaituria. Yhden laiturin viereen oli rakennettu puusta suojaaitaus, jossa lapset voivat uida. Näin varmistettiin, ettei kova virta vienyt pienempiä mennessään.

Nykyään kalliolta pääsee vielä uimaan. Tämän kallion Alli on ominut omaksi rannakseen. Onhan se laiha lohtu, mutteivat puut ja purut toisella rannallakaan enää viehätä. Ajat ovat muuttuneet, ja muutoksiin on pitänyt suostua.

Kaupunki on kuitenkin rakentanut uuden pyykkilaiturin hiekan edemmäksi Maitolahdelle. Vieressä on myös yleinen veneenlaskupaikka, josta kaupunkilaiset pääsevät veneillään joelle.

Muut palvelut

Koska Kuusanniemessä oli vain yksi kauppa, tultiin Kymin puolelle kauppaan veneellä. Kouvolaan asti ei menty. Kuusankosken suunnalla ensimmäinen kauppa oli Heinosen kauppa vuoteen 1980 asti. Kun Kuusanniemen kauppa lopetettiin, kävi siellä 1970-luvulla kauppa-auto.

1970-luvulla oli Mörkölinjassa vielä kauppa, posti, kioski ja kampaaja. Nyt palvelut ovat kaikki kadonneet.

Hajut ja hurinat

Tehtaan läheisyyden Tyynelät ovat kokeneet hyväksi asiaksi, koska työmatka on ollut lyhyt.

Kuusankoskella tuulee yleensä

Alli ja Pertti Tyynelä avioituivat vuonna 1954, joten yhteistä matkaa on kertynyt jo lähes 50 vuotta.

lounaasta ja vain pohjoistuuli tuo hajuja Mörkölinjaan. Allin mielestä myrkyt ovat kadonneet, koska Mörkölinjan puusto voi taas hyvin.

Saksanahon kaatopaikan sulkemisen seurauksena eivät rekat enää aja öisin Ahlmannintiellä ja yhtenäinen hurina alueella on päätynyt. Viimeinen linja-autokin on lopettanut reittiliikenteen vuosia sitten. Alue on myös rauhoitettu turhalta liikenteeltä liikennemerkein.

Säätyjaot ovat Mörkölinjalla jääneet matkan varrelle. Nykyään alueen eläkeläiset ovat kymiläisiä, mutta muut asukkaat ovat monilta aloilta. 1970-luvulla rakennetulla Mörkölinjan kaakkoiskulmalla väki on pysynyt paikoillaan, vain muutama perhe on muuttanut pois. Talot on yleensä myyty vieraille, eikä sukulaisille, niin kuin esim. Markankylässä.

Jatkoa sivulta 35.

ja tielinjat hävisivät nykyisen Kyminkadun linjauksen tieltä 1950-luvun lopulla.

Esimerkillinen tehtaan asuntoalue

Kun teollisuushallituksen intendentti Lennart Gripenberg vieraili Kymintehtaalla vuonna 1887, oli myöhemmän Mörkölinjan alueella jo pystyssä "useita verraten tilavia ja johonkin määrin soresan siistejä tehtaalaisten rakennuksia". Kymmenen vuotta myöhemässä kartassa alueella oli 55 omakotitaloa, jotka sijaitsivat nykyisen Koskikadun molemmin puolin ja Suvannontien eteläreunalla – muutamia taloja oli myös Suvannontien pohjoispuolella ja Purhatien etelälaidalla. Gripenberg piti 115 vuotta sitten aluetta esimerkillisenä tehtaan asuntoalueena.

Lähes koko nykyinen Mörkölinjan alue oli siis rakennettu valmiiksi jo 1800-luvun loppuun mennessä. Tielinjaukset ja osa rakennuskannasta on säilynyt jota kuinkin alkuperäisinä nykypäiviin asti. Uutta on varsinaisesti vain Mustallevuorelle puhkaistu uusi tielinjaus ja Segerhornintien koillispuoleen uudet omakotitalot sekä sinne tänne vanhalle kaava-alueelle rakennetut uudet rakennukset. Tehtaan omistama maa, jolle Mörkölinjan varsinainen tehtaan vuokra-asutus sijoittui, rajoittui kaakossa vanhastaan Koskikadun linjaukseen. Sen kaakkoispuolinen, nykyisen Maitolahdentien varteen syntynyt, myöhemmän Kymintehtaan asemanseudun asutus periytyi sekään pääosin jo 1800-luvun lopulle, mutta oli alkuaan syntynyt maataloilta vuokratuille tonteille.

PENTTI ASKOLA MUISTELEE AIKAA KYMINTEHTAALLA

50-luvulla kaikki koettiin lähempänä kuin kävelymatkan päässä

Varhaisin muisto oli, kun isäni kanssa Kymintehtaan asemalta tupaten täydessä matkustajavaunussa menimme Kouvolaan. Pokinpellon musta kuusimetsä vilisti vastaan ja vastakkaisella puolella Saksanahon pöllipinnot jäivät taakse.

Kouvolassa isä kävi torin kullalla olevassa valtion kaupassa tekemässä korttiostoksia. Niin hän ainakin minulle sanoi, että tässä puodissa ei tarvita rahaa, kun vain on kortti, ja kyllä hän minulle sitä korttia näyttikin.

Silloin asuimme Lammintiellä Osulan ja **Keskivälin** mamman kauppojen puolessa välissä.

Keskivälin kauppa oli puoti, mikä tuoksui jauhetuille kahvipavuille ja tuoreelle hiivaleivälle ja sieltä sai ostaa irtouhoja paperipussiin sekä suklaatikkeareita.

Osulassa oli kolme eri osastoa: lihapuoli, keskellä maitupuoli ja toisessa päässä sekatarapuoli. Osastot olivat sisäovien erotetut toisistaan ja niihin pääsi myös ulkoa omista ovista sisään.

Toisessa kerroksessa asui kaupanhoidtaja perheineen. Osulan näyteikkunat olivat isot ja kaupan edessä oli kolmessa rivissä rautaisia pyörätelineitä.

Lehtisen kauppa oli vähän kauempana Osulasta, mutta sinne me pojat emme saaneet mennä, sillä se oli "herrojen" kauppa. Äidin kanssa siellä joskus kävimme, mutta isälle ei puhuttu mitään. Kaupan takaniityllä oli kesäisin pässejä ja lampaita, ja niille ojan varsilta revimme heinätippoja syötäväksi ja heittelimme takiaisia karvoihin kiinni.

Ruumiskellari ja reksut

Radan vastakkaisella puolella, Öljymäen alapuolella pitkän makasiinin läheisyydessä oli ruumiskellari, jonka ohi meni polku ja jyrkät portaat mäen päälle. Ruumiskellarin mäki, jolla nimellä me sitä kutsuimme, oli ekaluokkalaiselle syyspimeillä pelottava taival.

Usein koulumatka kierrettiinkin Kaarisillan ja Mälikoulun kautta uuteen kansakouluun. Samalla voitiin tarkistaa Kino-Sampon ja Iltatähden reklaamit, reksut, jotka olivat Kaarisillan alakaiteessa. Reksut tulivat tutuiksi ja nonstoppejakin joskus pääsimme katsomaan.

Mikkolan entistä kauppa vastapäätä asui **Kivekkään** mummo, jonka ulkorakennuksen takana oli hänen kanahäkkinsä. Näitä siivekkäitä kävimme tikuilla pistelemässä ja yritimme saada heltoista kiinni, mutta verkko suojasi eläimiä yhtä paljon kuin meitäkin.

Lähes kaikkien talojen piha-piireissä oli pienet kasvimaat ja ryytimaat, joissa perunoita, juureksia ja muita kasviksia hoidettiin. Omenapuut ja viinimarjapensaat tuntuvat meistä vintiöiltä yhteisiltä. Meidän pihassa oli komea maanpäällinen kellari, samanlainen kuin Keskivälin mamman puodilla. Muilla naapureillamme oli Kuralan metsässä maan alle kaivetut talvisäilöt, joita oli ainakin kymmenen. Kurala oli komea puutalo, jossa alakerrassa asui ainakin kuusi perhettä ja yläkerroksessa muutama lisää.

Kuralan metsän takana oli So-

ravuori ja sen alla Ahlmanin tie, jonka toisella puolella virtaa Kymijoki.

Mörskillä opittiin uimaan

Metsän poikki Pikkusoravuoren kautta vei polku Mörskin rantaan uimapaikalle. Mörkölinjaa pitkin olisi teitä pitkin päässyt samaan, mutta metsäpolku oli nopeampi.

Mörskillä opittiin uimaan ja kun se taito oli saatu, sukellettiin puomille ja uittotukkien päälle sumailemaan. Keveitä poikia tukit kannattivat hyvin ja usein juostiin tukkeja pitkin vastarannalle Eerolan lehmälaumojätkä katselemaan.

Vähän alajuoksulle päin oli Mustanvuoren uimaranta, jossa oli rakennettu oikein pukukopitkin veden yläpuolelle. Koppien katolta oli upeata sukeltaa Kymijokeen.

Ahlmanin tien vieressä olivat kapearataisen Pikkupäkän raiteet, jotka riittivät aina Lamminrannan kaatopaikalle asti. Pikkuvaunuilla kuskattiin tavaraa Romupirtsalle, Saksanaholle ja Lautatarhalle sekä takaisin tehtaalle. Usein näitä tyhjiä vaunuja jätettiin radalle seisomaan ja keveitä kun olivat, me pojan koltiaiset työnsimme meidän päälle ja huilailen laskimme niillä pitkälle kaatopaikan syrjään toppareille saakka. Kaatopaikallakin kävimme keräilemässä kuparia ja muita jaloja metalleja.

Kantolan setä asui sisarensa **Hiltan** kanssa meidän naapurissa. Hilta oli lapsena sairastanut aivokalvon tulehduksen ja oli mieleltään jälkeenyänyt ja mykkä. Vähän me Hiltaa pelättiin.

Kantolan Risto-sedältä oli jalka reidestä poikki ja toinen housunpunti oli pussitettu tyngän päälle. Liikkuminen onnistui kainalosauvojen avulla. Sunnuntaisin Kantolan setä pani suorat housut tekojalan päälle ja yhdessä veli ja sisar kävelivät Kuusaan kirkkoon.

Suutarin työstä tuli toimeentulo, kesäöisin setä kalasteli Kymi-joella ruuhellaan ja pienestä kotipellosta hän kuokki perunat, jotka olivat kylän parhaat. Siemenperunat oli maahan pantaessa sammallilla peitetty.

Setä hoiti yksin kodin ja sisarensa, kantoivat vedet sisään ja ulos, loi lumet ja piti taloa yllä.

Viimeisimmät vuodet setä asui kunnalliskodissa ja joskus 70-luvulla, kun vanhempani kävivät tapaamassa häntä, sedän harras toive oli päästä Hänen luokseen ennen kuin sokeutuu. Kuollessaan 97-vuotiaana setä oli jo menettänyt näkönsä.

50-luvulla Kymintehtaan alue ja Lammintien ympäristö oli todellinen kotipaikka meille sen ajan lapsille. Kaikki seikkailut ja opit, ystävät ja tuttavat, itkut ja naurut koettiin lähempänä kuin kävelymatkan päässä. Eikä muuta kaivattukaan.

Paperivirran joulunumerossa 2001 julkaistu kirjoitus Kymintehtaan asemansuodusta antoi Bong Suomi Oy:ssä Tampereella kehitysjohtajana työskentelevälle Pentti Askolalle aiheen oheiseen muistelujuttuun.

Bong Suomi valmistaa kirjekuoria mm. Kymen valmistamista hienopapereista. Askola on syntynyt kuusankoskelainen.

ARTTO

pakinoi

Korjaamolla

On paperimiehiä, hiomon miehiä, höyryn miehiä ja kunnossapidon miehiä, ja vaikka mitä miehiä. Mutta aina, missä heitä on, sattuu ja tapahtuu.

Hänen englantilainen kaivosmiesmallinen hattunsa oli puristettuna tiukasti korvien alapuolelle. Lip-pa sojotti tanakasti eteen. Hänen pitkävartisista nokialaisistaan jäi savisia tahroja konttorin lattialle hänen astellessaan huoneeseensa.

– Huomenta, toivotti sihteeri pirteästi.

– Äh, vastasi hän, ja pauskasi huoneensa oven takanaan kiinni.

Sihteerin puheille tuli pumppuedustaja Volanen.

– Tuota, pitäisi tavata korjaamopäällikkö Asumaniemi.

Sihteeri katseli Volasen ole-musta. Hoikka ruikulivarsi ja pul-lonpohjalinnit tekivät yleisvaikutelmasta sääliä. Tyypillinen tietokoneajan kasvatti, ajatteli sihteeri.

– Se ei kyllä nyt ole oikein vii-sasta.

– Kuinka niin?

– Neppari oli auki.

– Neppari oli auki?

– Nii'in, selvitti sihteeri.

– Menkää nyt sitten, jos välttä-mättä täytyy. Hän painoi pöydällä olevaa liikennevalo-summeria. Vihreä valo syytyi kuin syytyikin.

– Olkaa hyvä.

Volanen astui sisään. Asuma-niemen tukeva vartalo istui pöy-dän takana ja hänen korville vedetyssä lippalakissaan oli tosiaan neppari auki, huomasi Volanen.

– Pumppuedustaja Volanen, esittäytyi Volanen.

– As...mi, murautti Asumaniemi, eikä vaivautunut kätelemään. Volanen päätti mennä suoraan asiaan.

– Meille on tullut markkinoille uusi tehokkaampi pumppumalli ja haluaisin hieman esitellä sitä.

Asumaniemi heitti saviset saappaansa nurkkaan ja etsi katseellaan sisäkenkiä.

– Virtaska!

Sihteeri ilmestyi salamana ovi-aukkoon.

– Niin?

– Missä miun kengät on?

– Tässä pumppumallissa on uutta erityisesti aerodynaaminen juoksupyörä, esitteli Volanen edelleen levitellen piirustuksiaan pöydälle.

– Tuolla tuolin alla, niin kuin aina ennenkin, sanoi sihteeri osoittaen Volasen jalkoväliä.

– Nostokorkeus suurillakin putkihalkaisijoilla on erinomainen.

– Heittäpä Volanen ne kengät tänne, katkaisi Asumaniemi Volasen vuodatuksen. Volanen katsoi jalkoihinsa ja ojensi kengät.

– Ei tässä nyt pumput kiinnosta, sanoi Asumaniemi vetäessään

kenkiä jalkaansa, – on vähän oikeitakin töitä.

Volasen juttu tyrehtyi siihen, ja hämillään hän alkoi koota papereitaan. Huoneessa vallitsi tyyli hiljaisuus. Volanen yritti keksiä muuta puhuttavaa.

– Teilläkin on näköjään tehdaspalvelussa siirretty tietokoneaikaan, sanoi Volanen nyökäten Asumaniemen päätteen suuntaan.

– Ovatko laitteet osoittautuneet hyödyllisiksi?

– Joo, kyllä ne hyvinkin hyödyllisiä ovat, heltyi Asumaniemi vastaamaan.

– Niin, miten erityisesti? Yritti Volanen vielä epätoivoisesti pitää keskustelua yllä.

– Miun karvahattu pysyy talvella hyvin lämpimänä sen päällä.

– Virtaska, oliko vielä muuta?

– Täällä olisi tulossa yksi oppipoika verstaalle.

Asumaniemi näytti kädellään Volaselle, että tämä voi poistua. Volanen keräsi rompeensa vilkkaasti ja häipyi takavase-malle.

Asumaniemi otti pelokkaan pojan vastaan ja vei tämän sitten erään vanhemman viilarin luokse.

– Tämä mies tässä on Karjula nimeltään, esitteli Asumaniemi vähän yrmeän oloista tanakkaa, haalaripukuista miestä pojalle.

– Viirilä, sanoi poika hiljaa, ja ojensi kättään.

Karjula vilkaisi altakulmain, mutta kätteli sitten.

– Tässä onkin sinulle kunnan opettaja, jatkoi Asumaniemi, – hyvä viilari, ja niin kova mettämies, ettei löydy koko Kymenlaaksosta sellaista jänistä, jota tämä mies ei olisi ampunut.

Poika katsoi kunnioittavasti Karjulaa tämän mulkoillessa vähemmän kunnioittavasti päällikönsä suuntaan.

– No hyvä, sanoi Karjula viimein, – ruvetaan sitten hommiin.

– Ensimmäiseksi siun tulee oppia tilinauhan täyttö. Ei kannata tehdä hommiakaan, jos ei pysty nauhaa kirjottamaan.

Viimein, kun tärkein oppi ja uudet haalarit oli saatu, päästi jo itse työmaallekin. Mentiin jauhin-osastolle. Karjula selitti, että siellä olisi "Jylhäviinerin" terien vaihto. Viirilä käveli kuin sorsanpoika emonsa perässä jauhien luokse, jossa Karjula sanoi, että hänellä olisi vähän "asioita hoideltavana", ja että poika voisi aloitella jo hommaa.

Viirilä jäi avuttomana seisomaan "Jylhäviinerin" viereen tietämättä yhtään mitä tehdä. Meteli oli kova, ja aika kävi pitkäksi, mutta mihinkään ei uskaltanut lähteä, piti vain seistä myllyn vieressä odottamassa. Vähän ennen yhtätoista tuli Karjula takaisin, katsoi "työmaahan" ja sanoi sitten:

– Lähdetään poika syömään, tehdään homma loppuun sitten iltapäivällä.

Pikkuhiljaa alkoi Viiriläkin oppia talon tavoille, ja pääsi sisälle hommiin. Karjula alkoi luottaa poikaan, sillä tämä oli tunnollinen ja ahkera. Oli menossa telan kytkimen krymppäys ja Karjula heilutti lekaa laajassa kaaressa lyöden kytkimeen. Siinä lyödessään hän tuli kysyneeksi:

– Paljos kello on?

– Kymmentä vaille yhdeksän, sanoi Viirilä.

Samantien irtosi leka kädestä ja lensi laajassa kaaressa hallin lattialle.

Jatkuu sivulla 42.

Coater 3:n ajomies Toni Mattinen teki rohkean ratkaisun ja lähti Saksaan töihin. Toni työskenteli neljän ja puolen kuukauden ajan Nordland Paperin Dörpenin tehtaalla kalanterin apumiehenä.

Paperinvalmistusta saksalaisittain

Lähdin Saksaan marraskuussa 2000. Matka tuli eteen melko äkkiä, sillä sain tietää reissun toteutumisesta vain viikkoa ennen lähtöpäivää. Tyttäreni oli syntynyt vajaa kuukausi aikaisemmin, joten vähän mietitytti, onko Saksaan lähtö sen arvoista. Päätin kuitenkin lähteä, sillä minun ei tarvinnut olla kuin puolitoista kuukautta perheestä erossa. Tiesin jo silloin, että vaimo, poika ja tytär tulevat myöhemmin perässä.

Itseni lisäksi matkaan lähti myös kuusi kaveria. Kuusannimestä mukana olivat **Arto Tiihonen, Keijo Jämsä, Valtteri Vainikka, Jarkko Laurema** ja **Tero Puranen** sekä Voikkaalta **Petri Rutanen**. Myös Jarkon tyttöystävä **Kirsi** sekä Keijon vaimo **Siru** olivat mukana. Onneksi Jarkko ja Valtteri olivat olleet jo aikaisemmin Saksassa töissä, joten he tiesivät kertoa etukäteen mitä on odotettavissa.

Tehdas, jossa työskentelimme sijaitsi Dörpenissä Pohjois-Saksassa. Se oli pieni, Kausalan kokoinen paikkakunta, jonka elämä pyöri täysin paperitehtaan ympärillä. Ei kaupungin pienuus tosin haitannut, sillä tiukan työtahdin vuoksi meille ei jäänyt hirveästi vapaa-aikaa. Joskus harvoin kä-

vimme samassa vuorossa työskennelleiden kavereiden kanssa lähistöllä sijainneessa Papenburgissa, joka oli vähän isompi kaupunki.

Hyvä vastaanotto

Saksalaiset työkaverit olivat todella innokkaita ottamaan meidät mukaan omiin vapaa-ajan harrastuksiinsa. He järjestivät paljon juhlia ja kutsuivat meidät kotiinakin. Aluksi vähän jännitti miten he suhtautuvat meihin, mutta mitään ongelmia ei ollut. Oli todella hienoa, että he ottivat meidät niin hyvin vastaan.

Kommunikoinnissa suomalaisten ja saksalaisten välillä oli tietysti hieman vaikeuksia, mutta mitään ylitsepääsemättömiä ongelmia ei tullut. Puhuimme englantia niiden kanssa, jotka sitä osasivat ja muidenkin kanssa yritettiin aina tulla jotenkin toimeen. Oppihan siinä itsekkin pakosta vähän saksaa, mutta aika vähäistä se oli.

Saksalaiseen kulttuuriin totuttaminen vei minulta aikansa, sillä kaikki oli niin erilaista kuin Suomessa. Hyvä kun ei kaupassakin joutunut käymään sanakirjan kanssa. Kaikkein kuitenkin tottui ajan kanssa.

Tavoitteet toteutuivat

Päysin tehtaalla töihin kalanterin ajomieheksi. Mielestäni sain hommassa hyvät opit siitä, mitä kalanterilla tapahtuu ja minkälaisia häiriöitä siellä voi tulla. Jotain Saksassa oppimaani olen pystynyt soveltamaan suoraan myös täällä Kuusankoskella, joten matkasta oli ainakin minulle todella paljon apua.

Työtapoihin totuttaminen vei luonnollisesti oman aikansa. Töissä meille annettiin paljon vastuuta, ja jouduimme tekemään työt yksin heti, kun työkaverit huomasivat että homma alkaa luistaa. Vastuun antaminen oli mielestäni hyvä asia työn oppimisen kannalta. Saksalaisilla tehtailla on systeemi, jossa työntekijällä ei ole yhtä ainoata vakanssia, vaan hän vaihtaa paikkaa tietyin väliajoin. Mielestäni se oli ihan mukavaa, sillä tavoin työstä ei tule niin yksipuolista.

Joissakin asioissa on Saksakin vielä paljon parantamisen varaa. Saksalaisilla tehtailla ei nimittäin ollut samanlaista terveyskeskusjärjestelmää kuin täällä Suomessa. Eli jos sairastui, niin oli todella vaikeata löytää apua. Minä sain tietysti silmätulehduksen eräänä viikonloppuna ja jou-

duin kiertämään pari lähintä kaupunkia etsiessäni silmälääkärinä. Lopulta oli mentävä yksityiselle lääkäriin, jossa asia vihdoinkin järjestyi. Välillä soittelin jo Suomeenkin että mitäs tehdään kun ei meinaa löytyä kunnollisia lääkkeitä.

Henkilökohtaisesti olin asettanut reissun tarkoituksiksi, että Saksassa saatujen oppien avulla pääsisin siirtymään täällä Suomessa kunnossapidosta tuotantopuolelle. Niin myös kävi ja nyt työskentelen Coater 3:n ajomiehenä, eli periaatteessa samassa hommassa kuin Saksassakin. Uskon, että Saksassa työskentelyni paransi huomattavasti mahdollisuuksiani päästä uuteen työtehtävään. Kaiken kaikkiaan matka oli mukava kokemus ja suosittelen sitä kaikille muillekin.

Toni Mattinen

Seuraavaksi kirjoittajaksi haastan asiantuntijaksi Markku Lampilan Kymin paperin kunnossapidosta.

Jatkoa sivulta 40.

– Kahvitunti.

Kahvitunnilla tuli jo vanhempi viilari Honkajoki juttusille.

– Tiiätteks, et tolla Mäkilällä on pöllön katse, alkoi Honkajoki jo totuttuun tapaansa selittää.

– Miten nii, pöllön katse?

– No kun se ei nää päivällä, vaan yöllä. Ku pomo määrää sen päivällä raanakuskiks, niin se sanoo, ettei voi, ku ei nää. Mut sitte ku sille soittaa yöllä, et olis telanvaihto ja tarvis raanakuskii, nii johan tulee heti. Pöllö mikä pöllö.

– Ja ootteks te kuullu miks Virtaselt murtu kädet, ku se maalas kattoo?

– No ei ole kuultu, sanoi Karjula kyllästyneellä äänellä.

– Sillä oli turvanarut ja kaikki, mut oli tehny sen puol metri liian pitkäks, ja tietysti putos. Oli se kanssa yks pöllö.

Kerran myöhemmin, kun tuli puhetta Honkajoen ainaisesta toisten mollaamisesta Karjula sanoi:

– Minuu alkaa kyllästyttää toi Honkajoen paskanpuhuminen selän takana, tehääs sille kunnan tempu. Karjula selvitti Viirilälle miten piti toimia.

Honkajoki oli istumassa pitkällä puupenkillä sorvin vieressä kun Viirilä tuli viereen istumaan.

– Arvaas, mitä se Karjula on ny tehny? kysyi Viirilä haastavasti.

Tällä välin oli Karjula hiipinyt hiljaa ennalta sovitusti aivan Honkajoen selän taakse.

– No mitä? Honkajoki kysyi innostuneena.

– Se oli pannu ton Lammion Volvon etuoven sivutaskuu naisten pöksyt, ja muija oli ne sieltä löytäny.

– On se yksi kelmi koko Karjula, mie olen aina sanonu, ettei siihen voi yhtään luottaa, yks perkeleen varas ja huijari se on koko mies! Vuodatti Honkajoki.

– Pomon oli sitten pitänyt käydä oikeen delegaation kanssa Lammion kotona todistamassa, että ne housut oli Karjula laittanu.

– Hitto, jos se mulle joskus semmosen tempun tekisi, niin johan näyttäisin äijälle, mistä kana kusee! mekasti Honkajoki koväänisesti.

– On se Karjula kanssa yks pöllö. Tässä vaiheessa katsoi Karjula olevan sopivan hetken esittäytyä, koputti Honkajokea olkapäälle ja sanoi:

– Terve!

Honkajoki katsoi kauhistuneena Karjulaan, ja alkoi pidellä rintaansa.

– Hitto, mistäs sie siihen? Piru, ku ottaa rinnasta.

Asumaniemi oli kuullut metelin ja tuli paikalle.

– Mikäs nyt?

– Honkajoki on varmaan toimitettava sairaalaan, taitaa ottaa pumpusta, selvitti Karjula. Mikäs siinä sitten auttoi. Honkajoki Mäelle, ja Asumaniemen oli lähdeävä hommaamaan miestä tilalle kiireelliseen telanvaihtoon. Hän katsoi listoistaan, että Lammio oli vapailla, ja sopiva mies telahommiin. Asumaniemi pyöritteli Lammion numeron.

– Lammio?

– Asumaniemi tässä, onkos sulla mitään kiireitä?

– Eihän mulla mitään kiireitä ole, vastasi Lammio rauhallisesti.

– Meillä on täällä telanvaihto.

– Jaaha, no vaihtakaa vaan tela, eihän siinä mitään. Ja sitäpaitsi ei mulle tarvi suotta ilmoitella, koska työ teloja vaihate. Vaikka eihän mulla tässä mitään kiirettä, mökille ollaan muijan kanssa menossa, ihan rauhassa mennään.

Asumaniemi painoi hiljaa luirin kaukaloonsa.

Jatkoa sivulta 5.

Heinz-Ludwig Grossin lämmin jäähyväismatka Kymille

Heinz-Ludwig Gross oli työskennellyt paperikoneenhoitajana ennen Nordland Paperin palvelukseen tuloaan vuonna 1971. Dörpenissä hän työskenteli aluksi jälkikäsitelystä päällikkönä.

Kun Nordland Paperin henkilöstöjohtaja vuonna 1973 erosi, pyysi silloinen toimitusjohtaja **Veijo Valve** Grossia vastaamaan väliaikaisesti henkilöstöasioista. Muutaman kuukauden viransijaisuuden jälkeen yhtiöön valittiin uusi henkilöstöjohtaja ja Gross palasi omaan työhönsä.

Henkilöstöjohtajan vaihdos tuli kuitenkin uudelleen ajankohitaiseksi vajaan vuoden kuluttua, ja tällöin henkilöstöosastoa kehittämään oli helppo valita Heinz-Ludwig Gross. Nordland Paperin henkilöstöasiat ovat kuuluneet hänen vastuualueeseensa vuodesta 1976 lähtien.

“Saatoimme hoitaa asioita hyvin vapaasti aina vuoteen 1986 saakka. Nordland Paperin omistaneet Kymi ja Kaukas eivät juurikaan puuttuneet henkilöstöasioihin. Yhtiöiden fuusio kuitenkin muutti asioita ja kun vielä Schaudman sulautettiin yhtiöön, ryhdyttiin **Magnus Ståhlbergin** johdolla pitämään kaksi kertaa vuodessa henkilöstöasioita käsitteleviä kokouksia.”

1980-luvun loppuun mennessä henkilöstöasioita totuttiin jo hoitamaan niin englantilaisten, ranskalaisten kuin suomalaistenkin kanssa. Siksi UPM-Kymmenen muodostaminen ei Grossiin mu-

kaan enää dramaattisesti vaikuttanut henkilöstöasioihin; yhtiön koko vain kasvoi.

Ystävyyssuhteet tärkeitä

“Olen tyytyväinen tapaan, jolla henkilöstöhallinnon asioita tällä hetkellä voidaan Nordland Paperilla hoitaa. Sekä Nordland Paperin nykyinen henkilöstöjohtaja **Ulrich Wienbecker** että Kymin henkilöstöhallintojohtaja **Martti Purmonen** ovat myös oikealla tiellä henkilöstöhallinnon ongelmia ratkoessaan”.

On Grossin mukaan hyvä, että Kymin ja Nordlandin väen välille muodostuu verkostoja henkilöstön edustajien tapaamisen seurauksena. “Vielä tärkeämpää kuitenkin on ystävyyssuhteiden syntyminen”, painottaa Gross ja viittaa yritysneuvoston edustajan **Alois Soringin** ja pääluottamusmies **Juhani Haapalan** yhteistyöhön. ■

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön apurahat 2002

TOIMINTA-ALUEEN APURAHAT

Palveluksessa olevat

Ahtiainen Mika 400e CD-levyn tuottaminen, Alanne Sinikka 400e Kuntokurssi, Alava Raili 400e Muodostelmaluisteluharrastus, Arponen Timo 400e Golfkurssi, Arvila Esko 600e Puutyökurssi, Avikainen Jaakko 2 250e Englannin kielen kurssi, Brofeldt Vappu 300e Posliininmaalaus-harrastus, Dahl Eila 300e Posliininmaalaus-harrastus, Dahl Tenho 400e Musiikkiharrastus, Einolander Ari 2 250e Englannin kielen kurssi, Elonen Markku 2 250e Englannin kielen kurssi, Eriksson Mika 300e Golfkurssi, Eskelinen Pentti 800e Venäjän kielen opiskelu, Eteläpää Reijo 500e Kilpähiihtoharrastus, Fennilä Juha 600 e Karate-harrastus, Fontell Ari-Pekka 500e Koiraharrastus, Forsberg Päivi 300e Golfkurssi, Forsell Mika 400e Musiikkiharrastus, Forsström Markku 350e Laskuvarjohypykurssi, Haapala Jouko 1 000e Auton entisöinti/Chrysler -60, Haapala Juhani 2 200e Englannin kielen kurssi, Haimi Seppo 600e CD-levyn tuottaminen, Hallikas Esa 500e Ilmailuharrastus, Hallikas Harri 400e Ampumaharrastus, Halme Arto 200e Englannin kielen opiskelu, Harju Ulla-Leena 300e Kädentaitojen kurssit, Harlin Petteri 200e Keilailuharrastus, Hasari Reijo 300e Alueopaskurssi, Haukkavuori Sanna 2 200e Kauppatieteiden täydennyskoulutus, Heikkilä Kari 400e Metsästys- ja kalastusharrastus, Heikkinen Pekka 800e Englannin kielen opiskelu, Heimonen Jarkko 700e Hiihtoharrastus, Heiskala Pasi 400e Valmentajakoulutus, Helkala Kari 400e Jääkiekkoharrastus, Helkala Marko 300e Golfkurssi, Helsky Petri 600e Golfvalmennusohjelma, Hietanen Risto 300e Suunnistusharrastus, Holopainen Jukka 800e Kilpatanssiharrastus, Horppu Ilpo 2 000e AMK-insinööri IV, Huikuri-Keisala Eerik 1 700e Diplomi-insinööri IV, Huuskonen Heikki

700e Purjelentoharrastus, Hyppönen Esa 2 400e Diplomi-insinööri III, Hyvärinen Lila 300e Golfkurssi, Hyypiä Jouko 300e Golfkurssi, Hyökkäri Hannele 300e Liikuntakurssi, Johanson Markku 3 000e CD-levyn tuottaminen, Junnola Ullamari 200e Tiffany-lasikurssi, Juslin Ari 500e Kalastusharrastus, Jämsä Keijo 400e Golfkurssi, Järvinen Tuula 1 400e Työtekniikka II, Kajander Päivi 2 200e Englannin kielen kurssi, Kalenius Helena 400e Koiraharrastus, Kallio-Smith Leila 400e Käsityöharrastus, Kallio Marko 800e Työtekniikka I, Kalliomäki Jouni 2 200e Englannin kielen kurssi, Kangasalusta Hilja 250e Reiki-hoidon peruskurssi, Karlsson Henrik 1 500e Ranskan kielen kurssi, Keisala Markku 400e Sukututkimuskurssi, Ketunen Pirjo 1 300e Englannin kielen opiskelu, Kivinen Ari 770e Työtekniikka I, Klem Heli 200e Tiffany-lasikurssi, Koivikko Stefan 1 000e Pikajuoksu-harrastus, Koivula Alpo 400e Kalastusharrastus, Koivula Esa 400e Kalastusharrastus, Koivula Kalevi 400e Pyöräilyharrastus, Kolehmainen Pekka 170e Tietotekniikkakurssit, Kontinen Juuso 2 500e Paperiteknikan väitöskirjatyo, Kontinen Pirjo 600e Pyöräilyharrastus, Kosonen Antti 1 800e AMK-insinööri III, Kuitikka Petri 2 800e Diplomi-insinööri III, Kujala Lassi 1 000e Luontokuvanäyttely, Kukkola Juha 400e Kalastusharrastus, Kukkola Matti 400e Jalkapallovalmentajakoulutus, Kuusisto Elise 300e Käsityöharrastus, Kylmä Jyri 300e Musiikkiharrastus, Laakkonen Miika 700e Sähköturvallisuustutkimus, Laattunen Pasi 300e Valokuvausharrastus, Laine Ritva 400e Käsityöharrastus, Laine Jonna 1 500 e Englannin kielen kurssi, Laine Tiina 1 700e Englannin kielen kurssi, Laitinen Heikki 2 000e Englannin kielen kurssi, Lakka Kari 300e Lavatanssin jatkokurssi, Lampinen Armi 1 500e Saksan kielen kurssi, Laukkanen Ismo 3 500e Paperiteknikan väitöskirjatyo, Launikari Kristiina 2 500e Kauppatieteiden täydennyskoulutus, Lautala Merja 2 000e Kaup-

pateknikko I, Lehmunen Timo 1 000e Laivahistorian jatkotutkimus, Lehtovirta Ari 800e AMK-insinööri III, Lemminkäinen Maija 200e Englannin kielen opiskelu, Leskinen Kaarlo 400e Ampumaharrastus, Lihvonen Anne 3 000e Kauppatieteiden maisterin tutkinto, Lindeman Pirkko 300e Golfkurssi, Lindén Tuomo 1 500e Englannin kielen kurssi, Liukka Pertti 1 000e Melontaharrastus, Luostarin Rauno 700e Valjakkokoiraharrastus, Luukkanen Olli 1 300e Ranskan kielen kurssi, Lång Anssi 400e Golfkurssi, Lång Sonny 2 200e Englannin kielen kurssi, Lääveri Keijo 400e Hiihtovalmennusharrastus, Löytynoja Johanna 350e Kauppatieteiden maisterin tutkinto, Marttinen Jari 300e Kalastusharrastus, Marttinen Raili 1 200e Kiinteistöedustajakurssi, Matilainen Hannu 400e Ampumaharrastus, Mauno Pekka 1 000e Kansainvälinen autoalan kongressi, Metso Eeva 1 500e Saksan kielen kurssi, Metsälä Jari 1 100e Työtekniikka III, Miettinen Mirja 300e Golfkurssi, Motturi Raimo 1 000e Auton entisöinti/Alfa Romeo -75, Multanen Anne 200e Golfkurssi, Mykrä Lasse 600e Vaellusharrastus, Mäki Hannu 600e Pyöräilyharrastus, Mäyränpää Jorma 400e Golfkurssi, Nieminen Tero 1 600e AMK-insinööri I, Niilo-Rämä Terttu 1 100e Englannin kielen kurssi, Niittymaa Jarkko 3 000e Diplomi-insinööri III, Nikander Pertti 300e Kalastusharrastus, Nikka Saku 1 500e Englannin kielen kurssi, Niskanen Marko 300e Tennis-kurssi, Nisula Liisa 350e Rentoutustherapiekurssit, Nulpponen Pertti 300e Keilailuharrastus, Nurkkala Jori 700e Selluteknikan opiskelu, Nurmi Joe 300e Postimerkkiharrastus, Nurminen Antti 300e Kalastusharrastus, Nuutti Ritva 300e Metsästys- ja ampumaharrastus, Nyberg Jenni 500e Piano- ja lauluopinnot, Nyberg Kaija 300e Golfkurssi, Nyström Lasse 3 000e Diplomi-insinööri III, Nöjd Petri 300e Jääkiekkovalmentajakoulutus, Oinonen Kari 300e Golfkurssi, Palmu Janne 1 000e Autourheiluharrastus, Paren

Jari 1 000e Autourheiluharrastus, Pasi Seppo 300e Kalastusharrastus, Pekola Mikko 400e Ampuma- ja metsästysharrastus, Pelli Anne 300e Golfkurssi, Peltonen Aila 300e Golfkurssi, Perätalo Juha-Pekka 1 600e Diplomi-insinööri IV, Pesonen Ritva 1 200e Ranskan kielen kurssi, Pohjola Eija 2 000e Tradenomi II, Pohjola Hilikka 1 200e Ranskan kielen kurssi, Pukki Irma 1 700e Espanjan kielen kurssi, Putkinen Annemaria 300e Golfkurssi, Putkinen Pentti 300e Golfkurssi, Pöyhönen Mikko 1 000e Perinteinen kansanparannus, Pöyry Tomi 3 000e AMK-insinööri III, Rantanen Ari 400e Golfkurssit, Rautjärvi Ari 1 500e Restonomin tutkinto, Rekula Pekka 350e Laskuvarjohypykurssi, Rihu Tenho 400e Aseiden entisöintiharrastus, Rihula Hannu 400e Kalastusharrastus, Riihelä Ilkka 1 500e Englannin kielen kurssi, Riipi Juhani 220e Reiki-hoidon peruskurssi, Riipi Tuulikki 350e Reiki-hoidon jatkokurssi, Ristilä Terhi 200e Posliinimaalaus-harrastus, Rönkkönen Pertti 2 300e Filosofian maisterin tutkinto, Saarinen Liisa 200e Voimisteluharrastus, Saarinen Tapio 400e Golfkurssi, Sakki Jarmo 400e Maratonharrastus, Salmi Juha 400e Ampumaharrastus, Salminen Jari 2 200e Paperiteknikan täydennyskoulutus, Salovaara Olli 500e Autosuunnistusharrastus, Savolainen Sirkka-Liisa 400e Tilkkutyo-harrastus, Seppälä Tapio 1 000e Automaatio-amentajan ammattitutkinto, Simonen Minna 2 300e AMK-insinööri III, Sipilä Markus 600e Ampumaharrastus, Sipola Harri 400e Kalastusharrastus, Sipola Marko 250e Jääkiekkoharrastus, Sirén Pekka 200e Pajunsidonnan kurssit, Sirenus Soili 300e Posliinimaalaus-harrastus, Solismaa Päivi 1 300e Englannin kielen kurssi, Solismaa Teuvo 1 300e Englannin kielen kurssi, Sommarberg Maija 3 400e Controllerin erikoistumisopinnot, Sopenen Antti 250e Mehiläishoidon kurssi, Sorvali Janne 300e Laitesukel

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Iuskurssi, Stadig Ari 300e Keilailuharrastus, Suomi Helena 250e Käsiyöharrastus, Suortanen Jukka 200e Saksan kielen opiskelu, Suutari Päivi 1 500e AMK-insinööri III, Talikka Riku 700e Sähköturvallisuustutkinto, Tikka Matti I 100e Diplomi-insinööri IV, Tolppala Vesa 300e Koiraharrastus, Tolvanen Anu 300e Lasityökurssi, Toukkari Anna-Maria 400e Musiikkiharrastus, Tuomi Jukka 300e Keilailuharrastus, Tuominen Antti 600e Pyöräilyharrastus, Tuppurainen Reijo 1 700e Englannin kielen kurssi, Turkila Timo 400e Kalastusharrastus, Tynnenen Janne-Pekka 600e Golfvalmennusohjelma, Ukkonen-Hirvonen Mirja 300e Saksan kielen opiskelu, Vainio Joni 1 200e Työtekniikka II, Vainio Mikko 2 200e Englannin kielen kurssi, Valto Maija 400e Golfkurssi, Varhe Paula 500e Kouluratsastuskurssi, Vartiainen Jukka 600e Tietotekniikkakurssit, Venäläinen Helinä 2 200e Englannin kielen kurssi, Vesanto Pekka 2 200e Englannin kielen kurssi, Vilhunen Jarmo 400e Koiraharrastus, Väkevä Ritva 500e Maratonjuoksuohjelmasta, Westerholm Annika 300e Ranskan kielen opiskelu, Ylönen Sari 350e Kasvatustieteen ja aikuiskasvatuksen approbatur.

Eläkeläiset

Aho Reijo 300e Kuntokurssi, Anttila Tapani 300e Kuntokurssi, Fagerlund Pentti 300e Kuntokurssi, Finer Kaino 200e Metsästys- ja ampumaharrastus, Haimi Kauko 300e Kuntokurssi, Hannola Kalevi 300e Kuntokurssi, Heikkilä Jouko 700e Valokuvanäyttely, Henttonen Rauni 200e Muistijumppakerhon ohjaajakurssi, Henttu Pauli 300e Kuntokurssi, Henttu Risto 200e Mehiläistenhoitoharrastus, Hollfast Aino T 170e Englannin kielen opiskelu, Hollfast Harald 170e Entisöinti-harrastus, Hovén Irma 200e Maalausharrastus, Häkkinen Veli 500e Sukututkimusharrastus, Iivarinen Eino 300e Kuntokurssi, Jokimies Seppo 300e Kuntokurssi, Juusela Antti 300e Kuntokurssi, Jämsen Matti 300e Kuntokurssi, Järvinen Vilho 300e Kuntokurssi, Kantanen Aune 300e Kuntokurssi, Kaukola Pertti 250e Kuntokurssi, Kesäniemi Alpo 300e Kunto-

kurssi, Knapp Lasse 600e Voikkaan Viestin uinnin historia -kirja, Kosonen Raili 300e Kuntokurssi, Laaksonen Riitta 200e Musiikkikurssi, Laine Jorma 300e Kuntokurssi, Leino Jorma 300e Hopeatyökurssi, Lempinen Orvokki 250e Käsiyöharrastus, Linderborg Stig 400e Sukututkimusharrastus, Lipponen Tuula 300e Metsänhoitokurssi, Lütz Harald 300e Kuntoiluharrastus, Merelä Esko 300e Kuntokurssi, Mouhu Lea 250e Joogakurssi, Nikka Sinikka 300e Kuntokurssi, Nyberg Tuure 500e Naukion asunto-alueen historia -kirja, Pessa Anja 300e Kuntokurssi, Rajala Yrjö 300e Kuntokurssi, Rihu Viljo 200e Erämiesharrastus, Saarinen Esa 300e Kuntokurssi, Salama Terttu 300e Kuntokurssi, Salminen Aaretti 510e Metsäalan perustutkinto, Saesvirta Hilda 250e Käsiyöharrastus, Saesvirta Toivo 500e Taidenäyttely, Sihvola Liisa 250e Käsiyöharrastus, Sihvola Terttu 300e Tietotekniikkakurssit, Sinkkonen Paavo 300e Keilailuharrastus, Suokas Martti 200e Kalastusharrastus, Suominen Raimo 250e Kuntokurssi, Tattari Teuvo 300e Kuntokurssi, Teitto Kauno 200e Kalastusharrastus, Tolvanen Veikko 600e Veteraanien yleisurheilun EM-kilpailut, Tyynelä Pertti 300e Kuntokurssi, Vainio Erkki 300e Kuntokurssi, Vainio Pertti 200e Puutarha-alan koulutus, Valojää Kerttu 200e Pajunsidonnan kurssi, Vierula Juhon 200e Kalastusharrastus.

Perheenjäsenet

Aho Kaija-Leena 300e Käsiyöharrastus, Ahola Pauliina 500e Kasvatustieteen maisterin tutkinto, Ahonen Nora-Stina 200e Kalastusharrastus, Airos Esa 700e Diplomi-insinöörin tutkinto, Ala-Outinen Niina 200e Tietotekniikkakurssi, Alapaholuoma Antti I 500e Vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Alarotu Liisa 300e Kuorolauluharrastus, Anttila Eeva 300e Kuntokurssi, Anttila Sirkka 300e Kuntokurssi, Arosara-Ukkonen Hilja 200e Valokuvausharrastus, Byckling Pirjo 500e Lymfateerapeutin tutkinto, Ek Joni I 500e High School -opinnot USA:ssa, Ekholm Markku 300e Puutyökurssi, Eklund Ella 600e Diabeetikon hoidon peruskurssi, Eskola Kirsti 300e Metsästys- ja ampumaharrastus, Fagerlund Mirjam 300e Kuntokurssi, Finer-Junnola

Elina 300e Kukkiensidonnan kurssit, Forsberg Dan 300e Golfharrastus, Gröhn Jutta I 000e Erikoispsykologin tutkinto, Haapala Anne I 100e Englannin kielen kurssi, Haapala Elina 300e Maantieteen valmennuskurssi, Haapala Minna 200e Ratsastusharrastus, Haapasalo-Rantanen Reetta 400e Sosionomi AMK I, Haimi Iiro 400e Hiihtoharrastus, Haimi Leeni 200e Lentopalloharrastus, Haimi Maire 300e Kuntokurssi, Haimi Viivi 200e Sulkapalloharrastus, Hakkarainen Senni 400e Uintiharrastus, Halinen Katri 400e Työnohjaajakoulutus, Halinen Olli 500e Jalkapalloharrastus, Heikkilä Katri 300e Kuntokurssi, Heikkilä Pasi 200e Koripalloharrastus, Heikkilä Riitta I 100e Englannin kielen kurssi, Heikkinen Kaija 200e Positiivisenaamaalauharrastus, Heikkinen Satu I 000e Kauppatekniikka II, Heikkinen Suvi I 100e Englannin kielen kurssi, Heimonen Jani 400e Hiihtoharrastus, Heimonen Jonna 400e Hiihtoharrastus, Heinonen Janne 200e Kalastusharrastus, Heinonen Joni 200e Kalastusharrastus, Helkala Minna 300e Golfkurssi, Henttu Anneli 300e Kuntokurssi, Hienonen Jarmo 300e Kitaransoiton opiskelu, Hienonen Marjo 300e Pianonsoiton opiskelu, Hilden Tuula 200e Tietotekniikkakurssit, Hirvonen Pauliina 200e Värianalyysikurssi, Honkimaa Joonas 300e Aaturouheiluharrastus, Huhtiniemi Mirjami 250e Käsiyöharrastus, Huuskonen Merja 500e Sosionomi AMK I, Huuskonen Sami 200e Purjelentoharrastus, Hyytiäinen Juhon 300e Musiikkiharrastus, Häkkinen Tiia 800e Englannin kielen kurssi, Hämäläinen Laura 200e Ratsastusharrastus, Iivarinen Kaarina 300e Kuntokurssi, Immonen Anne 250e Käsiyöharrastus, Immonen Leena I 200e Filosofian lisensiaattityö, Immonen Nina I 100e Englannin kielen kurssi, Immonen Outi 300e Musiikkiharrastus, Jaanu Anna-Liisa 700e Luovat terapiat -jatkokoulutus, Janhunen Riikka 300e Kauppakorkeakoulun valmennuskurssi, Johansson Doris 200e Golfkurssi, Johansson Janne 200e Koripalloharrastus, Johansson Jussi 200e Kiipeilyharrastus, Johansson Patrik 300e Jääkiekkoharrastus, Jokimies Irja 300e Kuntokurssi, Jormalainen Ulla 300e Pianonsoiton opiskelu, Julku Heli 300e Käsiyöharrastus, Juuse-

la Terttu 300e Kuntokurssi, Jämsen Aini 300e Kuntokurssi, Jämsä Sirkka-Liisa 300e Golfkurssi, Jäppinen Terttu 300e Kuntokurssi, Järvinen Anelma 300e Kuntokurssi, Jääskeläinen Emilia 700e Tradenomin vaihto-opinnot Englannissa, Jääskeläinen Sari 700e Maskeeraajan koulutus, Kaipinen Mikko 400e Laskuvarjojohppykurssi, Kaira Hilka 300e Kuntokurssi, Kajander Emma 200e Ratsastusharrastus, Kalso Ester 300e Kuntokurssi, Kanerva Tuula 400e Tradenomi II, Kangaskolkka Teemu 300e Ampumaharrastus, Kantinkoski Sirpa 300e Erytisyöpetuksen täydennyskoulutus, Keisala Heini 300e Jumpanohjaajakurssi, Keisala Irja 200e Reikihoidon jatkokurssi, Keisala Vilma 200e Tennis-harrastus, Kekki Liisa 300e Kuntokurssi, Kekki Päivi 500e Psykologian approbatur, Kero Elina 400e Jumpanohjaajakurssi, Kero Laura 200e Pentankkiharrastus, Kesäniemi Eila 300e Kuntokurssi, Kirvesniemi Tiina 800e Kasvatustieteiden laudatur, Kivelä Juha 400e Englannin kielen kurssi, Kiviluoto Outi I 000e Unkarin kielen kurssi, Kiviranta Aira 500e Esi- ja alkuopetuksen aineopinnot, Koivula Anne 500e Sairaanhoidtaja AMK II, Koivula Erja 200e Kalastusharrastus, Koivula Maaga 200e Kalastusharrastus, Kokko Niko 300e Jääkiekkoharrastus, Kokkonen Maija 700e Kasviskokkikoulutus, Kollanen Artturi 200e Fantasiainiätyyriharrastus, Kollanen Pekka 700e AMK-insinööri IV, Kontkanen Anu 200e Reikihoidon jatkokurssi, Kontkanen Perttu 300e Amerikkalainen jalkapallo, Koponen Kerstin I 000e Englannin kielen kurssi, Korhonen Atte 800e Ampumahiihtoharrastus, Korhonen Sami 200e Kalastusharrastus, Koskipuro Maija-Leena 300e Kuntokurssi, Koso Kirsi 200e Tiffanylasi-harrastus, Kuitikka Tuija 300e Luovat terapiat -jatkokoulutus, Kumpu Arja 800e Valtiotieteen maisterin tutkinto, Kuntonen Leena I 500e Vaihto-oppilasvuosi USA:ssa, Kuusela Pirkko 300e Kuntokurssi, Kuusela Ari-Pekka 300e Puutyöharrastus, Kuusela Vesa 300e Kalastusharrastus, Kuusela Ville 250e Opintomatka Saksaan, Kylliäinen Päivi I 100e Englannin kielen kurssi, Käki Tarja 400e Englannin kielen opiskelu, Kääriäinen Anna-Maija 500e Terveystieteiden erikoistumisopinnot,

Laaksonen Jarmo 400e AMK-insinööri III, Laaksonen Kiti 200e Ratsastusharrastus, Laaksonen Mikko 200e Fantasiäminiatyriharrastus, Laaksonen Sirkka 300e Käsiyöharrastus, Lahti Raija 300e Käsiyöharrastus, Lahti Sisko 300e Kuntokurssi, Lahtinen Anna-Liisa 250e Käsiyöharrastus, Lahtinen Marika 200e Tietotekniikkaopinnot, Laine Anna-Liisa 300e Kuntokurssi, Laine Heli 200e Entisöintikurssi, Laine Jari 1 100e Englannin kielen kurssi, Laine Joonas 200e Jalkapalloharrastus, Laitinen Suvi 500e Kuvataideharrastus, Lalu Janita 200e Hiihtoharrastus, Lalu Jenni 200e Hiihtoharrastus, Laurila Heidi 300e Pianonsoiton opiskelu, Lavonen Riku 300e Jääkiekkoharrastus, Lehtinen Sari 700e Viestintätieteiden opiskelu Slovakiassa, Lehtonen Arja-Liisa 300e Käsiyöharrastus, Lehtonen Tarja 500e Mielenterveytyön erikoistumisopinnot, Leiniö Arja-Leena 500e Lymfahoidon kurssi, Leino Laila 170e Englannin kielen opiskelu, Lepistö Aune 300e Kuntokurssi, Liljanheimo Minna 700e Hierontakurssi, Lindberg Minna 200e Ratsastusharrastus, Lindeman Nina 170e Espanjan kielen opiskelu, Lindén Satu 1 100e Englannin kielen kurssi, Lindholm Taimi 300e Kuntokurssi, Lindroos Minna 500e Kasvatustieteen approbatur, Lintunen Eva 400e Espanjan kielen opiskelu, Littman Hannele 350e Käsiyöharrastus, Lojander Ritva 300e Kuntokurssi, Luste-Rautio Päivi 500e Sosionomi AMK III, Luukkainen Juho 200e Jalkapalloharrastus, Luukkanen Irma 1 000e Markkinointitutkinto, Lyytikäinen Juha 1 100e Englannin kielen kurssi, Lütz Sylvi 300e Kuntoiluharrastus, Lääveri Susanna 400e Kilpahiitoharrastus, Mannari Tuija 300e Käsiyöharrastus, Manninen Mervi 1 100e Englannin kielen kurssi, Manninen Virpi 400e Myynti- ja palvelutoiminnot -kurssi, Marttila Jari 500e Maastopyöräkilpailuharrastus, Marttila Joni 500e Maastopyöräkilpailuharrastus, Menna Eira 300e Kuntoiluharrastus, Mentu Jani 300e Jääkiekkoharrastus, Merelä Paula 300e Kuntokurssi, Meriluoto-Jaakkola Marjo 1 600e Historian väitöskirjatyö, Metsä-Seppälä Maritta 400e Saksan ja Venäjän kielen opiskelu, Metsämuuronen Niko 250e Jääkiekkoharrastus, Mustonen Tanja 700e Vaihto-opinnot

Skotlannissa, Mäkinen Riitta Helena 500e Sairaanhoidaja AMK II, Mäkinen Tatu 1 600e Lääketieteen väitöskirjatyö, Mölsä Anni 500e Alppihiitoharrastus, Niemi Irja 300e Käsiyöharrastus, Niemi Jenni 500e Englannin kielen kurssi, Niemi Sanna 500e Englannin kielen kurssi, Nieminen Anne 200e Tiffany-lasikurssi, Nikander Hanna 200e Koripalloharrastus, Nikander Heini 300e Teatteriharrastus, Nio Elvi 200e Valokuvausharrastus, Nokkanen Annukka 300e Kuntokurssi, Oksanen Elli-Maija 200e Ratsastusharrastus, Ollikainen Anja 300e Kuntokurssi, Paavola Emmi 200e Uuintiharrastus, Paavola Helinä 300e Kuntokurssi, Paavonen Marketta 600e Biologian opinnot Alankomaissa, Pahkala Timo 500e Kasvatustieteen perusopinnot, Pajari Salla 500e Markkinointiopinnot, Pajari Teemu 200e Sulkapalloharrastus, Pajari Tommi 200e Jalkapalloharrastus, Pajunen Tiina 400e Erityispedagogiikan approbatur, Pakarinen Esa 500e Ilmailuharrastus, Palmu Terhi 200e Englannin kielen opiskelu, Pasanen Anni 300e Oikeustieteen valmennuskurssi, Pasanen Maija 300e Kuntokurssi, Pasi Aino Jenny 300e Kuntokurssi, Pehkonen Eeva 500e Sairaanhoidaja AMK II, Peltonen Päivikki 400e Laskuvarjohyppykurssi, Perttula Anni 1 100e Englannin kielen kurssi, Pesonen Elviira 200e Ratsastusharrastus, Pesonen Riitta-Liisa 200e Ratsastusharrastus, Pilke Riina 1 200e Vaihto-opinnot Tansaniassa, Puikkonen Outi 200e Ratsastusharrastus, Pulli Juuso 300e Jääkiekkoharrastus, Rainio Jenna 200e Ratsastusharrastus, Rajala Jukka 700e Opiskelu Rukan Alppikoulussa, Rautalahti Heidi 300e Musiikkiharrastus, Rautio Johanna 250e Käsiyöharrastus, Rihu Senja 300e Käsiyöharrastus, Rihula Saija 700e Sosionomi AMK - opintomatka Swazimaaan, Ristola Teppo 300e Uuintiharrastus, Räikkönen Sirkka 300e Luovat terapiat -jatkokoulutus, Saarinen Jyri 300e Jääkiekkoharrastus, Saarinen Mari 200e Ratsastusharrastus, Saarenen Mervi 300e Golfharrastus, Saarenen Saimi 300e Kuntokurssi, Salama Pia 250e Merkonomien tutkinto, Salo Moona 200e Ratsastusharrastus, Salovaara Matti 300e Golfkurssi, Salovaara Niko 200e Golfkurssi, Schoschkoff Raisa 300e Golfkurssi, Siitonen Anne

170e Englannin kielen opiskelu, Sipu Tiia 200e Ratsastusharrastus, Sirén Eija 200e Pajunsidonnan kurssit, Siren Niko-Pekka 200e Jääkiekkoharrastus, Siren Sirpa 700e Kirjanpidon opinnot, Smith David 200e Radio-ohjattavien helikopterien kilpailutoiminta, Sojakka Tellervo 700e Luontaishoitajakoulutus, Solismaa Anssi 200e Golfkurssi, Sopanen Tero 700e Ampumaharrastus, Stenberg Carita 400e Painiharrastus, Stenberg Marika 300e Painiharrastus, Stjerna Liisa 300e Kuntokurssi, Ström-Hietanen Jaana 500e Esiopetuksen pätevyystämiskoulutus, Suleva Eevi 1 100e Englannin kielen kurssi, Suleva Päivi 300e Kudontaharrastus, Suleva Sami 300e Jalkapalloharrastus, Suokas Aino 300e Golfkurssi, Suominen Terttu 250e Kuntokurssi, Suominen Timo 300e Hengenpelastuskurssi, Suovalkama Eila 300e Lausuntakurssi, Syrjänen Iina 300e Pianonsoiton opiskelu, Sällinen Joonas 200e Kiipeilyharrastus, Tammilehto Erika 500e Kasvatustieteen perusopinnot, Tattari Helka 250e Kudontaharrastus, Tenetz Merja 500e Työnohjaajakoulutus, Tohka Valma 300e Kuntokurssi, Tompuri Elina 500e Muotoiluinstituutin loppu- ja opintomatka Kaukoitään, Tuomi Marja-Leena 500e Koulunkäyntiavustajakoulutus, Tuominen Jenni 300e Pianonsoiton opiskelu, Tuppurainen Anna-Kristiina 250e Käsiyöharrastus, Tuppurainen Minna 200e Valokuvausharrastus, Tynnenen Leena 300e Golfkurssi, Tähti Katja 300e Golfkurssi, Uronen Rauno 300e Veneilyharrastus, Vaara Kristiina 800e Venäjän kielen kurssi, Vainio Liisa 300e Kuntokurssi, Vainio Petra 500e Restonomien tutkinto, Vainio Raija 300e Käsiyöharrastus, Valapuro Kirsi 700e Palkanlaskijan tutkinto, Valsti Sofi 1 100e Englannin kielen kurssi, Vesa Maiju 400e Somistajan tutkinto, Vesänen Maija-Leena 400e Kultakirjonnan peruskurssi, Vesslin Pirjo 200e Englannin kielen opiskelu, Vilkmann Ameliitta 300e Ratsastusharrastus, Viilberg Jaana 500e Kehitysmaatutkimuksen opiskelu - Swahilin kielen kurssi, Virtanen Laura 300e Pianonsoiton opiskelu, Vuorinen Jonna 300e Kilpahiitoharrastus, Väisänen Tuuli 1 100e Englannin kielen kurssi, Väkevä Janne 300e Maratonjuoksuharrastus, Wathen Viivi 200e Ratsastusharrastus,

Ylönen Kari 600e Yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinto, Öhman Sofia 1 100e Englannin kielen kurssi.

100 % yhteisöt

Arkkisali 3-vuoro 560e Liikunta- ja luontopäivä, C3 3-vuoro 840e Liikuntapäivä, Eläkeläiskonehoitajat Kymi ja Voikkaa 1 500e Kerran vielä "Paperit Pällle", Finnish Peroxides 3 000e Ihmissuhteet voimavarana työpaikalla -jatkokoulutus, Kotitalouskerho Silmut 850e Kotitalouskerhoperinteen ylläpitäminen, Kuusankosken Tehtaitten Tenniskerho r.y. 1 000e Tenniskurssit, Kuusankosken toimihenkilöt TU Ry 4 200e Seminaari, Kuusanniemien vartijat 2 000e Koulutusseminääri, Kymin kuljetusvälinekorjaamon henkilökunta 3 000e Opinto- ja tutustumismatka Nordland Paperiin, Kymin rakennusosaston toimihenkilöt 2 000e Kuntoviikonloppu Rauhalahdessa, Kymin siivoajat 1 200e Liikuntapäivä Imatralla, Kymin Teollisuusoppilaitos 1 000e Luokkaretki, Kymi-yhtiöläisten Vesala-Kerho 300e Kalatalouden koulutuspäivä, Paperiliiton Kuusankosken os. 19, 1 200e Tietotekniikkakoulutus, PK 1-2, 1. vuoro 600e Liikuntapäivä, Soodakattila 1. vuoro 2 000e Tutustumismatka Valkeakoskelle ja Tampereelle, Tehdaslaboratoriot paperi ja sellu 4 500e Koulutustilaisuus Helsingissä, TPK:n Kymin kilpailujoukkue 2 000e Riskienhallinta ja ennaltaehkäisy suurteollisuudessa, UPM-Kymmene Helsinki, Aslak 01 1 000e Aslak-kurssin seurantalapaaminen, UPM-Tietohallintopalvelut Kuusankoski Kitkat 1 700e Liikuntatapahtuma Vierumäellä, Voikkaan höyryvoimalaitos 1 500e Suopokkupallon MM-kilpailut, Voikkaan paperitehtaan hiihtojoukkue 4 000e Ensimmäinen leiri Levillä, Voikkaan prosessiautomaatiohenkilöstö 2 500e Hyvinvoiva ja tuottava työyhteisö -koulutuspäivät, Voikkaan suunnitteluosaston henkilöstö 1 500e Osaston koulutuspäivä Vierumäellä, Voikkaan tehtaan vartijat 800e Tutustumiskäynti Kaipolan ja Jämsänkosken tehtaille, Voikkaan varastopalvelu ja osto-osasto 2 000e Liikuntaviikonloppu Imatralla.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Yhteisöt 0-99 prosenttia

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry. 4 000e Kuoron 50-vuotisjuhluvuo-
den tapahtumat, Eläkeliiton Kuusan-
kosken yhdistys ry 300e Yhdistyksen
10-vuotisjuhla, Garantiföreningen för
svenska lekskolan i norra Kymmene-
dalen 1 000e Koulustustoiminta, Isku
Hockey Team ry 1 000e Jääkiekkotur-
naus, Järviymen Luonto ry. 500e Ii-
tin ja Jaalan ala-asteiden ympäristöte-
ko -kisa, Koski-Golf ry 1 000e Junio-
rikoulutus, Kumiukot ry 600e Kansal-
linen kaukalopalloturnaus, Kumu Ju-
nior Team r.y. 1 000e Koulutus- ja tur-
naustapahtumat, Kuusaan Latu ry
500e 50-vuotisjuhlaulkaisu, Kuusaan
Pirssit ry. 500e SM-Salibandyturnaus,
Kuusankosken Eläkkeensaajat ry
1 000e Yhdistyksen 40-vuotisjuhla,
Kuusankosken Invalidit ry 700e Trail-
O -suunnistuksen koulutus- ja kilpai-
lutoiminta, Kuusankosken Kalastus-
seura ry. 500e Kalastustapahtuma,
Kuusankosken Kalevalaiset Naiset r.y.
1 000e Yhdistyksen 40-vuotisjuhla,
Kuusankosken Kansalliset Seniorit
r.y. 500e Virkistystapahtumat, Kuus-
ankosken Kehitysvammaisten Tuki
Ry 500e Opaskirja kehitysvammais-
ten lasten vanhemmille, Kuusankos-
ken matkailuoppaat ry. 300e Opaslii-
ton koulutuspäivät, Kuusankosken
Mieslaulajat r.y. 1 000e Georg
Malmsténin 100-vuotiskonsertti, Kuus-
ankosken Moottorimieskerho ry
500e Speedwayjoukkue Ampiaisten
kilpailutoiminta, Kuusankosken Pel-
astakaa Lapset ry 1 000e Kesäretki
Linnanmäelle, Kuusankosken Puutar-
hayhdistys r.y. 1 000e Yhdistyksen 80-
vuotisjuhla, Kuusankosken Reservi-
läiset ry 350e 40-vuotisjuhlakou-
kus, Kuusankosken Reserviupseerikerho
r.y. Seniorijaos 300e Koulutus- ja vir-
kistysmatka Santahaminaan, Kuusan-
kosken Voimistelu- ja Urheiluseura
Puhti ry Kiekkokoulu 2 500e Jääkiek-
koleiri tytöille ja pojille, Kymenlaak-
son Aivovammayhdistys Ry 1 200e
Leiri Kainuussa, Kymenlaakson Sir-
kuksen Tuki ry 200e Sirkusleiri Kuus-
ankoskella, MLL Kuusankosken yh-
distys 800e Koululaisten kerhotoimin-
ta kesällä, Mäki kylän päiväkotiyhd-

tyks r.y./Mäki kylän päiväkoti 500e Esi-
koululaisten retki Korkeasaareen, Pal-
lo-Peikot ry. 550e Juniorijalkapallota-
pahtumat, Pro Arm Finland ry 500e
Kädenväännön MM-kilpailut, Puhal-
linorkesteri Fantasia ry 2 000e Yhteis-
pohjoismaiset laulu- ja soittojuh-
lat, Quo Vadis Domine Ry 700e Yhteis-
kristillinen Mahdollisuus -tapahtu-
ma nuorille, Seiskan Sovittelijat ry
800e Valtakunnalliset koulustapahtu-
mat, Suomen Delfins ry 1 000e Tu-
kikentien koulutus, Suomen lähi-
ja perushoitajaliitto Kuusankosken
ammattiosasto 1 000e Jäsenistön kou-
lustoiminta, Suomi-Unkari seuran
Kuusankosken osasto ry 600e Kodály
Soltán -lapsikuoron vierailu, Tanhu-
seura Kasareikka ry 2 000e Pielisen
Polokka -kesäjuhlaan osallistuminen,
TSL:n Kuusankosken Opintojärjestö
ry 1 000e Varttuneen väen päivät Niit-
tylahdessa, Voikkaan Eläkeläiset ry.
600e Yhdistyksen 10-vuotisjuhla,
Voikkaan Kalastuskerho ry. 1 000e
Kalastustapahtumat, Voikkaan Potku-
pallokerho r.y. 500e Harjoitusleiri,
Voikkaan Viesti ry/painijaosto 2 000e
TUL:n painimestaruuskilpailut, Voi-
mistelu- ja urheiluseura Kuusankos-
ken Kisa ry. 1 500e Seuran 95-vuotis-
juhla.

KUUSANKOSKEN APURAHAT

Yksityishenkilöt

Aalto Marita 200e Posliininmaalau-
sharrastus, Aarnio Tero 400e Urheilu-
harrastus, Ahlroth Pia 900e Kehoterapi-
an jatkokurssi, Alamattila Tarja
1 000e Terveydenhuollon erikoisopin-
not, Apajasaari Tiina 700e Hallintotie-
teiden approbatur, Auno Henna
2 000e Maantieteen opinnot - työhar-
joittelu Australiassa, Björn Heini 500e
Psykologian valmennuskurssi, Filppu
Miika 200e Kalastusharrastus, Greijula
Esa 500e Valmentajakoulutus, Hai-
konen Marja-Leena 400e Perhepäivä-
hoitajan ammattitutkinto, Halonen
Anna-Mari 200e Tietotekniikkakurs-
sit, Halonen Katri 500e Oikeustieteen
valmennuskurssit, Halonen Tuulamari
800e Lymfahoidon kurssit, Hartikainen
Niina 1 500e Vaihto-oppilasvuosi
Saksassa, Hartonen-Reijonen Heidi
1 000e Esi- ja alkuopetuksen täyden-
nyskoulutus, Hasu Katja 1 200e Graa-

fisen suunnittelun opiskelu USA:ssa,
Heikkilä Kari 300e Suunnistusharras-
tus, Henttu Pirjo 500e Sairaanhoidaja
AMK II, Hernesniemi Mika 1 000e
Hierontakurssit, Hietsalo Pirkko 200e
Akvarellikurssi, Hilden Ossi 500e Talvi-
 ja jatkosodan historia, Hinkkurin-
nen Jari 1 200e Terveystieteiden maisterin
tutkinto, Hirvonen Erja 400e
Perhepäivähoitajan ammattitutkinto,
Hyytinen Tatu 300e Kitaransoiton
opiskelu, Hämäläinen Eeva 300e Viu-
lunsoiton opiskelu, Hämäläinen Han-
na 500e Taidenäytely, Hölttä Helena
400e Harmonikansoittoharrastus, It-
konen Ilkka 1 000e Paloalan opinnot,
Jokinen Pekka 300e Rumpujensoiton
opiskelu, Jokinen Sami 1 500e Kaup-
patieteiden maisteri III, Juntunen Lee-
na 300e Sairaanhoidaja AMK I, Kal-
lioranta Sanna 3 000e Master of
Science jatkotutkinto USA:ssa, Kank-
kunen Juha 500e Golfharrastus, Kan-
sikas Ville 300e Jääkiekkoharrastus,
Kantanen Anne 300e Käsityöharras-
tus, Kantola Matti 600e Kilpatanssi-
harrastus, Karlsson Tea 400e Harmo-
nikansoiton opiskelu, Kaukola Pirkko
250e Kuntokurssi, Kettula Katja 200e
Tietojenkäsittelyn ammattitutkinto,
Kettunen Jaana 500e Sairaanhoidaja
AMK II, Kettunen Joni 300e Jääkiek-
koharrastus, Kohonen Henna-Riikka
400e Jumpaharjoituskurssi, Kokko
Eija 2 200e Kauppatieteiden täyden-
nyskoulutus, Kolu Anna-Liisa 300e
Kasvatustieteen perusopinnot, Korpe-
lainen Niina 800e Sosiaalialan täy-
dennyskoulutus, Korpi Tarja 500e Sai-
raanhoidaja AMK II, Koski Salla 300e
Baletti-harrastus, Koskiranta Kati 300e
Käsityöharrastus, Kousa Suvi 300e
Posliininmaalauksen opettajien lisä-
koulutus, Kuusisto Helena 800e Kas-
vatustieteiden laudatur, Kähärä Jari-
matti 500e Kasvatustieteiden appro-
batur, Kärki Petri 400e Moottoripyö-
räräuhä, Kärjäjämielä Eila 1 000e
Ryhmäanalyysikoulutus, Lakka Mar-
jo-Riitta 500e Fysioterapeutti AMK,
Lallukka Taija 500e Sosionomi AMK
III, Landén Birger 300e Veneen entisöinti,
Lappalainen Eero 1 580e Eng-
lannin kielen kurssi, Lappi Juha
1 200e Kuvanveisto, Laukkanen Päivi
400e Pianonsoiton opiskelu, Laurell
Tommi 500e Golfharrastus, Liikanen
Tea 600e Kilpatanssiharrastus, Lind-
berg Anne 500e Sairaanhoidaja AMK
II, Lindqvist Alli 300e Käsityöharras-

tus, Lindroos Pia-Maria 800e Uusme-
dia-alan koulutus, Lumme Merja 200e
AMK-insinööri III, Luoranen Jani
300e Jääkiekkoharrastus, Lupescu
Seda 400e Käsityöharrastus, Mattila
Raija 400e Perhepäivähoitajan am-
mattitutkinto, Miettinen Simo-Pekka
300e Jääkiekkoharrastus, Mouhu Vesa
300e Kalastusharrastus, Mustonen
Marja-Leena 1 500e Sairaanhoidaja
AMK - opintomatka Englantiin, Mä-
kelä Johanna 200e Ruotsin kielen
opiskelu, Niemi Mika 300e Jääkiek-
koharrastus, Niemi Seija 2 000e Ru-
dolf Elvingin elämäkerran kirjoitta-
minen, Norppa Emilia 500e Kasvatus-
tieteiden opinnot, Nykänen Niina
500e Huilunsoiton opiskelu, Paavola
Mauri 500e Kaupparokkeakoulun val-
mennuskurssi, Parén Jaana 1 500e Lä-
hihoitajan tutkinto, Pasi Outi 1 500e
Erityisopettajaopinnot, Pehkonen Aila
200e Käsityöharrastus, Peltola Marjo
300e Luovan taiteen kurssi, Penttilä
Saila 1 000e Englannin kielen kurssi,
Pilli Anna-Liisa 300e Vyöhyketerapi-
an opinnot, Pulsa Marjatta 700e Ren-
toutus- ja hypnoosikurssi, Puolukka
Marja 300e Kasvatustieteen perus-
opinnot, Raita Mikael 1 500e AMK-
insinööri III, Rautasuo Lauri 300e Ki-
taransoiton opiskelu, Riihelä Janniina
300e Pianonsoiton opiskelu, Rikala
Tuula 700e Vuorovaikutus- ja yhteis-
työtaitojen kurssi, Rikkola Elsa
1 000e Mielenterveytyksen erikoistu-
misopinnot, Ripattila Joonas 300e Jää-
kiekkoharrastus, Ripattila Miika 300e
Jääkiekkoharrastus, Riuttala Marjatta
500e Lasityö- ja entisöintikurssit,
Ropponen Heidi 200e Ruotsin kielen
opiskelu, Ruhanen Kirsi 400e Opetta-
jien pätevyystutkimuskoulutus, Rämä
Minna 300e Pianonsoiton opiskelu,
Saari Anne 1 000e Tradenomi I, Sal-
mela Suvi 2 500e Proviisorin opinnot
Englannissa, Saura Tom 400e Koira-
harrastus, Savolainen Sini 300e Kilpa-
hiihtoharrastus, Seppälä Leena 500e
Sosiaali- ja terveysalan erikoistumis-
opinnot, Siltanen Eine 300e Kunto-
kurssi, Silvennoinen Eeva 1 500e Fi-
losofian maisterin tutkinto, Simola
Jari 400e Motocross-harrastus, Sjöb-
lom Leena 700e Vuorovaikutus- ja yh-
teistyötaitojen kurssi, Suojala Satu
1 000e Esi- ja alkuopetuksen täyden-
nyskoulutusohjelma, Söderholm Tuija
2 000e Opettajien pätevyystutkimus-
koulutus, Taavila Ville 300e Kilpatanssihar-

rastus, Tahvanainen Martti 1 000e Runokirjan julkaiseminen, Teittinen Joni 300e Alppiurheiluharrastus, Toikka Mika 170e LVI-tekniikan opiskelu, Toivonen Virpi 800e Vinttikoiraharrastus, Tolonen Liisa 500e Luovat terapiat -jatkokoulutus, Tolvanen Jussi 500e Pesäpalloharrastus, Tuominen Jenni 400e Kuvataidekurssit, Tuominen Mari 500e Yhteisöviestinnän cum laude approbatur, Tyynelä Jarmo 300e Kilpatanssiharrastus, Tähtinen Tea 300e Sukellusharrastus, Ukkola Hellä 200e Tietotekniikkakurssi, Ukkola Timo 500e Sairaanhoidaja AMK - työharjoittelu Saksassa, Untolahti Raija 800e Kasvatustieteiden laudatur, Urb Liina 500e Tradenomi II, Vaalasal Olli 400e Sukututkimusharrastus, Väinö Anne 700e Ikonimaalauskurssi Valamossa, Väinö Leena 400e Perhepäivähoidajan ammattitutkinto, Väinö Päivi 800e Hoitotieteen cum laude approbatur, Valjakka Heli 300e Laitesukelluskurssi, Valkjärvi Jaana 400e Sosionomi AMK, Volotinen Maini 1 500e Englannin kielen kurssit, Walldén Mari 800e Tekstiilitaidenäytely Pietarissa, Wallen Outi 300e Vauva- ja perheuhinnonohjaajakoulutus.

Opinto- ja harrastusryhmät

Kouvolan Seudun Ammattiopisto sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos 800e Vanhustyön koulutusohjelman opinäytetyö, Kuusankosken terveydenhoitajat 3 000e Opintomatka Prahaan, Kuusankosken työväenopiston tekstiilityö ja askartelu Kätevätkä käsityöläiset 1 000e Opintomatka käsityömessuille, Kuusankosken Yhteiskoulun ylioppilasloukka v. 1952 700e 50-vuotistaapaaminen, Kymenlaakson AMK Terveystieteiden Kehitysvammahoitotyön kurssi 3 000e Opintomatka Englantiin, Kymen Ammattikoulun viimeinen 4. luokka 1 000e 50-vuotisloukkakokous, Mielenterveysyhdistys Tsemppi ry 500e Vertaistukitoiminta Kuusankoskella, Ravintotalousalan lehtorit 3 000e Opintomatka Unkariin, Runokirja Paavo Smed -työryhmä 1 200e Runokirjan kokoaminen, Toimitila Etappi 500e Uskottavan ilmaisen koulutuspäivä, Tähteenkadun koulu 1 000e Opinto- ja virkistysmatka Laitaan.

KYMENLAAKSON APURAHAT

Alea Ensemble Kouvola 1 000e Kamarimusiikkiyhtyeen markkinointiprojekti, Elimäen Puhallinorkesteri ry 1 000e CD-levyn tuottaminen, Eskolanmäen koulun 9D-luokka Kouvola 2 000e Opintomatka Englantiin, Etelä-Suomen Merikalustajain Liitto ry Kotka 1 000e Siikarysän rakentaminen, Iitin Musiikkijuhlat ry 500e Hii-denvuoren yökonsertti, Inkeröisten Musiikkiyhdistys ry 500e 75-vuotisjuhlakonsertti, Jaalan kirkonkylän koulu 5. luokka 1 000e Leirikoulu Kilpisjärvellä, Jaalan Voima ry 1 000e Edustusurheilijoiden valmentaminen, Karhulan Työväennäyttämön Kannatusyhdistys ry 1 000e Kulkurin Valssi -näytelmä, Kirjailijayhdistys Palta ry Kouvola 1 000e Kirjoituskilpailun järjestäminen, Klami Rhapsodie -hanke Kotka 2 000e Uuno Klamin elämäntyö, Kotitarvesoittajat Anjalankoski 1 000e Pelimannimusiikkiyhtyeen tapahtumat, Kotkan Siipiveikot ry 500e Varjoliidon opettajakurssit, Kotkan Viuluviikarit ry 2 000e Konserttimatka Kiinaan, Kouvolan Judoseura r.y. 1 000e Nuorten kansainvälinen judokilpailu Kuusankoskella, Kouvolan Kameraseura ry 500e 50-vuotishistoriikki ja teemanäyttely, Kouvolan Kansalliset Seniorit Ry 500e Yhdistyksen 30-vuotisjuhla, Kouvolan Kansantanssin Ystävät ry 1 000e Kesäjuhla Lieksassa, Kouvolan Kiekko -65 ry F92-juniorit 500e Kesäleiri Vierumäellä, Kouvolan Kristillinen Jengityö ry 250e Luontoretki Kotkan saaristoon, Kouvolan Kuulo ry 600e Virkistysmatka Pohjois-Valkealaan, Kouvolan Lasten ja Nuorten Kuvataidekoulu Tuki ry 1 000e Lasten taideleiri, Kouvolan Lentopalloilijat -57 ry 1 000e Nuorten lentopallotapahtuma, Kouvolan Lyseon ylioppilasloukka 1952 500e "Hirsilinnan" pienoismalli, Kouvolan Mieskuoro r.y. 1 000e 95-vuotisjuhlakonsertti, Kouvolan Pojat ry 1 000e Ystävyysottelumatka Viipuriin, Kouvolan Reumayhdistys ry 1 000e 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumat, Kouvolan Seudun Ilmailuyhdistys ry 1 000e Avoimien ovien päivät Selänpäässä, Kouvolan Seudun Oopperayhdistys ry 1 500e Don Giovanni -oopperaproduktio, Kouvolan Seudun Seurakoirakerho 500e Nuorten leiri,

Kouvolan seudun Suomi-Kreikka yhdistys ry 700e Kreikkalaisen musiikin ja tanssin ilta, Kouvolan Sotilaskotiyhdistys ry 1 000e 80-vuotisjuhlavuoden tapahtumat, Kouvolan Squash Seura ry 500e 25-vuotisjuhla ja -historiikki, Kouvolan Taideseura ry 550e Grafiikan kurssi, Kouvolan Työväen Sekakuoro ry 700e Pohjolan Sävel -tapahtuma Norjassa, Kouvolan Uimarit ry 1 000e Rollo 2002 -uintileiri, Kouvolan Urheilijat Ry 1 000e Ohjaajien koulutus, Kouvolan Yhteiskoulun lukion 00B-luokka 2 000e Opintomatka Irlantiin, Kymen Nuorisoseurojen Liitto ry Kouvola 500e Koulutustapahtumat, Kymenlaakson Liikunta ry Kouvola 1 500e Lasten liikuntaleiri, Kymenlaakson Pelimannikuoro ja orkesteri Miehikkälä 1 000e Samuelin Poloneesi -tapahtuma, Kymenlaakson Selkäyhdistys ry 500e "Tules uimaan" -tapahtuma, Kymenlaakson Sydänpiiri ry Kouvola 500e Tukihenkilöiden koulutustoiminta, Kymenlaakson Syöpäyhdistys ry:n Pohjois-Kymen osasto 1 500e Ihmisen kokonaisvaltainen hoito -lentosarja, Merituikut ry Kotka 1 000e Vaellus Lapissa, MLL Jaalan paikallisyhdistys 500e Hoitajarinkiläisten tutustumismatka Helsinkiin, Osuuskuunta Jaalan työpalvelu opintoryhmä 500e Koristeveistokurssi, Pohjois-Kymen Mielenterveysyhdistys Pohjatuli ry Kouvola 400e Tietotekniikkakurssit, Pohjois-Kymenlaakson Moottorikelkkailijat ry Kouvola 500e Reittikartan ja opastustaulujen uudistaminen, Pohjois-Kymenlaakson Origami -paperitaittelun harrastuspiiri liitti 500e Origami-paperitaittelutapahtuma Verlassa, Road Runners Kouvola ry 500e Moottoripyöräkarnevaalit, Siput ry Anjalankoski 400e Tietotekniikkakurssit, Sonus-Kuoroyhdistys ry Kouvola 1 000e CD-levyn tuottaminen, SPR Kouvolan osasto 1 000e Rinnepäivystäjien kilpailu- ja opinto-toiminta, Sudet R.Y Pojat -93 joukkue Kouvola 500e Turnaus- ja harjoittelutapahtumat, Taitavat kädet ry Kouvola 500e Käsityöpajan kesänäyttely, The Surfing Spacemen -yhtye Kouvola 400e Vinyylisingle-äänitteiden tuottaminen, TUL Kymenlaakson piiri ry Kotka 500e Lasten Talvisportti -liikuntaleiri, Ympyräkamerat r.y Hamina 500e Valokuvauskilpailun järjestäminen.

Jatkoa sivulta 19.

Puoli vuosisataa sitten..

Voikkaan klubille lounastamaan ja sieltä Kuusanniemeen paperitehtaalte. Kuusanniemessä oli vuorossa tehdaskierros ja tutustuminen uusimpaan paperinvalmistustekniikkaan. "Eniten herätti huomiota se, ettei siellä ollut keitään. Väki on vähentynyt meidän ajoistamme rutkasti. Nekin kolme tyyppiä, jotka näimme, istuivat ainoastaan tupakalla", Hasu nauhahtaa.

"Myös ääni oli paljon hiljaisempi, eikä siellä ollut enää läheläkään niin kuuma. Työolosuhteet ovat nykyään paremmat. Kaikki on suurempaa, vauhtia, leveyttä ja pituutta on tullut lisää."

Tehtaalta vieraat siirtyivät illanviettoon Aurantolaan, Jaalaan. Ohjelmassa oli illallinen, saunomista, uimista ja tietysti opiskeluaikojen ja muidenkin muisteluja. Juteltavaa olikin kertynyt paljon 50-vuodessa.

"Muistelimme vanhoja aikoja, koulua ja sotaväkeä. Puhuttavaa riitti, kuka oli leikattu montakin kertaa, omista lapsista ja sellaista mitä nyt 50-vuodessa ehtii tapahtua", Hasu naureskelee.

Sen verran hauska ja onnistunut jälleennäkeminen oli, että uusinta sovittiin neljän vuoden päähän. "Sinä vuonna täytämme lähes kaikki 70", Hasu perustelee.

Pekka Pätynen WSOY:ltä UPM Finesse Golfin voittoon

Erolan golfkeskuksessa järjestettiin torstaina 6.6. hienopaperiasiakkaille tarkoitettu UPM Finesse -golftapahtuma. 13. kertaa järjestetty golfkisa keräsi tällä kertaa peräti 64 osanottajaa. Scratch – kisan voittajaksi selviytyi **Pekka Pätynen WSOY:ltä** niukalla yhden lyönnin erolla Wulffin **Juha Bromaniin**. Pistebogey kisan voiton vei **Miika Haavisto Hämeen Kirjapainosta**.

Kilpailun järjestelyistä vastanneen hienopaperimyynnin kotimaan myyntipäällikkö **Kari Mikkolan** mukaan kilpailu meni erinomaisesti niin säiden, kentän kuin ilmapiirinkin kannalta.

“Kyseessä oli kaiken kaikkiaan erinomainen päivä. On hienoa, että pitkäaikaiset tutut jaksavat tulla joka vuosi Kuusankoskelle pelaamaan, vaikka kilpailut järjestetään suhteellisen kaukana heidän asuin- ja työpaikoistaan. Monet pelaajat pitivätkin tätä kilpailua kesän kohokohtana,” kertoi Kari Mikkola.

Mikkolan mukaan kilpailun tulostaso oli tänä vuonna erittäin hyvä. Hyvien pelaajien ohella erityiskiitoksen ansaitsee myös Eerolan kentän kunto, joka on parantunut vuosien varrella.

“Sen eteen on selvästi tehty töitä. Myös asiakkaat antoivat hyvää palautetta kentän yleisen viihtyvyyden parantumisen vuoksi.”

UPM Finesse Golfin tulokset

Scratch: 1. Pekka Pätynen WSOY 83 lyöntiä 2. Juha Broman/Wulff Oy Ab 84 lyöntiä 3. Markku Antikainen/Edita Oy 87 lyöntiä 4. Yrjö Mujunen/Wellprint Oy 87 lyöntiä 5. Juha Niittyvirta/Makeprint Oy 87 lyöntiä 6. Jorma Karlstedt/Salpausselän Kirjapaino 88 lyöntiä 7. Ismo Toivanen/Wellprint Oy 89 lyöntiä 8. Petteri Salmela/Business Print Oy 90 lyöntiä 9. Mikko Mellanen/Turun Kirjekuoritehdas 92 lyöntiä 10. Pertti Ikonen/ Kirjapaino Nomini Oy 92 lyöntiä.

Pistebogey: 1. Miika Haavisto/Hämeen Kirjapaino 39 p 2. Petteri Salmela/Business Print Oy 37 p 3. Hannu Riihimäki/Esa Print Oy 37 p 4. Olli Hietanen/Antalis Oy 37 p 5. Juha Niittyvirta/Makeprint Oy 36 p 6. Pertti Ikonen/Kirjapaino Nomini Oy 35 p 7. Timo Keskinen/Alprint Rahola 35 p 8. Seppo Mero/Tummavuoren Kirjapaino 35 p 9. Tapani Apunen/Papyrus Finland Oy 35 p 10. Risto Jaatinen/Kansiopalvelu Oy 35 p

Lähimmäksi lippua: Yrjö Mujunen/Wellprint Oy

Pisin avaus: Juha Broman/Wulff Oy Ab.

Firmakeilailun EM-kisat Helsingissä

UPM-Kymmene Kuusankosken joukkue selvitti tiensä Firmakeilailun EM-kisoihin talvella Kotkassa ja Kouvossa keilatuista karsinnoista. Joukkueessa keilasivat **Pentti Sippu, Esko Eskelinen, Martti Salonen ja Rami Lehtomäki**.

EM-kisoissa oli joukkueita yhteensä 107 useista Euroopan maista, esim. Ranska, Sveitsi, Saksa, Englanti, Italia, Itävalta, Tanska ja Ruotsi. Kilpailu keilattiin kolmena nelihenkisjoukkuepelinä, joissa kussakin keilattiin kolme sarjaa. Näiden tulosten perusteella 24 parasta selviytyi finaaliin.

Torstaina 9.5. ensimmäiset kolme sarjaa meni joukkueeltamme hyvin ja olimme finaalin vauhdissa tuloksella 2488. Tuolloin parinamme oli Air Francen joukkue Ranskasta.

Perjantaina 10.5. keilasimme kaksi kertaa, aamulla parimme oli

jälleen Ranskasta France Telecom ja illalla parinamme oli Migros Sveitsistä. Aamun kolmen sarjan, tulos 2309, jälkeen olimme sijalla 25 vain muutaman pisteen päässä finaaliapaikasta. Illalla meidän olisi täytynyt heittää n. 2450 selviytyäksemme finaaliin, mutta pelit eivät kulkeneet koko päivän odotetun jälkeen odotusten mukaan ja tulosta tuli vain 2263. Lopulliseksi sijoitukseemme tuli 43.

Suomalaiset ottivat kisassa kolmoisvoiton: 1. Tarmin Oy 2. Ailec Oy 3. Lahden kaupunki. Suomalaisten menestys kisoissa oli muutenkin mahtava, paras ulkomaalainen joukkue oli 12.

Joukkuekilpailun yhteydessä pelattiin myös epävirallinen henkilökohtainen kilpailu, jonka Voikkaalla työskentelevä Rami Lehtomäki voitti tuloksella 2169/9 sarjaa, keskiarvo 241.

Tennistä Koskenrannassa

Tenniskausi Koskenrannan kentillä on alkanut vilkkaana.

Jännittävät nelinpeliottelut pelattiin 4.–5. kesäkuuta kahdeksan otteluparin kesken. Alkulohkojen kaksi parasta paria pelasivat turnauksen voitosta, jossa sijoitukset muodostuivat pelituloksien mukaan: 1. **Varjonen J.–Rajala S.** vs. 2. **Järvinen E.–Tamlander M.** 6–3, 6–3. 3. **Lampinen P.–Lampinen S.** vs. 4. **Relander N.–Forström M.** 7–5, 6–2.

Harri Pajari

Katja Väänänen

Eija Kurtto

Minna Lindroos

Tomi Viiru

Ilpo Westman

Pekka Koirikivi

Ari Rantaharju

Olli Salovaara

Sirpa Koskela

Kymi Paper Oy

Dipl.ins. MBA **Harri Pajari** on nimitetty Kymi Paper Oy:n tekniseksi johtajaksi 1.8.2002 alkaen. Hänen vastuualueeseensa kuuluu teknisen osaston lisäksi myös talousosasto. Harri Pajari raportoi toimitusjohtaja Pertti Asummaalle. Hän siirtyy tehtävään Kymin Arti –projektijohtajan tehtävästä.

Asiakaspalvelu

Metsätaloussinööri **Katja Väänänen** toimii Kymin koordinaattorina Chain-projektissa 1.7.2002 - 31.12.2003. Hänen tehtävänsä on olla Chain 2000 -projektin ja Kymin välinen yhteyshenkilö. Hän raportoi Leena Elojärvelle (Business Support Manager).

Hallintopalvelut

Merkonomi **Eija Kurtto** on henkilöstö- ja hallinto-osastolla nimitetty konttoripalvelun esimieheksi 1.6.2002 alkaen. Hänen vastuualueeseensa kuuluvat puhelunvälitys sekä puhelin-, konttorikaluste-, posti-, monistus- ja eräät muut konttorihallinnolliset palvelut. Eija Kurtto raportoi hallintopäällikkö Stig-Olof Lindholmille.

UPM-Kymmene, Voikkaa

Tuotekehitys

Dipl.ins. **Minna Lindroos** on ni-

mitetty 3.6.2002 Voikkaan tehtaan laboratorionsinööriksi. Hän raportoi tuotekehityspäällikkö Janne Tynniselälle.

Koneosasto

Voikkaan paperitehtaan koneosaston TAM27 loppuu 1.10.2002, jolloin koneosaston organisaatiossa astuvat voimaan seuraavat nimitykset:

PK 11:n aluemestariksi on nimitetty **Tomi Viiru** ja PK 11:n työsuunnittelijaksi **Ilpo Westman**. PK 17:n aluemestariksi on nimitetty **Pekka Koirikivi**.

Hiomoiden ja massaosaston aluemestariksi on nimitetty **Ari Rantaharju**.

Ennakkohuollon aluemestariksi on nimitetty **Olli Salovaara**. Salovaaran vastuualueeseen kuuluu koko tehtaan voiteluhuolto-organisaatio.

UPM-Kymmene, Tervasaari

Dipl.ins. MBA **Juha Kääriäinen**, joka on toiminut Kymi Paper Oy:n teknisenä johtajana, on nimitetty osaston johtajaksi kirjekuoripaperit liiketoiminta-alueeseen Tervasaaren PK 7:lle.

Kääriäinen siirtyy PK 7:n organisaatioon 1.8.2002 ja ottaa osastonjohtajan tehtävät vastaan 1.10.2002. Tällöin PK 7:n nykyinen osastonjohtaja **Ossi Seek**

siirtyy vastaamaan PK 7:n myynnistä ja markkinoinnista kaupallisenä johtajana.

Amica Ravintolat Oy

Kymin henkilöstöravintolat Koskelan ja huvilan ravintola- ja majoituspalvelut siirtyivät 17.6.2002 Amican liiketoiminnaksi. Myös Kuusanniemen henkilöstöravintola jakelupisteineen jatkaa toimintansa Amican liiketoimintana.

Kymin henkilöstöravintoloiden uutena ravintolapäällikkönä on aloittanut **Sirpa Koskela**, joka vastaa kaikista Amican ravintolapalveluista Kymillä. Apulaisravintolapäällikkönä jatkaa **Jaana Pitkänen**.

Ravintolapäällikkö **Aija-Liisa Pekkarinen** vastaa Amican Verlan Pytingin ravintolapalveluista.

Ravintolapäällikkö **Maisa Vahermo** Kuusanniemen henkilöstöravintolasta siirtyy elokuun alusta ravintolapäälliköksi Amica Myllykoskelle.

KUVAT: ULLA EKHOLM

Kimmo Seppänen

Kimmo Seppälä

“Veljekset kuin ilvekset”

Toinen kirjoittaa – toinen kuvaa, Kimmoja kumpikin.

Molemmat avustavat Paperivirran toimitustyössä. **Kimmo Seppänen** on Kuusankosken kaupungin museoamanuenssi. Hän kirjoittaa paikkakunnan historiasta ja valitsee historialliset kuvat. **Kimmo Seppälä** on freelancer-lehtikuvaaja Kyminlinnasta, hän taltioi kamerallaan nykyaikaa. Saamme jatkossakin nauttia heidän taidoistaan.

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Reino Vainio

Kiitos työkavereille muistamisesta jäädessäni eläkkeelle. Erikoiskiitos kuljetusvälinekorjaamon pojille.

Tuula Backman

Paljon kiitoksia muistamisesta työnjohdolle ja työkavereille jäädessäni vapaalle.

Risto Niemi

Kiitos muistamisesta - on ihanaa olla täysi-ikäinen!

Hannele Koskinen

Kiitos muistamisesta jäätyäni vapaalle.

Onni Lappalainen

Kiitos kaikille vuosien yhteistyöstä ja muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Jouko Hyypiä

Kiitokset jenkin porukalle muistamisesta.

Jallu

Kiitämme Kirsti Stylman-Anttilaa, Juha Kääriäistä ja Markku Pasia mukavasta ja antoisasta siivousmessumatkasta Amsterdamiin.

**Eija Lindroos
Sirpa Tähtinen
Eija Kalenius**

Kiitos muistamisesta merkkipäivänäni.

Jari Suutari

Kiitos muistamisesta.

Tytti Penttilä

Lämmin kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Erkki Hinkkuri

Kymi Paper Oy

A4-valmistaja **Seija Holm** arkki-sali (32 palvelusvuotta), työterveyslääkäri **Pekka Kiviluoto** työterveyskeskus (28), vuoromestari **Göran Levander** Kymin höyry (29), koneenhoitaja **Taisto Niskanen** MG-osasto (33), turbiininhoitaja **Väinö Pönni** Kymin höyry (37).

UPM-Kymmene, Voikkaa

Koneenhoitaja **Iikka Laurila** PK 17 (48 palvelusvuotta), kuorimies **Pentti Salmi** kuorimo (40), Ritva Suur-Hamari PK 11 (20)

UPM-Kymmene OYJ

Valvomonhoitaja **Taisto Holopainen** energia (39 palvelusvuotta).

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Riitta Metsävuori, 62, sellu (kuollut 8.4.), **Niilo Salama**, 79, sellu (17.4.), **Raija Tanninen**, 67, pääkonttori Helsinki (30.4.), **Kauko Lakka**, 77, kemian tehtaata (11.5.), **Paavo Volanen**, 73, sellu (14.5.), **Antti Silo**, 64, rakennusosasto (19.5.), **Maila Valtti**, 82, PK 7-8 (20.5.), **Elias Keisala**, 85, Vo kunnossapito (21.5.), **Sulo Vainiemi**, 73, Vo puuhiomo (26.5.), **Rauha Raento**, 84, rakennusosasto (28.5.), **Lasse Ukola**, 71, Kni höyry (28.5.), **Kaarlo Boman**, 71, Vo konekorjaamo (1.6.)

Paperivirta kotiin myös kymiläisille

Paperivirta on postitettu kotiin voikkaalaisille, mutta kymiläisille lehti on toimitettu pääasiassa ns. tehdaspakettijakeluna työpaikoille.

Johdon ja henkilöstön yhteiskokous hyväksyi toukokuussa ehdotuksen Paperivirran postittamisesta kotiin myös kymiläisille. Näin perheenjäsenetkin voivat helpommin lukea lehteä.

Yhteyshenkilöiden kanssa on kartoitettu tehtaalle tarvittavat määrät. Lisää lehtiä saa viestinnästä tai postihuoneelta.

Avoimet ovet

UPM-Kymmenen Voikkaan tehtaalla kesätorstaisin

27.6.–8.8.

Opastettu tehdaskierros alkaa pääportilta klo 14 ja kestää noin puolitoista tuntia. Tervetuloa!

Vaihda maisemaa

PELURI

Harvoja poikkeuksia lu-
kuunottamatta meille kai-
kille ihmisille rakkain paikka on
koti. Koti on paikka, jossa voi
olla aivan rauhassa ja useimmiten
siten kuin huvittaa. Koti on lepo-
paikka kaikella tapaa.

Kodissa riittää usein myös
paljon puuhattavaa. Varsinkin
omakotitalossa, joita meillä täällä
Kuusankoskella on verrattain pal-
jon. Omakotitalossa myös puutar-
hanhoito on jokapäiväistä. Kiina-
laisen ajattelun mukaan se on
myös mielelle tärkeää ja rentout-
tavaa.

Oli asumismuoto mikä tahansa,
niin silloin tällöin kotona on
remontoitava, tapetoitava ja maal-
lattava tai rakennettava jotain
uutta.

Kaikki puuhastelu sopivassa
määrin onkin rentouttavaa ja saa
ajatukset harrastusten lailla pois
työelämästä ja arkipäivän rutii-
neista. Mutta mikäli kaikesta te-
kemisestä tulee taakka, ja pieni-

kin askare tuntuu vastenmieliseltä,
on syytä vaihtaa maisemaa.

Kesä ja kesäloma tarjoavat
maiseman muutokseen hyvän
mahdollisuuden.

Monelle kesäloma alkaakin
vasta silloin kun maisema vaihtuu
totaalisesti. Jollekin kesä-
mökki on rauhan tyyssija, jolle-
kin lomamatka ulkomaille. Oleel-
lista on kuitenkin, että arkirutiini
jää taakse.

Kesämökki voi toki olla myös
työsiirtola. Mökillä on talven jäl-
jiltä paljon tehtävää ja laitettavaa.
Omakotitalo ja kesämökki voivat
yhdessä olla aika raskas yhdistel-
mä. Kesällä ei voi kummassa-
kaan paikassa olla yhtä mittaa
juuri viikkoa pidempään, kun
mielessä saattavat kummitella
asiat, joita toisessa paikassa pitää
tehdä. Lopulta loma ei tunnu lo-
malta.

Joskus on syytä tarkastella
omaa elämäänsä ja yrittää nähdä
se hieman kauempaa. Pysähtyä
miettimään, mikä minulle on tär-

keää? Haluanko juuri näitä asioita,
joita juuri nyt teen? Pitäisikö
jostain luopua, että pystyisi naut-
timaan enemmän?

Kenellekään ei ole olemassa
patenttivastausta. Oikean vasta-
uksen löytäminen oman elämän
todella tärkeiden asioiden koh-
dalla voi kestää. Raskainta on, jos
huomaa eläneensä, eikä ole ehti-
nyt miettiä miksi. Loma saattaa
olla hyvä aika myös pohdiskeluun.

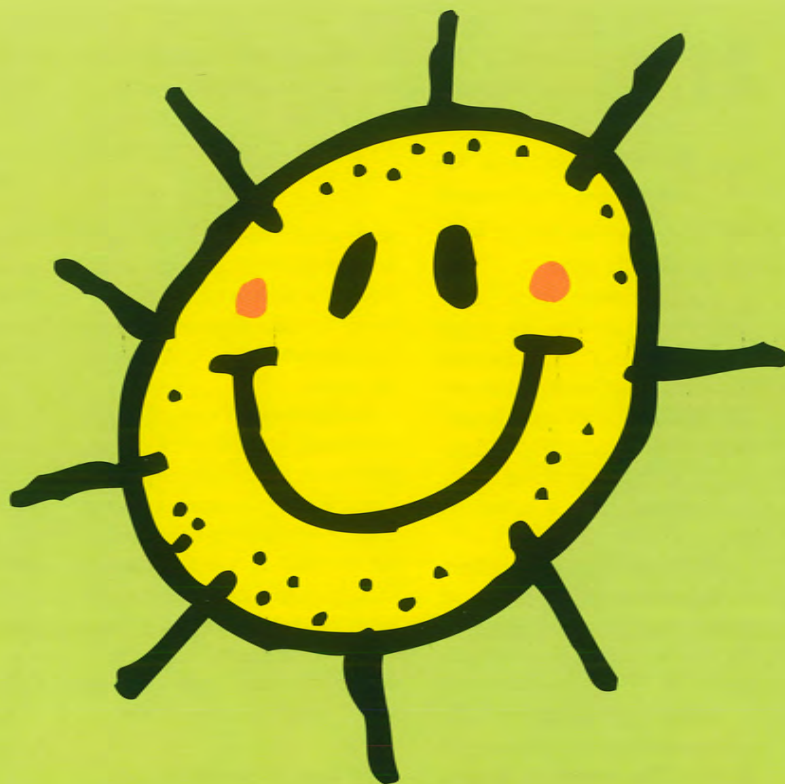
Rentoutuminen ja omien voi-
mavarojen palauttaminen on
meille kaikille tärkeää. Lomalla
pitää olla myös sen verran itse-
käs, että tekee juuri niitä asioita,
joita itse haluaa tehdä ja jotka
rentouttavat. Mennä vaikka vain
mato-ongelle. Kaloistakaan ei ole
niin väliä. Olla vain ja levätä.
Nauttia

Kiinalaisten mukaan puutar-
hanhoito on tärkeää. Eikä sekään
niin tärkeää. Hauskempaakin te-
kemistä löytyy. Nautitaan kesästä
ja lomasta.

*Peluri tarkastelee kuusankoske-
laista paperiteollisuutta ja siihen
liittyviä asioita ulkopuolisin sil-
min. Kannanotot eivät välttämät-
tä heijasta Kymi Paper Oy:n tai
Voikkaan tehtaan mielipiteitä.*

PAPERI

TOIMITUS UPM-Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaitten viestintä, 45700 Kuusankoski, puh.vaihe 0204 15 121, telekopio 0204 15 2186. **PÄÄTOIMITTAJA** Reijo Virta, puh. 0204 15 2168, e-mail: reijo.virta@upm-kymmene.com **TOIMITUSSIHTEERI** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **LEHDEN ULKOASU** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **TOIMITUSAVUSTAJA** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **OSOITTEENMUUTOKSET JA ILMOITUSASIA** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **KIRJAPAINO** Esa Print Oy, Ilmarisentie 7, 15101 Lahti, puh.vaihe (03) 5839 600. **VÄRIEROTTELUT** Repronet Oy, 15100 Lahti, puh. 03-382 1404. **TOIMITUSKUNTA** Kymi: Maarit Lahtinen, Keijo Lehtoranta. Voikkaa: Juha Marttila, Soile Kärhä, Arto Ahlberg. **PAPERI** kannet: NOVAtech Gloss 150 g/m², kaksoispäällystetty painopaperi, sisus: NOVAtech Single Matt 100g/m², konepäällystetty mattakalanteroitu painopaperi. **LEHDEN SEURAAVA NUMERO** Lehteen tarkoitettujen aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 2.8.2002. ISSN 1458-1507.

**Loma on lomaa!
Virkisty lomallasi!**

**Oleile
Rentoudu
Kerää voimia
Vaihda maisemaa
Vältä aikatauluja
Tee sitä, mistä pidät**

Hyvää kesää!